15.1.218

15 B 218

Digitized by Google

LAPIDVM VETVSTORVM
EPIGRAMMATA
ET
PERICVLVM ANIMADVERSIONVM
IN
ALIQVOT CLASSICA
MARMORVM ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ
ACCVRANTE
CHRISTOPHORO SAXIO
A. M.

1. 2.

P. 40. ad *Gruter.* DXIX. 5. e *Clusianis.*

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIA.
A. CIↃIↃCCXXXXVI.

Digitized by Google

Digitized by Google

REVERENDISSIMO· ILLVSTRISSIMO· EXCELLENTIS
ET· PRINCIPALI· DOMINO
D O M I N O
H E N R I C O
SACR· ROM· IMP· COMITI
A B R Ü H L
LIB· BARON· IN· FORSTA· ET· PFOERTEN
DYNASTAE· GROCHVICENSI· RANISDORF BIRCKEN
PESTERVICENS· NISCHVIC· RELIQ.
AVGVSTISS· SARMATARVM· REGIS
ET· DVCIS· SAXONIAE· NOVEMVIRI
INTRA· PALATIVM· ET· CONSISTOR
COMITI· ORDINIS· PRIMI
PRAEPOSITO· LEGION· SAXONICAR
FISCI· REGII· AERARII· OMNIVMQ
COLLATION· ET· VECTIGAL· SVMMO
QVAESTORI· ET· CVRATORI· PRIMICER
OMNIB· PALATINIS· DIGNITATIB
AETERNA· CVM· LAVDE· FVNGENTI
PRAEFECTO· TVRMIS· SAXON
EQVIT· SINGVLAR· IN· POL
TRIBVNO· COHOR· BRVHLIANAE
FIDEL· VALENTIS· VICTRIC
CAPITVLI· D· PETRI· BVDIS· PRAESVL
ORDINVM· AQVIL· ALBAE· S· ANDR· ET
S· ALEXANDR· EQVITI· LATICLAVIO
REIPVBL· STATORI· ET· MVSARVM· ANTISTITI· PIO· FELICI
ARTIVM· ET· INGENIOR· INCOMPARABILI· ARBITRO
CVIVS· ANIMVM· SAPIENTIA· VVLTVM· GRATIAE
OBSIDENT
HOC· QVICQVID· EST· IN· PRISCA· MARMORA
STVDII
DEVOTISSIMA· HVMILLIMAQ· MENTE
L· LV· MQ.
SACRVM ESSE IVBET
CHRISTO· SAXIVS

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Cum praeclariſſimae artes et ſcientiae nouum cultioremque habitum barbariei maculis feliciter abſterſis induerent, in eam diuinitus operam incubuerunt viri eruditiſſimi, vt non modo libros certatim in lucem protraherent, ſed inciſa quoque notis marmora publicis, per quae vita et ſpiritus rediit bonis poſt mortem ducibus, ſtudioſiſſime conquiſita ab interitu vindicarent. Quae contentio rerum geſtarum memoriae, totique adeo liberaliori diſciplinae quantam ſalubritatem, quos neruos attulerit, vix *Gudii* foret, at quanti viri, nedum mei ingenioli, pluribus demonſtrare. Intelligebant quippe homines ſapientiſſimi, inexhauſtas antiquorum temporum opes in lapidibus ineſſe, multa familiarum, Conſulumque nomina, SCta, centum alias doctrinae copias, abſque his ſi eſſemus, ignorari et ſepultas iacere. Quapropter eam maxime ob rem nonnulli longinquis in regionibus peregrinati ſunt, perituraque alioquin marmora chartarum fidei mandarunt. Atque huius quidem rei gloria Tranſalpinis ab initio priua fuit, donec primus apud nos *Chuonradus Peutingerus* etiamſi non ſimilia auderet, re tamen plus etiam praeſtaret, quam hi, quorum veſtigia ſequi videbatur. Quanquam enim apud Italos mature illa ſtudia flagrabant, nec pauci certe *) admirabili prorſus diligentia in deſcribendis digerendisque

* Inter quos eminent nominatim *Kyriacus Anconitanus*, *Felix Felicianus*, *Ioh. Marcanoua*, Medicus Patauinus, *Iohannes Iucundus*, *Michael Ferrarinus* Regienſis, et alii a *Reineſio* in Praefat. ad Syntagma, *Burmanno* in Praefat. ad repetitam Gruteri editionem et *Muratorio* itidem in praef. ad *Nou. Theſaurum* laudati. *Kyriaci Anconitani* ſumma in has literas merita cum multis ex argumentis, tum *Leandri Alberti* e *Deſcriptione Italiae*

Digitized by Google

rendiſque lapidibus verſabantur, quorum multos labores vel famae obſcuritas recondidit, vel fata interceperunt, nemo tamen, quantum ſcio, ante hunc, quem dixi, *Peutingerum* data opera aliquam ſaxorum literis ſignatorum farraginem publicis excudere typis aggreſſus erat. Claſſico vtor teſte, ipſo eius libro, cuius titulum operae pretium eſt cognoſcere: *Inſcriptiones vetuſtae Romanae et earum Fragmenta in Auguſta Vindelicorum et eius Dioeceſi cura et diligencia Chuonradi Peutinger. Auguſtani. Iuriſconſulti. antea impreſſae. nunc denuo reuiſae caſtigatae ſimul et auctae MDXX.* In fine haec leguntur: *Excuſa ſunt haec antiquitatum Collectanea in aedibus Ioannis Schoeffer Mogunciaci anno Chriſti MDXX. menſe Auguſto.* *) Non haec obſeruarem, niſi etiamnunc errare viros doctos inuenirem, qui emiſſorum in lucem titulorum incunabula ab *Huttichio* **) *Mazochio*que

liae p. 432. in primis vero cultiſſima e praefatione Clar. *Laurentii Mehuſii* ad *Itinerarium Kyriaci* libenter cupideque agnoſcimus. Sed quod vult eius cauſa vir doctus contra *Burmannum* p 55. ita nos non mouet, vt Collectionem Marmorum vetuſtorum ab ipſo publice curatam eſſe exiſtimemus. Premunt eam rem ſilentio *συγχρονοι* et tribules. *Simlerus*, quaſi famam incertam ſecutus, nec quo anno, nec vbi prodierint Epigrammata, commemorat. *Ioh. Marcanouae* memoriam et nomen ſcripto celebrauit *Bernardinus Scardeonius de antiquitate vrbis Patauii* Baſ. 1560. fol. L. II. Claſſ. X. p. 239. 240. quem vide. De *Felice Feliciano* et Fratre *Ioh. Iucundo* adi illuſtriſſ. March. *Maffei Veronam illuſtratam* P. II. p. m. 98. et 135. ed. in fol. In hunc vero cenſum nec debent nec poſſunt venire amores et ſomnia Poliphili, h. e. Hypnerotomachia *Franciſco Columnae* tributa vulgo, (de qua vide *Memorabilia Reg. Bibl. Dreſenenſis* Syll. I. n. 53. a p. 65.) etſi ſciam *Appianum* et *Amantium* eius generis carbones ſuis Inſcriptionibus inſeruiſſe, quod contendenti paginas 194. 203. 268. 280. 283. cum foliis verſionis *Beroaldinae* 93. 89. 98. 96. 85. 86. 87. facile apparebit.

*) Priorem editionem *Maetterii* fide laudat Cl. *Io. Georg. Lotterus* in *Hiſtor. vitae atque meritorum Conradi Peutingeri* c. 2. §. 5. p. 44. vid. Eiusd. Epiſtolam ad *Ioh. Georg. Schelbornium* Lipſ. 1731, 4. et A. E. 1731. Menſ. April. p. 198.

**) Ipſe *Ioh. Hutichius* in Epiſtol. ad *Theodoric. Zobelium* (p. 328. T. III. *Georg. Chriſtian. Iohannis Script. Hiſt. Mogunt.*) *noluí tamen*, inquit, *credere illis qui deſcripſere, ſed ipſe omnia meis oculis inſpexi et an ſincere omnia depicta fuerint, laborioſe perluſtraui imitatus in hoc Chunradum Peutingerum, Auguſtanum, Iuris doctorem, et perquam ſollicitum*

que repetere ſolent. Mox ſummorum virorum induſtria vires cepit, tantaque lapidum ſupellex vndiquaque corraſa et diſperſa magnis in voluminibus fuit, vt infinita propemodum mole et copia, praeſertim poſt *Muratorianam συναγωγὴν*, laborare incipiamus. Vti autem omnis literarum elegantia hac monumentorum lectione expolitur atque augetur, nemoque facile eſt, qui in Graecorum Romanorumque rebus geſtis ac ritibus pernoſcendis ſtudioſe et multum volutatus his luminibus carere velit, ita quoniam in pulcherrimis ceteroquin corporibus non pauca adhuc ſqualent marmora, nullus dubito, quin caſtigata et terſa omnes cupiamus. Ad id vero bonum, quod deſideramus, adipiſcendum qua via et ratione vti nos oporteat, tantum mihi non ſumo, vt quid ſequi nos in emendando illuſtrandoue, quid maxime ſpectare, quid effugere debeamus, vel ſcienter me putem animo complexum eſſe, vel tradere aliis ſubtiliter audeam. Docet enim me non ſolum ingenii mei pudor, ſed ipſe rerum illarum non minimus vſus, quantopere enitendum prouidendumque ſit, vt intelligentibus viris perſuadeas, in iis legibus, quas generatim et tenuiter ratione concludis, aut veritatem ineſſe, aut vtilitatem. Sed non deſunt ſcilicet magnorum virorum *Scaligeri*, *Reineſii*, *Fabretti*, *Gudii* exempla, quibus ad imitandum propoſitis non ſalebroſus, nec aſper erit ad illam virtutem curſus, praeſertim ſi apparet, omnibus ingenuis artibus, quae miniſtrae et comites recti iudicii eſſe debent, perpolitum te inſtructumque acceſſiſſe. Cumque ſpes olim ab ill. *Maffeo* oſtenſa de arte lapidari formulis conſtringenda vinciendaque adhuc nos fefellerit, auctor ſane ſuaſorque iis omnibus non defuerim, qui harum literarum docta ſimplicitate tenentur, vt diuerſis temporibus editas *Iac. Phil. Doruilii*, viri non modo ad omnem literarum excellentiam, ſed vetuſta quoque marmora eleganter acuteque interpretanda nati et facti Diatribas *) legant, indeque ſibi, quod aemulentur capiant, **προπετὲς** illud et in iudicando leuitatem, quam

ſollicitum antiquitatis et hiſtoriarum indagatorem, qui ante me Auguſtae Vindelicorum omnia quae potuit, perquiſiuit diligenter, et ne corraderentur iniuria temporum, excuſioni dedit etc. Conf. *Beati Rhenani* ad *Theodoricum Greſemundum* ICtum Epiſtolam ad *Pomponii Laeti Antiq. vrbis Rom.* p. LIII. Oper. 1510. 4.

*) v. *Miſcell. Obſeruat. Crit.* Vol. VII. T. I. n. 1. et *Miſcell. Obſeruat. Crit. Nov.* T. III. p. 100. it. T. IV. p. 317.

Digitized by Google

virent. Interim quae in libris veterum tractandis emaculandisque ſuprema lex eſſe debet, vt a fontibus primum h. e. Codicibus manu exaratis, poſtea ab ingenio ſcribentis, et noſtro medicinam verecunde petamus, ea quoque in ipſos lapides prototypos, ſi quid video, opportune cadit. ex quo conſequitur, vt qui animum inducunt titulorum formas, ſcripturam, verſus quam integerrimos dare, editas Inſcriptiones cum ipſis lapidibus committere teneantur. Eſt haec via, quam terendam ſuadeo, anfractu longo, et plena taedii: non nego; ſed regia tamen. Eſt valde difficilis. fateor; ſed aliter tamen haec ſacra non conſtant. Praeclare Graeci: *Τὰ καλὰ δύσκολα.* quid erat, quod *Sponium* ad labores et diſcrimina itinerum tam vehementer impellebat, ſi incredibilis voluptas et ſpes curioſe perluſtrandorum marmorum non fuit? Quae peregrinantem ſedulitas quantulacunque etiam non nemini videtur, fruſtrata non eſt. Nolo iam *Seldeni* adcurationem in exſignandis lapidibus commemorare, quam vulgus haud dubie cauillabitur nimiam, ridebitque, doctus vero quisque vt elegantem, ne dicam neceſſariam laudibus proſequetur. Vide ſis ipſam eius praefationem ad *Marmora Arundelliana* p. m. 103. ed. *Maetterii*, ac, quomodo vir olim doctiſſimus adſcitis arbitris *lauando ac ſaepius detergendo lectioni accommodatos* lapides reddiderit, cognoſces. Maneat ergo, quicquid in Epigraphis certi et veri ineſt, id omne Archetyporum fide, tanquam validiſſimis tibicinibus ſuſtentari. At enim vero cum mors quoque ſaxis nominibusque veniat, quid mirum, ſi ex tot marmoribus, quae *Kyriacus*, *Ligorius*, aliique olim viderant, pauciſſima hodie ſuperſint. Plurima namque fabri, laniones marmorum peſſimi, vel calcis coquendae ad miniſterium contriuerunt, vel in extructionibus aedium ſubinde occultarunt. Sed bonum tamen factum, literatos lapides dudum e conſpectu ſublatos et in ruderibus ſepultos chartarum munere vitam reciperaſſe et reſurrexiſſe. Hinc optimis ac veriſſimis rerum antiquarum monumentis id officium debetur, vt ſi quando Archetypi aduerſante fortuna nos deſtituant, illorum ſaltem hominum exempla, qui Inſcriptiones a ſe viſas literis conſignarunt, ſtudioſe conquiramus, eorumque ad fidem praue hactenus vulgata emendemus. Quae res cum ab aliquo tempore mihi digniſſima viſa ſit, in quam nonnihil operae inſumerem, nullam moram interponendam eſſe putaui, quin id

Gud. Inſcript. Praef. p. 14. it. Cel. Murat. Praef. ad T. I. Nou. Theſ. **

id, quod propoſitum maximeque optabile omnibus bonis eſſe debet, conſequerer, ſiquidem commode et ex voto mihi accidit, vt praeſtantiſſimorum aliquot virorum Schedas Epigrammatographicas partim compararem mihi, partim in itinere ab amicis vtendas acciperem. Proinde nunc non vereor, ne mea ſedulitas nonnullis putidior, aliis odioſior videri debeat, quod illarum beneficio non modo germanam ſcripturam reuocare tentauerim, elutis aliquibus maculis, quae pulcherrimas ceteroquin marmorum ἰνδόσεις inſederant, ſed poſt largiſſimam quoque *Gruteri*, *Reineſii*, *Sponii*, *Fabretti*, *Gudii*, *Muratorii*que congeriem, nonnulla vetuſtatis λείψανα e tenebris in lucem protraxerim. Vti vero ingenuum hominem decet habere, quam acceperis, gratiam, ita officii mei ratio poſtulat, vt nominatim laudem per quos profecerim. Primae ſcaturiginis quae agellum irrigauit noſtrum, auctor eſt *Carolus Cluſius* (de l' Eſcluſe) Atrebas, vir praeter alia ingenii decora, quibus exſplenduit, in Epigraphis deſcribendis ſubtiliter acutus et elegans. De qua virtute non ſolum ipſe mihi viſus eſt teſtimonium dixiſſe, *Erant*, inquiens, *plerique alii veteres lapides muro inditi* (ſc. in arce Eberſtorfenſi am Moſſ) *ſed adeo corruptis aëris iniuria et attritis characteribus, vt nec legi nec intelligi poſſent. Wolfgangus Lazius aliquos ex bis expreſſit, ſed adeo negligenter et non obſeruato interdum verſuum ordine, nec abbreuiationum forma, vt valde mirandum ſit; quemadmodum animaduertere poterit, qui baec quae ſumma fidelitate ex ipſis lapidibus excepi, cum iis quae ipſe euulgauit, conferet:* Sed ipſa quoque rerum argumenta h. e. Schedae eius loquuntur, tam ſcite κατὰ τὴν καλλιγραφία· et nitide exaratae, vt ornatius radio incidi exprimique vix potuiſſent. Occurrunt ibidem antiquarum rerum pulcherrimae ſpecies et lineae ſingulari cura adumbratae, quarum indicio Graphices callentiſſimus dici haberique meretur. Quicquid igitur vir eximius in peregrinatione Franco-Gallica, Hiſpanica, Luſitanica, Dacica, et locorum finitimorum vel ipſe obſeruauit *) vel ex

*) *Non enim, quod multi peregrinantes bodie faciunt* (ſunt verba *Euerardi Vorſtii* Medicinae Profeſſoris Clariſſimi in Orat. de *Caroli Cluſii vita et obitu* p. 8. quae *Caroli Cluſii Curis poſterioribus ſeu plurimarum non ante cognitarum aut deſcriptarum ſtirpium peregrinorumque aliquot animalium nouis deſcriptionibus quibus et omnia ipſius opera aliaque ob eo verſa* (vt Animaduerſiones in Bellonii obſeruationes, Aromatum

D. *Apollonii Menabenii* Medici et *Theobaldi* (non Theodori vt *Gruterus* vult in praef.) *Hogelandii* aduerſariis hauſit, id omne ſcito Inſcriptionibus *Smetianae Lipſianae*que farraginis ſua eum manu adtexuiſſe. Atque huius quidem Autographi, quod e *Burmaniano* Muſeo ad me tranſiit, cum auctoritas tum ſplendor a me facile impetrauit, vt publici inde quaedam commodi gratia decerpere ſtatuerem. Quoniam igitur lectionis veritas, inprimis quod ad *Cluſiana* ſpectat, a mea in poſterum pendebit fide, ipſe quidem ſummam adhibui curam, vt literulae omnes exemplo illi accuratiſſime reſponderent, neue ipſi adeo naeui, ſi quos forte, aliorum iudicio, lapicidarum incuria fudit, aut humana parum cauit natura, omitterentur, laboraui, non immemor aurei illius dicti, quod eſt apud *Pagium*, *expedit*, inquientem, *vt tam numiſmata quam manuſcripta eo, quo diximus, modo deſcribantur. Cum verum ſit illud, quod Seneca prodit. in quo prato non niſi lacertam alter inuenit, poteſt alter leporem capere.* Alterum inuenere ſtudia mea praeſidium in Codice MSpto *Antiquitatum Mediolanenſium Andr. Alciati*, de quo egregie Cel. olim P. *Burmanus* in Epiſtola ad Lectorem ſcripſit: *Andream Alciatum*, inquiens, *quoque Iuris Conſultorum principem variarum Inſcriptionum Siluam, opus multae et lectionis et obſeruationis prae manibus habuiſſe teſtatur, qui id apud eum viderat Hadrianus Iunius in Epiſtolis p. 100. qui et a Wechelio illud, vt excuderet, impetrare nitebatur.* de hiſtoria vero huius Codicis alius erit exponendi locus. Tu interea inſpice, ſi voles, *Io. Ant. Caſtellionei Mediolanenſes Antiquitates ex vrbis paroeciis collectas*, Mediol. 1625. p. 25. 32. 218. et P. *Gratiolii* de *praeclaris Mediolani aedificiis* librum Mediolani editum a. 1735. 4. Equidem tria memini harum Antiquitatum exempla ſupereſſe. Vnum, quo *Gratiolius* vſus eſt, haud diuerſum, vt puto, ab

Diſſ. Hypat. P. II. c. 6. p. 151. Conſ. Relandi praef. ad Faſtos a verbis: Ceterum ita verſatum etc. **** 6.

Grut. Theſ. repetit. edit. p. 4.

v. p. 29.

Archin-

Aromatum hiſtoriae Garziae ab Orta, Chriſt. a Coſta, aliique (*augentur aut illuſtrantur*, acceſſit in Offic. Raphel. 1611. 4.) *perfunctorie, aut veluti canis Nilum lambit, exteras regiones obibat, verum penſiculate minutiſſima etiam quaeque animaduertebat, nec ſolum rerum naturalium ibi naſcentium indagatione contentus quicquid praeterea ad ſitam, antiquitates et populorum mores ſpectaret, mente et oculis attentiſſime obſeruabat. Cui inter cetera fidem facit tabula illius Chorographica Galliae Narbonenſis, quam Theatro ſuo Geographico Abrah. Ortelius inſeruit.*

Archintiano, quod *Gudius* ad *Gruterum* p. 649. n. 1. et paſſim alibi laudauit, quodue in Ambroſianam Bibliothecam migraſſe ſuſpicor inductus iis, quae lego ap. *Murat. in Nou. Th. 732, 1.* alterum in ſplendidiſſimo illuſtris *Ortelii* noſtri Muſeo ſeruari audio, tertium qualiacunque mea ſcrinia cuſtodiunt. Cuinam horum Autographi nomen et honos competat, prius non auſim, quam ſub aſpectum ſingula venerint, iudicare. Doctiſſimam certe manum libro meo adplicuit, quisquis fuit, tot monochromatibus et picturis linearibus inſigniter repleto, vt elegantius forte eo in genere vix fingere liceat, multa vero antiquitatis capita inde non protrita depromi poſſint. Ex quo fonte manauit non ſolum quicquid titulorum ſaxis inſculptorum nunc primum, quod ſcio, publicis excudendum formis tradidi, ſed etiam quicquid ſubinde ad *Gruterum* et alios adnotatum a me Lector vides. Non minus auxilii praeſtitit nobis Inſcriptionum *Gruterianarum* theſaurus, *Petri Scriuerii* doctiſſimis obſeruationibus abunde locupletatus, cuius vſum Cel. olim *Abrab. Wielingius*, ICtus et Anteceſſor Traiectinus, pro ſua in nos beniuolentia, dum viueret, humaniſſime impertiuit. Si qui vero exiſtiment, talia nos repetiſſe, quae doctiſſimus *Eduardus Holtbenus* in *Corrig. et Animaduert. ad Grut.* ex iisdem occupauit, eos neceſſarium ducimus admonere, oculis vti ſuis non alienis ne pigrentur. Silentio denique non praetereundas eſſe cenſeo *Arnoldi Buchelii* Inſcriptiones, quas corpori olim *Smetiano* vir doctus paſſim adleuit, vnde pauculos quoque mihi flores decerpendi poteſtas facta eſt. Seruatur id exemplum in vrbis Traiectinae Muſeo publico, cuius mentionem quoque iniecit *Keyslerus* in *Antiquitatibus Septentrion. p. 266.* His vero omnibus non pauca de meis interſperſa habes, inprimis quod ad *Gudii* titulos, locupletiſſimumque omnis antiquitatis promtuarium *Muratorii* attinet, cuius viri Celeberrimi quem poſtremo loco nominaui, etſi operoſis laboribus nonnihil obſtrepere auſus ſum, gloriae tamen nusquam quicquam detractum cupio. Non enim feci id carpendi ſtudio, ſed tantum vt ſuum cuique tribueretur, et pro ſe quisque intelligeret, quam facile etiam in hoc literarum genere ſumma ingenia labi poſſint, ni aciem ingenii intendant. Tu interim, Lector candide et erudite, his λεπτολογίαις ſi tanti eſt vtere, meisque in poſterum rebus et ſtudiis faue.

CAPVT

CAPVT I.

§. I.

In ruinis fani cuiusdam agri Mediolanenſis Ara inuenta

DIANAE
BVCOLVS
MC SERVI
V S L M

e Schedis *Alciati.*

Gallianum opidum tametſi dirutum *metrocomiae* tamen nomen ſuo adhuc tempore ſeruaſſe autor eſt *Alciatus*, eiusque vetuſtatem hoc monumento teſtatam fieri ſcribit. Galliae togatae *Saltus Gallianor*, qui Aquinates cognominabantur, longeque Mediolano aberant, *Plinium* Hiſt. Nat. L. 3. c. 15. tradere memini, (Conf. *Cellar. Geographiam Antiquam* L. II. c. IX. p. 536.) opidum Gallianum huius regionis, neſcio an ab vllo veterum adnotatum. Ipſe vero lapis indice, quid velit, non indiget. Singulares literas MC interpretatur *Alciatus*, *Militiae Comenſis Seruiens*, eodem modo, quo notas in alio marmore apud *Gruterum* 393, 4. obuias MM, *Militiae Mediolanenſis* reddidit, eamque vocem de Collegiis, qualia erant fabrum, centonariorum, dendrophororum, et, ſi quae his ſimilia accipi vult. *Seruiens* autem idem eſt ac Miniſter, quod munus minime ſeruilis conditionis fuiſſe ex alio marmore *Epitynchani* ad *Muratorium* p. 526, 6. infra a nobis laudando intelligitur. Seruum ſcilicet non fuiſſe id praecipue *Alciato* iudice declarat, quod in perſonam ſerui nec teſtamenti factio, nec legitimi heredes cadere poſſunt, quos tamen habuiſſe illic legitur. Quanquam enim *Vlpianus* in *Fragm.* tit. 20. de teſtament. §. 16. cenſet, ſeruum publicum parte dimidia teſtamenti ius habuiſſe, illud tamen ius non tam puto ad ſeruos Municipiorum, aut Corporatorum, quam ad vrbis et populi Romani ſeruos pertinuiſſe. Notanter enim additur *populi Romani* nam ita legendum eſſe, non *Praetoriani* aut *Praetorisue* nemo poſt *Caiacium* in dubium vocet v. *Schultingium* τὸν πάνυ ad illum l. Huic autem ἐξηγήσει noſtrae ab alio lapide firmamentum et auctoritatem require *Grut.* 107, 1. vbi inter Miniſtros Seru. et Magiſtros quaedam neceſſitudo intercedere videtur Cf. alium 189, 4. Militiae igitur Comenſi ſeruientem pro officiali

officiali artium, et *ἐργοδιώκτῃ*, vel ſodali Fabrorum Collegii ſumere auſim. Quo minus vero hoc in loco ad Cel. ***Muratorii*** expoſitionem con- *p. 950. n. 8.* formare nos poſſimus, impediunt ſane cum rationes modo commemoratae, tum ipſa quoque literarum τοῦ SERVI elementa, quae nominandi caſu h. l. efferri debent. Ceterum opportune ***Symmachus*** L. X. ep. 34. p. 406. ed. ***Par.*** harum ſodalitatum coitiones et diſciplinam ſic laudauit: ***hic lanati***, inquiens, ***pecoris inuector eſt; ille ad victum populi cogit armentum***; ***hos ſuillae carnis tenet functio: pars vrenda lauacris ligna comportat. Sunt qui fabriles manus auguſtis operibus accommodant: per alios fortuita arcentur incendia. Iam caupones et obſequia piſtoria***, ***frugis et olei baiulos multosque id genus patriae*** SERVIENTES ***enumerare faſtidium eſt.*** Conf. ***Reineſ.*** Claſſ. I. n. CV. p. 145. a quo magiſtro hunc locum didici, praeterea magnum ***Iac. Godofred.*** ad l. 2. L. XIII. T. IV. ***Cod. Theod.*** de ***Excuſationibus artificum*** et L. XIV. a Tit. II-VIII. de ***priuilegiis Corporatorum.*** it. ***Guid. Pancirollum*** virum non modo omnis Iuris ſed humanitatis quoque Conſultiſſimum in ſingulari, quem contexuit ad finem ***Notit. dignit. vtriusque Imp.*** Catalogo de ***corporibus artificum*** p. 21. Totum vero corporatorum genus quis iure ambigat dici poſſe vrbanam militiam, cum ordinem non modo illi quendam caſtrenſium more militum ſeruarint, ſed ad murorum quoque et portarum cuſtodiam, quotiens vſus exegerit, vti ***Pantapolae*** in vrbe, (v. ***Nouell. Theodoſ.*** 43. p. 93. T. VI. P. II. ***Cod. Theod.*** cogi potuiſſe videantur. Ne quid ſigillatim exponam de centonariis, vtriculariis, Nauiculariis, fabris lignariis et *σιδηρουργοῖς*, quos conſtat operibus ciuilibus non minus, quam caſtrenſibus operam nauaſſe (v. Cel. ***Schvvartzii Miſcell. polit. humanitat. c. 11. de Colleg. Vtricularior.*** §. XXII. p. 51. ſ. Militiam certe pro quauis cura, officio et procuratione, quam quis obire dicitur, accipere iubet lex 1. Tit. XX. L. VI. ***Cod. Theodoſ.*** de ***Comitibus ordinis primi art. diuerſ.*** p. 112. et l. 38. tit. I. L. XII. de ***Decurionibus*** p. 397. Tom. 4. item alia inſcriptio, ***Mediolani in d. Stephani aede iuxta altare maius eruta***, quam nunc ex iisdem Alciati ſchedis in lucem profero:

M. ATVSIO
M. F. OVF
GLYCERO
EQ. R. IIVIR. I. D. M. P.
PONT. QVAEST. AER
B PATRON.

PATRON. ET REPVNCT
COLL. AER. COL. M.
TERTIVS RVFELLIVS
VERVS IIIIVIR. A. P.
OB MERITA EIVS QVAE
ERGA SE SIVE PARENTES
SVOS SEMPER INNOCENTER
EXHIBVIT L. D. D. D

atque ſic interpretor: *Marco A. Marci filio, ouſentina, G. Equiti Romano, Duumuiro Iuri Dicundo Militiae Palatinae, Pontifici, Quaeſtori aerarii, Patrono et Repunctori Collegii aerarii Collationis Mediolanenſis, T. R. V. quatuoruir aedilitia poteſtate O. M. E. Q. E. S. S. P. S. S. I. E. locus datus decreto decurionum.* Alciatus in his notis A. P. deprehendere ſibi viſus eſt *Anni primi* vel *Annonae praebendae*, quae interpretatio etſi exemplo non deſtituitur v. *Grut.* 358, 6. nondum tamen omne punctum fert quod frequentius et expreſſius de IIIIviratu legitur *aedil. poteſt.* apud *Grut.* 473, 5. et *Murat.* 666, 9. Repunctorum munera alio loco inueſtigabimus v. interim *Murator.* 1967, 4. Iam ad cetera propero.

§. II.

Prope *Adduam* verſus *Laudem Pompeiam* templum fuit Herculis antiquiſſimum, in quo extitit peruetuſti operis menſa marmorea cum hoc Elogio:

HERCVLI SACR
C. MASCARPIVS
SYMPHORIO $\overline{\text{VI}}$VIR
SEN. AVG. C D D
ORNANDAE. C. AB. ORD
SPLENDID. M. M. HONOR
C. MASCARPIO
FESTO FILIO EQ. R
EQ. P. $\overline{\text{VI}}$VIR IVN
DEC TOT SOL.
ex *Alciatinis.*

Gruterus ex Apiano mendoſam dedit p. XLIII, 8. Eius ſenſum ſic clariorem reddo: *H. S. C. M. S. Seuir Senior Auguſtalis, creatus decreto decurio-*

decurionum o. curiae ab ordine Splendido Municipii Mediolanenſis honoratus, C. M. F. F. Equite Romano, equo publico, Seuiro Iuniore Decurione Totam (ſc. impenſam) *ſoluente.*

Seuirorum Auguſtalium Seniorum et Iuniorum frequens eſt in lapidibus mentio, quorum loca ex Indicibus compilare nec opus eſt, nec placet. Inſpice ſis *Reineſ.* ad Claſſ. I. 99. *Fabretti Inſcript.* c. 5. p. 403. et *Murator.* Claſſ. III. a p. 192. Sed totum hoc dignitatis genus difficillimos habet explicatus, ſi diſcrepantes *Reineſii* et *Norisii* ſententias ad ipſorum lapidum veritatem excuſſeris. Erudite et ſubtiliter quidem *Reineſius* in Epiſtol. 31. ad *Rupert.* p. m. 178. *obſeruaui*, inquit, *vbi Seuiri et Seuiri Auguſtales in eadem republica diuerſum corpus conſtituere.* Sed dolendum hac ipſa lege ſua virum magnum vti neſciuiſſe. Equidem re diu mecum reputata haud immerito opinor Seuiros, ſiue nude, ſiue cum adiunctione muneris, quo funguntur, laudatos, proprie ad magiſtratus ciuiles pertinuiſſe, quales ſunt diſertis verbis *Seuiri Iuri Dicundo praef. vigil.* ap. *Gruter.* 385, 6. it. *Seuiri quinquennales Iuri Dicundo quaeſtor. reipublicae* ib. 397, 2. *Seuiri curator. aerarii Mediolanenſis* ib. 43, 11. 12. et ap. *Fabrett. Inſcript.* p. 409. c. 5. n. 334. *aedilis Seuir* apud *Grut.* 43, 9. Dicuntur autem modo *Seuiri* ἁπλῶς *Grut.* 64, 1. 2. et paſſim: modo *Seuiri vrbani Grut.* 358, 6. et 471, 5. mox *Seuiri Auguſtales Grut.* 365, 6. 423, 5. 6. et in aliis locis bene multis, ſi ſcilicet Auguſtorum beneficio in decuriones allecti fuerant. Sic *Auguſtalis curator munerum publicorum Grut.* 483, 9. et *Murat.* 618, 3. qui iisdem partibus officii functus eſſe videtur, quibus in vrbe Aediles, a cuius generis magiſtratu non alienam eſſe dixeris *Munerarii* appellationem fide lapidis ap. *Murat.* 615, 3. Erant enim munerarii qui vel ludos edebant, vel gladiatores conducebant. Eodem ſenſu accipi credo *Seuirum Auguſtalem Choragiarium* ap. *Grut.* 475, 2. quod ludos ſcenicos edebat. ita quoque *Auguſtalis* apud eundem *Grut.* 57, 6. Marti Auguſto gratias refert pro honore duumuiratus. A qua iuſſione Auguſtorum puto nomen *decurionum Auguſtalium* ap. *Murator.* 1069, 4. et 1102, 4. proueniſſe. Inde quoque perſpicitur, quod obiter moneo, *Auguſtalem Iuri dicundo*, quem *Reineſius* in lapide Gruteriano animaduertit, absque praefecti vocabulo recte dici v. *Notit. dignit. Cod. Theodoſ.* T. VI. P. II. p. 24. Conf. *F. Henr. Noriſ.* ad *Cenotaph. Piſan.* Diſſ. I. p. 77. ed. Venet. 1681. fol. Ipſos autem *Seuiros* in decurionum ordine

 fuiſſe

fuiſſe non eſt, quod dubitemus, quoniam in lapidibus per appoſitionem decuriones appellantur. Eo pacto *Gruteriana* excitant p. 344, 6. 385, 2. et 475, 5. *decurionem Seuirum: Gudiana* 8, 2. *Decurion. Col Seuirum:* it. *Muratoriana* Auguſtalem Seuirum decurionem 193, 7. Ceterum diuidi *Seuiros* in *Seniores* et *Iuniores* res nota eſt. Nunc videant, qui *Noriſianae* opinioni tantum tribuunt an *Petronius* Seuiro Auguſtali faſces, inſigne magiſtratus ciuilis, iure affinxerit. Encolpius enim hanc ſolam ob cauſam faſces cum ſecuribus in poſtibus fixos mirari videtur, quod duumuiris in coloniis non faſces, ſed bacilla dabantur, vti grauiſſimus harum rerum magiſter P. *Burmanus* ad c. 30. *Satiric.* p. 152. ed. nou. docuit et ex *Ciceron.* Agr. II, 34. intelligi poteſt. Hos igitur, quos dixi *Seuiros* ab *Auguſtalibus* h. e. ſacerdotibus in honorem Caeſarum inter Diuos relatorum inſtitutis diuerſos eſſe marmora apud *Grut.* 68, 3. 472, 8. 475, 6. et 477. 7. *Fabrett.* c. 5. p. 405. n. 310. et *Murat.* p. 205, 3. et 1104, 7. teſtantur. Quid enim opus erat addere *et Aug.* ſi Seuiri ſemper Auguſtales v. *Murat.* ad n. 2. p. 193. Hi proprie a decurionibus legebantur v. *Grut.* 19, 6. et 409, 5. nec in decurionum ſemper numerum relati recte iudicante *Noriſio* (v. *Murator.* 200, 4.) Sed his inferiores eſſe videbantur. Propterea mirari nos non ſubeat, quare Seuir Auguſtalis ſimul Μυρεψητης h. e. emtor venditorque vnguentorum ap. *Reineſ. Claſſ.* V. n. 39. et *Nauiclarius Marinus* fuerit ap. *Murat.* 195, 3. niſi forte hic *Seuir Nauiclariorum* Collegii ſubintelligatur, qualem ex *Grut.* 445, 6. Noriſius dedit l. d. p. 77. Cum vero duumuiros (*Fabrett.* c. 5. p. 402. n. 302., patronos coloniarum, quatuoruiros quinquennales, praefectos fabrum *Fabrett.* c. 5. p. 409. n. 340. et 344. it. *Grut.* 48, 8. 9. nec non Decemuiros Stlitibus iudicandis *Grut.* 485, 5. item praefectos militum et equitum *Gud.* VI, 1. et X, 1. honoribus Seuirorum Auguſtalium ornatos legamus non abſurdum erit ſtatuere, magiſtratus veteri exemplo gubernantium ciuitates eiusmodi ſacerdotii munera obiiſſe. Quod ſi opinari malis, in antiquis elogiis omnia officia, quibus quisque perfunctus eſt, in vnum tempus ſaepiſſime conferri ſolere, tuo ſiet arbitratu, nos non magnopere intercedemus. *) Atque his expoſitis facillime nunc huius arae noſtrae titulum

*) Cum ſub prelo ſudaret libellus, haecque iam edita eſſent, ecce redditur nobis *Loyſii de Bochat Epiſtolica diſſertatio*, vnde certior factus ſum (p. 48.) virum egregium in Epiſtolis ſuis, quas nondum videre mihi licuit, de Sextumuiratu Auguſtali accuratius expoſuiſſe, *mediamque*

titulum perſequemur. Notas illas C D D quoniam perſpicuae ſunt e *Grut.* 368, 7. nec quenquam poſſunt morari, iure praetereo. Conſtat quoque decurionum ordinem, ipſamque adeo vniuerſitatem populi in municipiis et coloniis ſplendidam vocari. Sic dicitur apud *Fabrett.* c. 3. p. 119. n. 6. *ordo et populus Splendidiſſimae Coloniae.* Pluribus exemplis parco, quae ex Indicibus corradi nullo negotio poſſunt v. *Ind. Scalig. ad Grut.* p. XL. it. *Murat.* Claſſ. VII. p. 2165. verum aliquid obſcuritatis habere videtur formula: *ornandae Curiae ab ordine ſplendido* Municipii Mediolanenſis *honoratus. Reineſius* ad Claſſ. VI, 41. p. 413. h. l. intelligit ornamentis decurionalibus ab ordine Splendidiſſimo M. M honoratum. Sed huic ſcilicet explicationi eius vitiatus *Gruteri* lapis fauebat, noſter refragatur. Equidem ſuſpicor Maſcarpium non modo Auguſtalem h. e. ſacris faciundis praefectum, ſed honoratum quoque decurionem ornandae curiae cauſa creatum eſſe, quod eam vim habet vt credamus, ne ornamenta decurionalia cum illo fruſtra communicata eſſe viderentur, decuriones aliquam ei muneris publici curam demandaſſe, vt ornaret curiam, vel ipſos iam tum ex eius honoribus non contemnendos laudis fructus cepiſſe. Similem formulam praefert ſilicea arca apud *Alciatum*, Mediolani in Raſtellorum vico iuxta praetorii parietem ab ipſo olim viſa et hac Epigraphe inſignis:

VERCELLENSIS FLAMINIS ME
DIOLA Q. ATILIVS EVTYCHES
VIVIR AVG C. DD. ORNANDAE C.
VXORI KARISSIMAE QVAE VIX.
CVM EO ANNIS XV. SINE VLLA
QVERELA

Cum vero alii eſſent gratuiti, h. e. ornamenta acciperent ſine ſumtu ſuo et erogationibus publicis, alii contra propter indultos honores opere quodam publico vel inſtituto vel refecto aut certam pecuniae ſummam viritim diſtribuere, aut epulum inſtruere tenerentur, decebat ſane pietatem filii in hac re praeſtanda vicem patris ſuſtinere.

diamque huius quaeſtionis motae inter doctos, num meri Sacerdotes Seuiri illi eſſent, an Magiſtratus, inter affirmantes et negantes vniuerſe ſententiam amplexum eſſe. Pace tamen viri Nobiliſſ. contendere auſim, particulam E T aeque minus redundantem h. l. videri poſſe, quam *Norifio* viſa non eſt, cum Auguſtalitatem a decurionatu ſecernendam eſſe recte moneret.

Erat is non nomine, ſed re decurio, praeterea eques Romanus equo publico honoratus, quam dignitatem ex fragmento lapidis *Vigeuanenſis* *) hactenus, quantum noui, inedito diſcimus:

D M

STATILI T F
HONORATI
EQ. R. EQ. P. FLAMIN
leg. Curialis. CVR. REIP. AVG. TAVRIN
Gud. 126, 5. STATILIVS. SATVRNINVS
PATER. ET. STATILII CASSIAN
HONORATVS FILI

Trita eſt et peruulgata *equitum Romanorum equo publico* in priſcis marmoribus memoria. Rectiſſime *ſciendum*, inquit *Lipſius* de *Militia Rom.* L. I. *Dialog.* V. p. m. 24. Oper. eius T. III. fol. *ipſorum equitum duplex corpus fuiſſe*, *alios equo publico*, *alios ſine eo. Illi vetuſtiſſimi*, *et proprie ac ſoli equites olim dicti.* . . . . *Solos* Plinio auctore, *equites dictos olim ab ipſa re et quibus militares ſiue publici equi: ſed poſtea* . . . *omnes*, *quibus annuli aurei pecuniae indices ac teſtes* . . . . . *certum igitur hoc genus et manſit ad inferiora tempora*
c. 5. *diſtinctum. Cicero in Antonium Philipp. VI. Altera ſtatua ab equitibus Romanis equo publico, et in lapidibus principum aeuo ſaepe occurrit inter dignitates.* Eodem modo egregie, vt ſolet omnia, *Ratbodus Hermannus Schelius* in quantiuis pretii notis ad *Hyginum Gromaticum* p. 69. non negat *ſub Imperatoribus equites Romanos equo publico fuiſſe*, *ſed eos in equitatum legionarium vulgo dilectos. Immo fuere*, inquit, *inter hos, qui caſtra in vita nunquam viderunt. Exemplum habes in Ouidio.* Reliqua omnia in ipſo libro legi merentur, quod vir doctus rem totam ſubtiliter explicuit. Quare ne aliorum ſcrinia me compilaſſe putes, a qua literarum peſte tota mente abhorreo, verbum non amplius addam. Inſpice quaeſo, ni graue eſt, doctiſſ. *Oliuierii* Not. ad *Marmora Piſaurenſia* p. 104. et 105. et Cel. *Schuartzii Exercitat. Academ.* de *inſignibus Ordinis equeſtris* §. 10. et 16. Atque haec ad ſuperius Epigramma noſtrum, in quo de *Seuiris togatis.* Seuirorum militarium, qui turmis praeerant longe diuerſa erat ratio, de quibus alio fortaſſis tempore diſputabimus. Interim marmor in arcis ruderibus *Arciſati* olim inuentum, depromtumque

*) De hoc opido vid. *Leandr. Alberti Deſcriptionem Italiae* p. 686.

que ex *Alciatino* penu apponere iuuabit, quod a viris doctis, qui lapides in vnum corpus redegerunt, itidem minus vulgatum eſſe reor:

C CVR RVFINO
TR MIL LEG XIII
SEVIR TVRMIS
DVCEN IIVIR
AAAFF C CVRTI
VS PATR
L DD

§. III.

Gambalothi, ſiue *Gambolate* ſecundum *Leandrum Albertum* (in *deſcriptione Italiae* p. 686.) quae eſt Nouarienſium et Ticinenſium ciuitas, in d. Euſebii aede menſa marmorea id inſcriptum habuit:

MART SACR
NOMINE
C. GEMINI PRISCI
PRAEF. EQ. AL. AVG
PRAEF. COH. I. BREVN
LIBERO COMMEATV
PRAEF. FABR. MIL. COH I PR
PIARVS ET
MARTIALIS LIB
D. S. P.
ex *Alciati* codice.

Titulum hoc modo exprimendum cenſemus: *Marti Sacrum* N. C. G. P. *praefecti Equitum alae Auguſtae, praefecti cohortis primae Breunorum* L. C. *praefecti fabrum, milites cohortis primae praetoriae* P. E. M. *liberti de ſuo poſuerunt.* Nemo expectabit vt omnia illa, quae de praefectis cohortium et fabrorum dici poſſunt, huc tranſcribam. Praefecti fabrum cuius generis fuerint e *Vegetio* de *Re Milit.* L. II. c. XI. manifeſtum eſt. Praeterea quis noſtram ferat de ratione numerorum in cohortibus diſputationem, cum doctiſſ. *Prideauſii* Commentarius ad Marmor CXXXV. (*Marmor. Oxonienſium* p. 493-495. ed. *Maetter.*) in promtu ſit. Aliud quiddam in hoc lapide nos moratur, quod ad examen reuocare libet. Nimirum quaeri poteſt, quo pacto qui praefectus cohorti dicitur ſimul equitatui praeeſſe poſſit.

Proprie

Proprie enim reique publicae ſecundum mores turmis praepoſitos praefectos et decuriones dixeris, contra legionum cohortes a tribunis, centurionibusque rectas eſſe quis ignorat teſte *Vegetio*, L. II. c. 14. 9. et 12. Ipſam certe praefecti vocem ad turmam, item tribuni centurionisque ad cohortem et legionem antiquitus pertinuiſſe egregius *Ciceronis* locus (pro *Marcello* c. 2.) non incommode demonſtrat *nihil*, inquientis, *ſibi ex iſta laude centurio, nihil praefectus, nihil cohors, nihil turma decerpit.* At enim vero cum praefectus in ala etiam priſcis legibus idem fuerit, qui tribunus apud legiones h. e. ciues (vid. *Radb. Herm. Schelium ad Hyginum* p. 74.) ad alam autem non turmae ſolum, ſed cohortes quoque ſociorum, et auxiliariorum pertinuerint, nemini debet mirum videri apud *Liuium* quoque L. 25, 14. *Vibium Accuaeum cohortis Pelignae* praefectum dici. Sed vti conuerſis rebus ſub Auguſtorum imperio diſciplinae quoque veteris et morum immutatio ad caſtra tranſiit, et cum re nomina quoque confuſa ſunt (v. *Lipſium* de *Militia Rom.* L. II. *Dialog.* IV. p. 42.) ita accidit quoque, *vt quae antea* legiones (ſunt verba magni *Ezech. Spanhemii* in *Orbe Romano* c. XXI. p. 504.) *e Romanis tantum, ſeu vrbani iidem ſeu Latini vel Italiam inhabitarent, ciuibus conſtabant, e prouincialibus poſtea vt plurimum deligerentur; quae* auxilia *vero e ſociis olim, vt notum, ſeu prouincialibus conſtabant, ea e nationibus barbaricis, quae vel pretio vel ſponte in eam ſe militiam dabant, conſcriberentur.* Poſteris quoque temporibus introductum eſt, vt alarum vocabulum tanquam proprium et ſuum vindicaret eques non vrbani et equeſtris, ſed Italici, prouincialis immo externi, ſed honeſti ſanguinis, (Lege *Schelium* ad *Hygini Gromat.* p. 67-70. piget enim plura tranſcribere) nec non mos inualuit, vt ſingulis alis praefectus adeſſet, propterea quod eodem *Schelio* iudice et magiſtro l. d. p. 74. *alae non connexae legioni ab alia ad aliam interdum traducebantur.* Si vero negem, multa huius generis in lapidibus et Scriptoribus poſterioris aeui aſpera et obſcura propter variatam temporibus illorum vocabulorum ſignificationem videri, mentiar. Nam turbant ſane cohortes et turmas illis ad equeſtrem militiam, (v. *Gruter.* 1108, 5. *Reineſ. Claſſ.* VI. n. 128. et Claſſ. VIII. n. 23. et *Marmor. Piſaurenſ.* in Not. *Oliuierii* p. 96.) his ad peditatum nonnunquam traductis, (v. *Reineſ.* Claſſ. VIII. n. 63.) a qua conſuetudine non abhorret commune illud *Plinii* L. 10. Ep. 107. *Rogatus* inquientis, *Domine a P. Accio Aquila cen-*

turione

turione cohortis ſextae equeſtris, vt mitterem tibi libellum, et *Ammiani Marcellini* L. XIX. p. m. 133. *obequitabat* inquientis *comitante coborte regali* it. L. XXIV, p. 277. *Et Imperator ira graui permotus reliquos ex ea coborte ad pedeſtrem compegit militiam etc.* Atque his opinor cauſis inductus vir ſummus *Reineſius dediſcere* nos iubet, *quod non obſcuri magiſtri docent, equites tantum alarum fuiſſe non cobortium, et pedites cobortium, non alarum.* (v. *Claſſ.* I. ad n. 3. p. 16.) Sed quemadmodum alterum hoc, ſi recte explicetur, dare poſſum, quod nec vetuſtas quidem cohortes alarias ignorat, ita vereor, vt illud alterum, tanquam extraordinarium, nouum, et ſub Caeſaribus natum moribus maiorum veraeque antiquitati, item bellicae ſuperiorum temporum formulae accommodari poſſit. Confirmant haec quae de cohortibus equitatis latius excuſſit doctiſſ. *Schelius* ad *Hyginum* in Not. p. 86. ſeq. Ceterum non eſt quod moneam, cohortes et alas nomina ſua accepiſſe vel a populis, e quibus conſtabant, vel ab auctore, vel prouinciis, cuius rei teſtis claſſicus eſt lapis noſter *alam Auguſtam* et *cobortem Breunorum* referens. Duae vero res mihi inprimis videntur eſſe memoratu dignae. Nam primo huic lapidi notitiam debemus *cobortis primae Breunorum*, deinde nouam aliquam *ῥῆσιν libero commeatu* eodem auctore accipimus. de *Breunis* nihil habeo dicere, niſi quod coniiciebam primum, forte legendum eſſe *Breue.* h. e. Breucorum, vti eſt in aliis Marmoribus apud *Spon. Miſc. Er. Antiquit.* Sect. V. p. 164. *Gudium* 119, 2. *Muratorium* 1040, 2. et in Cliuiano marmore apud Cel. *Cannegieterum* in elegantiſſ. diſſ. de *Brittenburgo* p. 58. ſeq. Sed illico me ſuſpicionum mearum poenitentia ſubiit, poſtquam legere coepi ad huius monumenti illuſtrationem erudite congeſta ab *Alciato.* operae igitur pretium eſt de illa gente facundiſſimi politiſſimique olim Iurisconſulti ſententiam ex Aduerſariis eius cognoſcere: *Sunt Breuni Alpini populi, qui etiamnum dictam vallem Breuniam colunt, prope Lepontios, vt eſt apud Plin. L. III. v. 20. Ptolemaeus alios Breunos in* (*v. Geograph.*
Vindelicis inter Lycum et Oenum ponit, Caſſiodorus Libro variorum *L. II. c. 13.*)
primo Breones ſub duce Rhetiarum milites fuiſſe atteſtatur. Paulus (*v. c. XI. p.*
Diaconus in hiſtor. Langobard. Libr. IV. in regione inquit Breonum *m. 31.*) (*v. c. 2.*)
ſanguis de nubibus fluxit, et interni fluuii riuulus aquas cruoris emi-
ſit. Dion Cocceus Hiſtor. Libr. LV. Breunos populos commemorat (*p. 568. et ſeq.*
verſus Illyricum, quibus rex a diuo Auguſto datus ſit Batho nomine. *ed. Leuncl.*)

C *Sed*

Sed ii nihil ad Alpinos homines pertinent, de quibus hic agi mihi magis ſit veriſimile. hactenus *Alciatus.* Adde locum elegantem *Horatii* a *Cellario* G. A. L. II. c. 7. p. 423. T. I. laudatum. Alterum illud, quod mihi quidem reperire licuit, eſt eiusmodi, vt vehementer animi pendeam, vtrum in principio verſus nota P R exſcribentis incuria, aut temporis edacitate exciderit, an τὸ *libero commeatu* cum *Breunis* aptum et nexum videri debeat. ſaxorum certe elogia nondum me ad verum via certa duxerunt. Quod ſi praefectum ſumis libero commeatu h. e. commeatui, iudicem te, Lector erudite, ſtatuo, vtrum annonariae rei in caſtris cognitorem probes, qui curam gerit, ne frumentum deſit militibus, neu quis flagellet annonam, (vnde liberalitas *Cn Sulpicii* intelligenda apud *Grut. 172, 14.* qui in commeatum legionibus magnam pecuniae ſummam legauit) an curſus publici caſtrenſem praepoſitum hoc loco malis, cui generi quam ſimiles ſint *curſuales praepoſiti* in vrbe apud *Symmachum* L. II. Ep. 46. et l. 9. t. 29. de *Curioſis* L. VI. *Cod Theod.* non conſtituam. Sin alterum magis arridet tibi, quod ipſe quoque propius verum puto, commeatum accipias neceſſe eſt de ratione ſtipendia merendi, ad quam nemo poteſt ingratiis et vi cogi, ſed vbi quis ſua ſponte militiae nomen dat, domumque redeundi, quocunque tempore libuerit, immunitate gaudet. quam diuinationem ipſa vox commeatus peperit. Eſt enim proprie epiſtola tribuni vel praepoſiti, cuius beneficio miles poterat ante ſtipendia emenſa ab obſequio militari ſignisque diſcedere, (v. *Stewech.* ad *Veget.* L. II. p. 116. 117.) qua tamen poteſtate ne comites rei militaris abuterentur, Conſtantinus imperator l. 2. et 3. tit. 1. *de re militari* et l. 1. tit. 12. *de Commeatu* Libr. VII. Cod. *Theod.* prouidit. Nihil ergo impedit, quo minus cohortem illam Breunorum voluntariam ſiue liberam ſumamus, cui ſcilicet commeatus non intercluſus, ſed itus reditusque integer fuit. Vt libere animi mei ſententiam profitear, deſiderantur ſane in literatis monumentis exempla, quibus idem ſtabilitur. Interim melius certiusque ſi quis coniecerit, vatem ego optimum perhibebo. Reliqua huius lapidis perſequi nec attinet, nec tui eſt, Lector erudite, ſtomachi. Poſſum coniecturam facere de meo.

CAPVT

CAPVT II.

SCHOLIA IN IAN. GRVTERI THESAVRVM.

2, 6. verſu 2. *Cluſii* quidem Schedae pro VLP. exhibent, VP. adeo, vt hae duae literae ſignificare poſſe videantur, *vtriusque Pannoniae* (argum. num. 7. p. 482, Grut.) ſed quoniam in duobus aliis titulis ſeruant VLP (v. *Grut.* 40, 2. 3.) literam L hic puto caſu excidiſſe. Ceterum CONT notat *Contariorum*. quales fuerint, ipſius *conti* vocabulum demonſtrat v. Auctores a *Pitiſco* laudatos in *Contarii* v. 4. non eſt apud *Cluſium* ER ſed TER i. e. vt ego interpretor TERtius. Locum, in quo repertus eſt titulus, his verbis notauit idem vir diligentiſſimus: *In Ebersdorf am Moſſ h. e. ad Paludes arce Generoſi viri Hieronymi Beck a Leopoldsdorf muro inſiti hi lapides. Diſtat autem illa arx cum pago adiacente aliquot milliaribus ſub Vienna Auſtriae.*

2, 12. de Protectoribus vid. *Henr. Valeſium* ad *Ammian. Marcellini* L. XIX. p. m. 33.

3, 2. quoniam is lapis *Engedini* ſiue Enedini, vt ſcribit *Cluſius*, in *Tranſiluania* viſus eſt, ipſa eius verba repetere placet, quibus omnes illius regionis lapides a ſe congeſtos recenſuit: *Epigrammata collecta in Tranſiluania per Rm Philippum de More de Chiula Praepoſitum maiorem Agriae, Protonotarium Apoſtolicum, ac Ser. principis Ludouici Dei gratia Vngariae ac Boemiae etc. Regis Conſiliarium et Secretarium, eiusdemque ad illuſtrem Senatum Venetum oratorem. Collata deinde a Carolo Cluſio cum exemplari Antonii Verantii Archiepiſcopi Strigonienſis, et ad illius normam plerisque locis emendata Viennae Auſtriae Anno MDXXCVIII.* verſu 4. miror *Gruterum* fide ſchedarum *Cluſii* ſcribere potuiſſe OPPELLIVS cum *Vrſinianam* iſtae lectionem edant. Ita quoque vult *Scriuerius* in ſchedis ſuis.

4, 4. v. 2. T. AVIANO *Cluſ.* ſed malim vtique cum *Gudio* TRAIANO v. 5. DOMINI N. SANCTISSI ita in literis *Cluſii* expreſſum eſt, quod notemus propter rationes Calligraphiae lapidariae. v. 6. et 7. verba: AVIANVS AVG LIB deſunt, et pro AVRARIAR legitur AVRARIO. Sed retinendum vtique Aurariarum i. e. fodinarum (v. *Reineſ. Claſſ.* I. n. VI. p. 19.) ſiue Metallorum auri, quia in alio marmore apud *Burmannum de Vectigalibus*

galibus populi Romani c. VIII. p. 112. eſt PROCVR. FERRARIAR. quod autem vir magnus *Collegium Aurariarum* explicat per Collegium metalla exercentium, vereor ne id nimis durum videri poſſit. Sed legendum vtique ap. *Grut.* 114, 6. Collegium Aurariorum ex pag. XII, 6. h. e. eorum, qui ab *Ammiano Marcellino ſequendarum auri venarum periti* dicuntur L. XXXI. p. 447. ed. Pariſ. 1636. 4.

4, 6. B - F. Beneficiariorum memoria in lapidibus eſt tralatitia. de vi et poteſtate huius verbi conſule *Reineſ.* Claſſ. VIII. 35. it. Eiusd. Epiſtol. 23. ad *Rupert.* p. 81. 82. it. *Fleetvvood* in *Syll. Inſcript.* p. 37. *Lingenii Opuſcul. Theotiſc.* P. III. p. 62. ſeq. et *Murator.* 778, 4.

4, 11. cippus quadrangulus. Ad h. l. vid. *P. Lambecium in Commentar. Bibl. Vindobon.* a p. 47-49. L. 2. c. 2. Huius tituli argumento Viennam olim a cohortis Fabianae ſtatiuis Fabianam nominatam fuiſſe *Lazius* credidit, repugnante tamen *Lambecio*, qui *Com. Bibl. Vindob.* T. I. p. 33. L. 2. c. 1. *vtinam*, inquit, *inueſtigare poſſem, vbi nunc vetus illa extaret inſcriptio, explorarem ipſe meis oculis, vtrum Lazius an Cluſius meliori fide eam deſcripſiſſet. Donec enim ea de re ſiam certior totam controuerſiam de vera huius Inſcriptionis lectione in medio relinquendam cenſeo. Interim certiſſimum eſt, quomodocunque demum ea legenda ſit, nulla profecto ratione inde colligi poſſe, Viennam olim nominatam fuiſſe Fabianam.* Verum ſalua res eſt. Tale vocabulum in Cluſianis plane non inuenitur. Eſt contra manu eius ſic ſcriptum AP☧VSII. Vter vterum fide et accuratione vincat, non opus eſt pluribus demonſtrare. *Lazium* certe vanitatis reum faciunt multorum intelligentium virorum de eo iudicia, ipſumque adeo *Lambecii* teſtimonium, *quanta*, inquientis, *Lazii in deſcribenda et publicanda antiqua illa inſcriptione fuerit negligentia et incuria, cuilibet videre et iudicare licet, ſi eiusdem Inſcriptionis exemplum a ſupra memorato Pighio deſcriptum et Herculi Prodicio inſertum cum Laziano illo mutilo et mendoſo apographo contulerit.* Immo nec in vno quidem lapide deſcribendo conſtantem rationem et formam tenuit, ſed pro lubitu verſus digeſſit, et immutauit. Verum eſſe quod ſcribo, facile cognoſcet is, qui hanc ipſam Inſcriptionem *Rer. Viennenſ.* L. I. c. 4. p. 14. ab eo laudatam cum alio loco *Commentar. de Republ. Rom.* L. 12. Sect. 3. c. 7. p. 976. contendere haud

(*l. d.* L. 2. c. 8. p. 637.)

haud grauabitur. Miſere eum contaminaſſe Inſcriptiones auctor eſt *Gruterus* ipſe in *Animaduert.* p. 285, 4. *Reineſius* in Epiſt. 31. ad *Rupert.* p. 164. et nuperrime elegantiſſimus doctiſſimusque *Hagenbuchius* in *Diatribe* de *graecis Theſauri noui Muratoriani marmoribus metricis* qui p. 26. *peſſimum lapidum exſcriptorem* vocat.

5, 4. verſ. 6. Bongarſianae lectioni fauere videntur *Cluſiana*, quod literae PC punctis carent. Leuia haec ſunt fateor, ſed quae interdum non neceſſarias emendationes γεωμετρικῶς conuellere, et veras approbare poſſunt.

6, 3. SARMIZ deeſt in *Cluſianis.* ab hoc titulo alium ſeiunxit vir doctus in ruinis antiquae vrbis, *Varhel* nunc dictae i. e. in loco Caſtrorum a ſe viſum, deſcripſitque tanquam a ſuperiori diuerſum. quare nos non decet eundem ſilentio praeterire. Eius formula haec eſt:

AVSPICIIS CAE
SARIS DIVI NERVAE
TRAIANI AVGVSTI
CONDITA COLONIA
DACICA
PER
M. SCAVRIANVM
EIVS PROPR

Si quis nimiam in nobis criminetur diligentiam, eum iubemus *Gruterum* ipſum p. XXII, n. 10. et 11. it. 260, 12. et 13. inſpicere. Intelligentibus rerum arbitris haec ſatisfacere poſſunt exempla, tametſi plura in promtu. iniquis vero et indoctis ne centum quidem.

6, 6. verſ. 6. MVTIANVS. *Cluſ.* verſ. 7. *Scaliger* in Ind. Hiſt. *Horologiarium* templum explicat. Quibus fidiculis ſubſtantiuum extorquere potuerit *Pitiſcus* non intelligo. Notemus Iuliam Caracallae h. l. Matrem dici, contra aliorum famam, qui nouercam volunt. *in Lexico Antiqu.* *Q. Soſii Falconis* et *C. Iul. Erucii Fructi Clari* Conſulatus quomodo componi poſſit cum elogiis Baſſiano Caracallae tributis, parum liquet: niſi forte ſumas, templum illis conſulibus votum et inchoatum, annis vero ſex ſeptemque circiter ſerius perfectum eſſe, quo tempore a patre adhuc viuo Auguſtus dici potuit. Aliter tamen longeque ſubtilius veritatem huius tituli ad viuum reſecauit doctiſſ. *Herm. Vlric. Lingenius* in *opuſcul. min. Theotiſc.* P. III. n. 3. §. 12, 13. 27. et 28.

Digitized by Google

etſi §. 31. ipſe quoque ſententiam ſuam deflectens in noſtras ire partes haud recuſet. Conf. ſimul *Hadriani Relandi praef. ad Faſtos* *** 1. 2. qui Spanhemii rationes ſecutus, probabile eſſe arbitratur Falconem et Clarum fuiſſe ſuffectos Conſules.

7, 4. Lapidem ſic inſcripſit *Cluſius: In Hornegg ad Nicrum,* **auf den** *Michelsberg foris ad latus portae templi pertinentis ad Teutonicum ordinem apud oppidulum Gundesheim dimidio miliari a Wimpfen ciuitate Imperiali. obſeruabat Archonatus Anno MDLXXXVI.* verſ. vlt. pro L. L. ſcripſit plane LI. ab vtroque vero lapidis latere ornamenta conſpiciuntur, quorum non meminit *Gruterus.* Facie nimirum eius ad occidentem poſita latus ſeptentrioni aduerſum habet guttum, malleum, et inſtrumentum ad formam cochlearis, latus contra meridiem ſpectans cultrum auguralem, et infra pauonem oſtendit. vnde coniectare libet, aram hoc loco poſitam, in eaque ſacrum Iunoni oblatum fuiſſe.

10, 1. In Indice huius columnae poſt verba: *Supra pontem illum admirabilem Gardo impoſitum* haec addidit *Cluſius: qui tribus fornicibus ſibi inuicem impoſitis aquaeductum ſuſtinebat, qui Nemauſum per ſubterraneos meatus decurrebat.*

10, 2. v. 2. PVT. CIV. forte *Puteolanae Ciuitatis.* SCRIV.

11, 3. *repertus lapis in ciuitate Colozvvar* ita *Cluſ.* qui verſ. 8. MVNICIPIO legit h. e. in Municipio milites conſiſtentes ſiue ſtatiua habentes. Notam vltimam S̅I̅ non agnoſcunt eiusdem chartae.

12, 6. v. 1. I. O. M. in literas non retulit *Cluſius.*

13, 14. v. 2. MONTVNATES *Alc.* in ſchedis. Epigr. 16. *Scriuerio* videtur dubiae vetuſtatis inſcriptio.

14, 5. illud P in principio verſus 4. *Cluſio* ignotum. Epigr. 11. v. 4. et 5. ita deſcripſit *Cluſius* LE. X. G. VO
SO. LE. LI

16, 2. Hanc merito ſuſpectam vocat *Scriuerius* in ſchedis. Epigr. 3. vera lapidis figura e *Cluſianis* poteſt agnoſci. Non enim integer, ſed aliqua ſui parte mutilus eſt. Ita ſcriptum reperio:

I O M
MAECI
VS. CL
QVS EX
O TO
POSIT

Poſit

Digitized by Google

Poſit vltima longa recte pro poſuit. ita quoque in multis aliis lapidibus v. *Indic. Grammat.* vt apud *Virgilium* it pro iuit haſta Tago Aen. IX, 418. conſule *Erythraei Ind. Virg.* ſub hac voce. *Catullus* in ſaecul. Carmine ad *Dianam* p. 80. ed. Voſſ. *Quam mater prope Deliam depoſiuit oliuam etc.* Plura in lapidibus obſeruata v. apud *Vrſatum* (*Annotazioni ſopra la Lettera quinta degli Marmi eruditi del Conte Sertorio Orſato* p. 102.) Epigr. 14. BASIDE *Scriuerius* ingenioſe explicat *cum Baſi de ſuo*, quaſi ſcriptum ſit CVM BASIDS.

17, 9. *Scriuerio* ſuſpecta videtur.

19, 5. verſus aliter digeſti apud *Cluſium.*

21, 8. in verſu vltimo habent *Cluſiana* SAC. F. h. e. Sacra fecit.

23, 4. v. 2. pro ABVRNIVS leg. *Cluſ.* ABVRNVS titulumque ita inſcripſit *Albae Iuliae in corte domus diui Georgii.* Epigr. 11. ſequitur *Gruterus* de hac tabula ſententiam *Velſeri* in *Monumentis Auguſtanis* p. 206. ed. *Venet.* 1594. fol. explicatam. Sed in alia omnia abit *Scriuerius* in Schedis *videtur*, inquiens, *villicus ſiue diſpenſator domino reddere rationem.*

24, 2. verſ. vlt. ſingulares literas V. S. L. P. *Arnold. Buchelius* in Notis Manuſcriptis ad *Smetium* ita expreſſit: *Votum ſoluit Loco Priuato.* Epigr. 11. IVNONI ARGEIAE h. e. Argeae ſeu Argiuae graec. Ἀργεία de qua v. *Cicer. Nat. Deor* I, 29. Repetitus eſt hic titulus ſine cauſa a *Muratorio Nou. Theſ. Inſcript.* T. I. p. XIV, n. 7.

28, 2. ad hoc ſaxum vid. *Henr. Valeſium* in Annotationibus ad Ammianum Marcell. L. XV. p. m. 75.

33, 2. *ad dextram*, inquit *Cluſius*, *cippus muro applicatus quadrangulus, qui nunc excipiendis per ferream laminam ſtipibus ſeruit, hanc Romanis characteribus expreſſam inſcriptionem habet. Paulo ſupra hunc cippum muro inditus eſt lapis, humani capitis formam ſculptam habens, quale fere fatorum Valentiae Hiſpaniae obſeruare, dum iſtic eſſem memini.*

34, 6. hoc marmor emendatius protulit *Laur. Begerus* in *Spicil. Antiquit.* p. 97. quem vide.

36, 11. de *Apolline Beleno* praeter auctores a Cl. *Schedio* de *diis Germ.* p. 163. c. 7. memoratos, eleganter diſſerentem vide *Reineſ.* Claſſ. I. n. 51. p. 98. qui eodem in loco p. 101. Inſcriptionem tertiam pag. ſeq. ſupplet et emendat. Conf. Salmaſium ad *Iul. Capitol.* in Not. p. 253.

it. *Iſaac.*

Digitized by Google

it. *Iſaac. Caſaub.* p. 186. ed. *Salmaſ. Hiſt. Aug. Script.* Pariſ. 1620. Non modo Aquileienſes ſed Galli quoque iudice *Scriuerio* Apollinem patria lingua Belenum vocarunt. *vox ipſa gallica*, pergit ibidem vir doctus, *antiquiſſima, et ſagitta ita dicta eſt ab Apolline βελενιον. Veneno Gallos ſagittas imbuere proditum eſt v. Galenum et de venatorio Gallorum veneno v. Celſum* haec *SCRIV.* Sed vereor vt extrema haec accurate cogitateque ſcripta fuerint, quod neutrius mihi locum inuenire licuit. Interim de herba, qua Gallos in venatu tinxiſſe ſagittas ſcripſit *Scaliger ὁ πάνυ* in *Lect. Auſon.* vide locum claſſicum Plinii Hiſt. Nat. L. 27, c. 11. et L. 25, c. 5. ibique interpretes. Adde quoque *le Antichità d' Aquileia da Gian-Domenico Bertoli* p. 95. et 96.

40, 1. v. 4. BROC⊣VS ſched. *Cluſ.* v. 6. iſtud PRAE abeſt. in lateribus autem cippi Auis et vrna. Epigr. 8. v. 2. SACR. non extat in *Cluſianis* nec verſu vltimo duplex L. Epigr. 13. aliter apud *Cluſ.* verſus ordinati v. 6. et 7. pro PII et P. P in eius autographo LV. E. R. inuenio.

44, 7. verſ. 9. MEDIOL. ita *Alciati* ſchedae, et ſic recte coniecit *Reineſ.*

46, 1. v. 2. PRO SALVTE IMP. *Cluſ.* Epigr. 3. v. 3. vocabulo SVI carent *Cluſiana* eumque lapidis indicem praeferunt: *Zaazſebes in domo Iudicis Regii.*

47, 11. Albae Iuliae in Dacia ante portam Praepoſiturae. Veteres ſimul omnes Inſcriptiones, quae ibi reperiebantur collegiſſe Menabenium et Hogelandium ſe curante annis LXXXVII. et XCI. ſupra MD. memorat ib. *Cluſ.*

49, 2. *Alciati* Codex meus calamo exaratus verſus alio modo ordinatos exhibet.

53, 3. v. 3. pro L. STATIVS Alc. ſcribit SATRIVS et v. 5. pro AMANDVS legere iubet L. AMARANDVS Epigr. 15. v. 2. nota 7 a *Cluſio* omiſſa.

57, 7. apud *Cluſium* tantum verſus tres, isque Index: *Marmol iunto à la torre de Corunna, quae veteribus Clunia fuiſſe dicta exiſtimatur.* v. 1. SAEVIVS apud *Nonium* in *Hiſpania* p. m. 169. v. 6. DANIENSIS ita *Cluſ.* pro quo *Gruterus* ait ſe in *Pighianis* reperiſſe DIANIENSIS v. vlt. LVSITANVS EX V. *Cluſ.* vnde natum forte apud *Nonium* l. d. EXVL.

64, 10.

Digitized by Google

64, 10. v. 2. p. 279. Huic cippo et ali cuidam infra p. CVI. n. 12. obuio titulum ſecit *Cluſius: Sabariae e foro euntibus ad arcem (quae ſatis ampla extremam opidi partem occupat qua occidentem ſpectat) non procul ab ipſa arce muro quarumdam aedium, quae ad dextram ſunt, impoſiti conſpiciuntur bini cippi latera portae earumdem aedium claudentes bis inſcriptionibus.*

67, 10. aliter verſus diſtinguit *Cluſ.* et v. 6. pro NN AVG leg. ꟿ AVGG.

68, 3. Quantum proſit editos lapides cum ſchedis virorum doctorum contendere, hoc certe monumentum teſtatur. Rectius enim non modo, elegantiusque in *Antiquit. Mediolan. Alciati* expreſſum, ſed multis variisque picturis, quae marmor illuſtrant, exornatum. *Stylobathae* namque (vtamur verbis *Alciati*) *poſterior facies duarum mulierum imaginibus conſpicua Hygiae ipſius et Panacee formam repraeſentans, quae ambae inter Aeſculapii liberos in maiore fuere veneratione, in lateribus vero, quae ſtatuae adſunt faces in manibus habent, quae ſcilicet indicant, quemadmodum is Deus ab ardente pyra Mercurii ope euaſerit, cum eius mater Coronis vterum ferens telis Dianae excidiſſet, ipſeque deinde expoſitus additis in cuſtodiam cane et capra, vt Libr. II. Pauſanias Sophiſta ſcribit.* Paulo aliter rem narrat *Ouidius Metamorphoſ.* L. II. v. 628. Apollini id beneficium tribuens, quod Mercurio aſſeritur. (v. *Corinthiac.* p. 170. 171. ed. Kühn.)

Non tulit in cineres labi ſua Phoebus eosdem
Semina: ſed natum flammis, vteroque parentis
Eripuit, geminique tulit Chironis in antrum.

69, 4. verſus aliter conſtituti apud *Cluſ.* in cuius ſchedis voces etiam nonnullae deſiderantur vt v. 2. P. AEL. et in fine PEDES XXX F. Erudita eſt *Reineſii* interpretatio notarum M. SEP. quam vid. *Claſſ.* I. n. 8. p. 22.

77, 3. Spurium hoc Epigramma, aeque ac ſuperius p. 65, 9. iudicat *Bimardus* in Epiſt. ad ill. *Maffeum* ap. *Muratorium Nou. Theſ. inſcript.* T. I. p. 120. neſcio an iure. Quin viderit ille Auguſtanum lapidem non dubito, ſed credendumne *Vrſinum* ac *Smetium*, viros oculatiſſimos fumis deceptos eſſe, qui itidem ſuos vidiſſe teſtantur? Varia eſt ſaepe marmorum fama, vt Scriptorum, nec opus eſt nodum tam internecino gladio diſſecare. Poſcit autem vir olim Celeb. vt aliquis ſibi tam notum reddat *T. Annium Aurelium Verum*, quam

ipſe *P. Martium Verum*, rebus fortiter in bello geſtis clarum, demonſtrauerit. Sed quemadmodum non ſequitur, vt qui faſces tenuerit ex libris veterum approbentur neceſſe ſit, quod bene multa Conſulum nomina, niſi per lapides transmiſſa ad poſteros fuiſſent ex Annalibus raro cognoſcerentur, ita vereor, ne maxima pars ſplendidarum illarum de nominibus propriis diſputationum interdum fruſtranea et anceps videatur, quod in Romanorum nominibus exponendis domeſtici nonnunquam Scriptores, nedum Graeci, dormitare ſolent. Igitur do quidem *Martium Verum* in *Capitolini* Vero laudari: Annium contra nuſpiam. Sed an hoc argumento aliorum monumentorum diuerſa tradentium fides ſimpliciter eleuari poſſit, nondum perſpicio. Si enim *Pagium* audimus (*Diſſ. hypatic.* P. I. C. 4. §. VII. p. 33.) poſſunt interdum Inſcriptiones verae eſſe, tametſi cum hiſtoria non vsquequaque conſpirent. Adhaec labuntur ſaepe quadratarii ἀναλφάβητοι, quorum vitia iure nominaueris *errata fabrilia*. Neque lapidum propterea Epigraphae, vt numi monetariorum culpa mendoſi, deſinent eſſe ſincerae vetuſtatis. Forſan non immerito quaerit Cel. *Muratorius* p. 339. n. 4. *Quei ergo*, inquiens, *in hoc lapide idem nuncupatur P. Martius Verus? Num cuncta haec nomina in ipſum confluxere? An error latet in aliquo ex hiſce Epigrammatis?* In vnum certe hominem diuerſa ſaepiſſime praenomina et nomina conferri neminem fugit, qui euoluerit[illegible]is Romanorum ſcriptis, faſtisque vel mediocrem operam nauauit. vide quaeſo magnum *Reineſium* ad Claſſ. VI. n. 128. cuius exemplis illud e veteri S C T O depromtum addemus: *Q. Caecilius Q. F. Metellus Pius Scipio* ap. *Coelium* in Cic *Epiſtol.* ad *Diu.* VIII, 8. lege quoque ni graue eſt, doctiſſimam *Hadr. Relandi Praef. ad Petri* fratris *Faſtos* a verbis: *quod ſi plura nomina* **. 7. Quare non eſt, quod quis miretur, *Verum*, qui in Faſtis ad a. C. 179. vulgo *Veſpronius Candidus*, it. ſimpliciter *Veſpronius*, nominatur praeeunte *Pagio*, (*Diſſ. Hypat.* p. 218., de quo tamen praenomine operae pretium eſt audire *F. Henr. Noriſ.* in *Epiſtola Conſulari* p. 460. T. XI. *Theſ. Graeu.*) aliis nunc cumulari onerarique praenominibus. Proinde nullus equidem dubito, quin lapicidae, cum ſolum nomen *Veri* (qua forma eſt apud *Caſſiodorum* in *Chronico* p. m. 1347. *oper.* it. in *Faſtis Idatianis* ad. a. 179. p. 258. T. XI. *Theſ. Graeu.* et *Faſtis Anonymi* ib. p. 356.) in tabulis publicis reperirent, omnium eius praenominum ignari alii hoc, aliud alii adpoſuerint.

78, 1. *ad infimos gradus Palatii.* *Cluſ.* 80, 4.

Digitized by Google

80, 4. v. 10. ET. MARIAN. LIBERTI. in *Cluſii* autographo deeſt. *Epigr. 6. Scriuerius* in *Antiquit. Batau.* p. 205. ſibi, quid ſignificet CVR. LADAE non liquere fatetur ingenue. Sed vid. *Herm. Vlr. Lingenii* (Opuſcul. min. Theotiſc. P. II.) Coniecturas ſuper quibusdam aris ignotorum Deorum a p. 8-14.

83, 1. v. 2. PISCIANVS ita *Cluſ.* Schedae, verſusque ibi ſex numerantur.

85, 9. v. 2. SARAPIO *Cluſ.* haud dubie nomen illius hominis, qui pro ſalute ſua Diis gratias agit. Nomen vero Dei, cui votum ſoluit, craſum eſſe puto. Mirum qui *Grutero* in mentem venire potuerit SERAPID. Eodem pacto ex hominis nomine Deum effictum eſſe ſimile exemplum docet ap. *Murator.* T. 1. 106, 2. Quanquam non inuſitatum fuit apud Graecos Romanosue Deorum Dearumue nomina ſibi mortales impoſuiſſe, quod egregie excuſſit *Reineſ. Claſſ.* I. n. 44. p. 88. 89.

88, 13. v. 8. LVCIA habet *Cluſ.* non LVCINA. Per bonum Deum Puerum Posphorum *Bodelotius Daeruallus* (l'utilité des voyages ad p. 213. in Add. T. I.) intelligi vult Harpocratem, cuius tamen opinionem doctioribus examinandam relinquit *Cuperus* in *Harpocrate*, quem vide p. 125. Ego ipſum *Luciferum* οὐρανίας Ἀφροδίτης ἀςέρα malim, qui proprie Deus bonus dici poteſt, vel quod eſt *bonae deae Veneris Cnidiae* (ita dicitur ſcilicet in lapide apud *Reineſ. Claſſ.* I, n. 92. quem *ex Sponii Miſell.* Sect. III. n. 47. p. 94. et *Marmor. Oxonienſibus* n. 42. p. 34. ed. *Maetter.* obiter emendabis) comes indiuulſus, vel quia bonam, h. e. ſalutarem et auſpicatam toti rerum vniuerſitati affert et praenunciat lucem. De *bonis Deabus* v. *Reineſ. Claſſ.* I. n. 125. p. 161. ſ. Adi quoque *Ez. Spanhem.* de *vſu et praeſtant. num.* diſſ. XI. p. 337. T. II. Quosdam ſine neceſſitate in hoc titulo legere *Albae Auguſtae* monet *Cellar.* G. A. L. II. p. 481.

89, 1. v. 2. PRIATTIVS leg. *Buchelius.* Epigr. II. hunc titulum bis deſcripſit *Cluſius*, vtrobique tamen conſtanter legit v. 1. MARTI poſt v. 6. fide chartarum *Cluſianarum* reſtituendum nomen VALENTINVS eſſe cenſeo. v. 7. Apulum non M. h. e. Municipium ſed COL. in iisdem audit.

91, 1. v. 4. SABINVS in *Buchelianis* deeſt.

94, 10. v. 1. VOGEGO *Buchelius.* male. Scribendum ſine dubio VOSEGO v. *Scaliger* in *Gruteri Corrig. et Animaduert.* it. Cel. *Oudendorpium* ad *Caeſ.* de *Bell. Gall.* IV, c. 10. qui *Voſegi* in textum re-

Digitized by Google

cipere non dubitauit. Adi quoque eiuſd. *obſeru.* ad *Lucanum* I, 397. vbi tamen nihil in textu, quod miror, immutauit vir Cel. P. *Burmanus.* Vulgarem quoque lectionem *Harduinus* in *Plinio* L. XVI. Sect. 76. p. 34. T. II. retinuit.

95, 1. v. 4. VASIO habet *Cluſ.* non VRSIO v. 6. Scriptum forte Ͼ L. vnde efficitur Colon. Apul. Simile exemplum vide in *Reineſ. Claſſ.* I. n. 194.

99, 10. tribus verſibus diſtinxit *Buchelius* et v. 6. IIII viratum it. v. vlt. triplex DDD agnoſcit.

103, 5. 10. ESD mendum abſurdum, pro quo e *Cluſianis* reponendum SED ib. v. 13. plenius ſcribitur SEMPRON. Epigr. 6. v. 7. SEXTINIANVS ita Corpus *repetitae* ed. ſed vetus et prima, item *Cluſii* ſchedae SEXTIANVS, forte ſincerius. Eaedem v. 13. LEGG pro LEG malunt, cui tamen lectioni non adhaeſerim v. 16. illud I poſt PISONE omittunt, et verſ. vlt. Conſulem Maximum plenius exhibent MAXIMO. Ceterum inſcriptionem *Cluſius* ait ſe reperiſſe non Iaurini in Dalmatia, vti *Gruterus* adnotat, ſed *Taurini in Tranſiluania.*

107, 1. v. 2. in Alciatino Codice meo PVSIO eſt non PVSILIO, quarum illa mihi videtur vera lectio eſſe. Sed quid ſibi v. 9. COMITATVS velit pro COMPITVM non intelligo. viderint naſutiores.

108, 2. v. 1. habet *Cluſ.* notam Centuriae 7. recte. Eſt enim leg. *Genio Centuriae* vti n. 5. 6. eod. fol. et ap. *Murat.* 76, 10. v. 2. TIB. ſic *Cluſ.* ſchedae et v. 4. OPTIO cuſtodiunt pro OBTIO, quod poſtremum iure quis probet? Hic enim optio procul dubio eſt vicarius centurionis, quanquam legionis et cohortis mentio deſit. Alibi enim nude ponitur v. p. LXXXVI, 9. et LXXXVII, 2. ap. *Grut.* et *Murator* 819, 1. Conf. ad h. l. *Maffei obſeru. liter.* T. I. p. 182. n. 19.

110, 1. v. 6. Literae ſingulares TP. S. L *Cluſio* incognitae v. 7. THREPTVS non THRAEPTVS eaedem chartae ſeruant.

111, 9. Illius regionis lapidibus hunc Indicem adſcripſit *Cluſius:* *In arce Zolonock ſupra Neapolim Auſtriae omnes hae Inſcriptiones a Carolo Cluſio At. obſeruatae et exceptae ex ipſis lapidibus.* de hoc autem Epigrammate ſic *ſuperior* inquit, *huius fragmenti* (*vt arbitror,*) *pars duplo fere longior ex eleganti albo duroque et polito lapide in eadem arce Zolonock eſt : ſed characteribus adeo attritis, vt nihil legi queat,*

C

queat, immo vix quidpiam conſpici praeter illorum quaedam veſtigia. verſ. 4. ſuaſu *Cluſianorum* ſupplendum arbitror TREVERORVM.

117, 1. v. 2. C. PISO ita *Panuinius*. atque ſic legitur quoque ſupra 116, 5. v. 2.

130, 1. notas C. R. *Scriuerius* in ſchedis explicat *ciuium Romanorum*, verſuque vltimo lacunam ſupplet STRATEGVS. non infeliciter vt opinor. Sed cum duplex ſit huius verbi poteſtas. v. *Reineſ. Claſſ.* I, 72. p. 113. et *Anton. van Dale* Diſſ. V. Cap. III. de *Strategis ac Scribis Graecorum* p. 408. ſeq. vix definire auſim, vtrum **ϛρατηγὸς ἐπὶ τῶν ὅπλων**, h. e. praefectus armorum, an praetor, ſummus ciuitatis magiſtratus, intelligi debeat. Epigr. II. referendus hic lapis inter Ioui dedicatos. Meus enim *Alciatinus* liber, diſertis verbis praeponit I. O. M. et mox v. 2. legere iubet VICTVLLIENVS. Perplacet omnino Alciati viri doctiſſimi in hoc ſaxum animaduerſio, quam interire non patiar, ſiue quod Index huius Epigraphes apud *Gruterum* emendatior redditur, ſiue quod ipſe lapis multum inde lucis accipit. Eleganter ſane *in ea*, inquit, *dubitari poteſt, quomodo viſu monitus ſit Victorinus, an κατ' ὄναρ, vt apud Homerum eſt, ideoque Ioui dicatum ſit monumentum, quoniam καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐϛιν, an vero per augurium, quod fere indicat aquila, vtraque ex parte effi[illegible]a, niſi quod altero loco pilam pedibus, roſtro pennam teneat, altero autem trunco inſidens anguem mordicus ſtringat, quod acceptum ex Homer. Iliad. XII. arbitror, de varia Hectoris Polydamantisque in eius augurii interpretatione ſententia, quem locum Virgilius L. XI. Aeneid. tranſtulit.* Et haec quidem *Alciatus*. Adi tu *Sam. Clarckium* ad loc. Homeri laudatum v. 200.

158, 8. non Viennae Auſtriae hoc columnae fragmentum repertum fuit, ſed in *Reinweg* vico diſtante paene dimidio miliari ab vrbe Vienna. Refert deinde *Cluſius*, Hieronymum Beckium in ſuas aedes transferri curauiſſe. Saepiſſime literarum nexus *Gruterus* neglexit tanquam h. l. in VALERIANO pro VALERIANO et NOBLISS. pro NOBILISS. quam ſane pingendi rationem immutare fas non eſt. oriuntur enim inde errores quamplurimi, docente *Reineſio Claſſ.* I, n. 14. p. 33. *Claſſ.* v. n. 47. p. 383. *Claſſ.* VIII. n. 64. p. 539. it. in *Excerpt. var lect.* pone *Epiſtol.* XIX. ad *Hofman.* p. 53. ſeq.

164, 3. ad titulum lapidis : *allatus ex Petronella MDVIIII. Cluſ.* mendoſe *Lazius* in *Comment. de Republ. Rom.* Sect. VII. c. 5. habet GRACIANI. v. 3. IVSSIONE Laz. et ſic quoque Cluſiana mea. v. 5. rectiſſime coniecit *Gudius* legendo AEQVITIO,

 quod

quod iam ante eum obſeruauit *Henr. Valeſius* in Annotation. ad *Ammian. Marcell.* L. 31. p. m. 433. Conf. Eund. ad L. 26. p. m. 319. Schedae enim meae clare EQVITIO. *Lazius* contra haec duo vocabula EQVITIO COMITE omiſit. v. 7. LEONTIO *Cluſ.* Notas PP interpretari malim Pro Praetore v. 8. pro AVXILIARES mendoſe *Lazius* AVRELIANES v. *Lambec. Comment. Bibl. Vindob.* L. 2. c. .8. p. 636. ſeq. LAVRIACENSES ſic *Cluſiana* v. 12. PERDVXERVNT ſine litera S et v. vlt. PERFECTIONES plane deſunt.

169, 7. *Budae in aedibus Sigiſmundi Epiſcopi. Cluſ.* verſus apud eundem alio modo conſtituti. Inſcriptio tamen ipſa quoad orthographiam fidelior apud *Smetium* fol. 146. n. 22. animaduertente quoque *Ed. Holtheno* in *var. corrig.* ad h. l. verſ. 2. *Cluſiana* nobis offerunt FELICIVM verſ. 8. MACR. eſtne fortaſſis *Macrobius* aut *Macrinus ?* verſ. 9. FVSCINIO et v. 15. CELERIMVS non CELERINVS liber *Cluſii* habet. De officiis Speculatorum diſputauit, vt ſolet, elegantiſſime *Reineſius Claſſ.* VIII, n. 1. p. 509. it. *Gorius* ad *Don. Inſcript. Antiqu.* Claſſ. VI. p. 262. n. 136. Speculatores igitur Legionum et Cohortium qui fuerint, conſtat. Sed Speculatores Coloniarum quales ſint, haud dictu procliue. Huius enim generis hominem prima ſpecie offerre videtur lapis in agro, etiamnum dicto *Solfeld*, cis flumen Drauum erutus, et ab ill. *Iordano* in *originibus Slauorum* P. III. Sect. 28. p. 132. *Apparat. Geograph.* euulgatus, quem tamen Speculatorem vir doctus non vidit, qui in exponendis ceteroquin monumentis literatis non admodum felix et verſatus eſſe videtur. Hunc ipſum lapidem ſuum

D. I. M. VLPIVS VALERI
VS SPECV . . . . C PRIMAE NOR.
VOTVM A. PATRE SVSCEPT. SOL
L. L. M.

Sic explicare inſtituit : *Dis inferis Manibus Vlpius Valerius . . . . . . Coloniae primae Noricorum votum a patre ſuſceptum ſoluens locum legit memoriae.* Non damno quidem illud *inferis Manibus* propter lapidem *Velſerianum* (v. Monum Agr. Auguſtan. p. m. 255. n. XVIII.) ſed in ceterorum lapidum expoſitione multa non ad palatum, quibus non immorabor. Scilicet in lapide Sabarienſi p. 111. et Oſteruicenſi p. 131. notas V. F. perperam reddidit *votum fecit ſibi*, quod barbarum eſt. Votum ſuſceptum enim dare et ſoluere (v. *Murat.* 106,3.) item voto ſuſcepto

fieri

fieri aliquid iubere nouimus, alterum non nouimus. Neque huic loco talis formula conuenit, quod quae ſoluuntur, non quae fiunt, vota in lapidibus adnotantur, nec vllum numen praeſcribitur, cui votum ſolui debet. Legendum potius, *Viuus fecit.* Sed ad ſuperiorem titulum reuertor. Senſum ita refingere praeſtat : *Deo Inuicto Mithrae* (vti Cel. *Murarius* ſuſpicatur 1980, 2.) ſiue *Dianae Inuictae Marcus Vlpius Valerius Speculator* Legionis (in literis enim maiuſculis C. et L σύγχυσις quotidie ſolet fieri, cui coniecturae fauet lectio Muratoriana d. l.) *primae Noricorum votum a Patre ſuſceptum* (pro quo habet *Murat.* Fratre eius cept.) *Soluit Laetus Lubens Merito.* Sin *Iordaniana* lectio magis placet, vide an SPICVLATOREM vel SPECLARIVM ſiue SPECVLARIVM Col. e Fabricenſibus vnum exſculpere poſſis. Vtriusque generis mentionem iniecit *Gutherius de offic. dom. Aug.* L. I. c. 44. p. 299. et L. III. c. 12. p. 615.

174, 1. accuratius in ſchedis *Cluſ.* SAMER et TESTAMENT

177, 3. Eandem ſic retulit ill. *Maſſeus* in *obſeruat. liter.* T. I. p. 185. n. 27.

190, 10. corrupta quidem eſt et oſcitanter deſcripta, ſed diuerſa tamen a ſequenti n. 11. *Scriuerius* enim in ſchedis ita : *Similis*, inquit, *columna viſitur* non Nemauſi, ſed *in pago Manduel ab vrbe Nemauſo duabus leucis diſtante cum ſimili inſcriptione.* ad Epigr. II. e *Cluſianis* nihil habeo quod addam, niſi quod verſ. 6. duplex illud P P non compareat.

199, 2. deſunt in *Cluſian.* tres priores verſus, reliqui duo aliter digeſti. Diſcimus inde nomen vrbis *Mirobricae* hodie forte *Civdad Rodrigo.* De termino Auguſteo ſ. Auguſtali vide ſis *Scriptores Gromaticos Iulium Frontinum* de Coloniis p. 143. 146. it. *Latinum et Myſrontium togatos Auguſtorum Auctores* in *Goeſiana* Sylloge p. 255.

201, 4. poſt C. LARTI Alciatinus meus Codex praefert GARVLI.

223, 3. ante *Gruterum Luc. Paetus* in libro de *Menſuris* L. 3. p. 1634. T. XI. *Theſ. Graeu.* publicauit, poſt *Gruterum* ſaepiſſime alii, inter quos *Reineſius* Claſſ. IV, n. 17. p. 352. *Fabrettus* c. 7. p. 526. *Gudius* teſte *Koolio* in *Indice* p. LXIX, e quibus tamen nemo homo laudauit Gruterum. Congius autem ipſe ex Italia migrauit in auguſtiſſimum Auguſti noſtri Muſeum, quod vere regii pectoris ad poſteros commemoranda liberalitas in horto maiori prope Dreſenam marmoribus veruſtis,

vetuſtis, anaglyphicis operibus magnifice inſtruere iuſſit, vbi idem antiquitatis monumentum me videre ſumma cum voluptate memini. Si res minime obſcura grauiori teſte indiget, ecce praeſto eſt Auctor Sylloges marmorum antiquorum (*Recueil des Marbres antiques qui ſe trouvent dans la Galerie du Roi de Pologne à Dresde* 1733. fol. reg. Tab. 184.) quem adeas quaeſo, ſimulque notes in v. 1. pro CAESARE, quod placet, neſcio quo auctore legi CAESARI. Eiusdem tituli mentionem iniecit *Keysler.* in *Itin. Nouiſſ.* P. II. p. 1078. Omnes hi quidem vtcunque expreſſerunt vaſis aenei literas, ſed quis primum, quis ſecundum dederit, nemo, vti par erat, indicauit. Veritatem huius congiarii nonnullos vocaſſe in dubium adnotat *Graeu.* d. l. in *Grut. repetita* Edit. Sed quinam ſint, non prodidit. Vti vero ab his maxime priſca monumenta *νοθείας* accuſari ſolent, qui intelligentiae ſenſu abundant, ita non miremur, quare *Euerard. Otto* magnae celebritatis nec minoris doctrinae vir hoc Epigramma in ſpuriis habuerit (v. *de Aedilibus Coloniar. et Municip. librum ſingul.* c X. p. 354. ed. Traiect.) Id ſaltem mirari nos ſubit, quomodo vir humaniſſimus pro acumine ſuo parachroniſmum in titulo videre poſſit, quem nemo vnquam vel vidit vel videbit. Nihil enim in faſtis tam certum, quam ſextus Veſpaſiani et quartus Titi Conſulatus. v. *Faſtos Conſulares* ad Aer. Chriſt. 75. apud *Murator.* T. I. p. 309. n. 1. it. *Anton. Pagii diſſert. Hypat.* c. 10. §. 1. p. 183. et c. XI. §. 10. p. 204. Ex *Suetonii* Tito c. 6. apparet, Titum filium T. Flau. Veſpaſiani natu maiorem patri *collegam et in tribunitia poteſtate et in* SEPTEM *Conſulatibus fuiſſe.*

228, 3. mendoſe expreſſit Gruterus. Indicem lapidis ſic concinnauit *Cluſius: C. V. Ioanhes Leunclauius Conſtantinopolin proficiſcens in Cyanea inſula prope Conſtantinopolin obſeruabat.* Ipſum vero titulum ex Manuſcripto hoc modo refingere liceat:

DIVO CAESARI AVGVSTO
L. CLANNIDIVS
L. F. CLA· . · . · PONTO
extremam lapidis partem Sphynx ornat

a *Sponio* in *Miſcell. Erudit. Antiquit.* Sect. VIII. p. 265. n. 5. eandem Inſcriptionem repetitam inuenio.

234, 6. quoniam hoc ſaxum literatum in Hiſpanicis *Cluſii* Epigrammatibus primum locum obtinet, non incongruum videtur Indicem

Digitized by Google

dicem illorum καθολικὸν huc tranſcribere: *In Hiſpanica* inquit ille, *mea peregrinatione ego Carolus Cluſius multas inſcriptiones veteres obſeruabam et fideliter excipiebam. Deinde Valentiae a Nobili quodam Hiſpano, qui longe plures, quas obſeruaſſe aiebat, deſcriptas habebat, vt exciperem impetrabam. In Belgium redux anno MDLXV Brugis Flandriae nobili viro Marco Laurino Domino de Waterblieт, mutuo dabam: Sed nunquam illas deinde recipere ab ipſo potui. Video Smetium nonnullas in librum ſuum intuliſſe, non tamen omnes: nec diſtinxiſſe illas, quas ego obſeruaueram ab iis, quas ex alio deſcripſeram. Cordubae tamen et Valentiae tum etiam in Luſitania elegantes quasdam a me obſeruatas, ab ipſo neglectas animaduerti. Sequentes igitur in ſchedis deſcriptas et ab aliis ſepoſitas poſtea reperi.* Idem poſtea hunc lapidem talibus nominatim verbis ſignauit: *In Iaen quae Virgaon Alua Plinio* (immo Virgao, quae Alba v. L. III. c. 1.) *Virgiana Ptolemaeo cenſetur en la ſalida de la Ygleſia para el mercado ſe hallan eſtas letras.* Verſus apud Gruterum confuſi. nam qui vltimo loco poſitus eſt primo debuerat collocari. Rectius ordinem ſeruauit *Ligorius.* Atque ita *Cluſii* chartae:

MVNICIPIVM ALVENSE VIRGAONENS. D. D.
L. CAESARI. AVG. F. DIVI ✠ NEPOTI PRINCIPI
IVVENTVTIS AVGVRI . COS DESIGNATO
C. DEDICAVIT

Vnde verum ſane vrbi nomen non in hac modo Inſcriptione, ſed in alia quoque non minus corrupta 249, 3. vindicatur. Sed cur v. 2. ✠ pro IVLI? Religioſe ſecutus ſum exemplum meum, maluique cum illo fortaſſis peccare, quam intelligendo facere vt ſubimpudens viderer.

243, 7. verſ. 7. poſt CONSERVATORI cenſet *Scriuerius* in ſchedis haec vocabula excidiſſe: CERIMONIARVM PVBLICARVM RESTITVTORI AED, vnde rurſus p. 244. numerum 7. inſtaurare cupit, pro aedium, *rituum* legendo.

246, 3. v. 1. INCLITO Onuphrius. et *Cluſius* v. infra 273, 5.

252, 2. *Taurini in Tranſiluania ad aram maximam* lapidem *Cluſius* vidit, qui priores duo verſus non agnoſcens alia ratione ceteros ordinat. Faſti docent L. Aelium Verum Hadriani filium cum P. Caeionio Baluino Vibulio a. p. C. N. 137. Conſulatum ſecundum geſſiſſe (v. *Reineſ.* Epiſtol. 27. ad *Rupert.* p. 112. Faſtos Almeloueenii p. 136.

E et

et *Murator.* T. I. 325, 6. cum nondum fortaſſis adoptatus ab Hadriano ſuperiori anno ſub nomine L. Ceionii Commodi primum faſces tenuiſſet. Adoptionem enim factam fuiſſe vergente propemodum ad finem Conſulatu primo, aut poſt Calend. Quinctiles cum ex dictis Spartiani mihi videor intellexiſſe (v. Scriptor. Hiſt. Aug. ed. Salmaſ. Pariſ. 1620. p. 11. *eundem Commodum ſecundum Conſulem deſignauit*) tum ex titulo apud *Murator.* (l. d. n. 4. Conf. quoque *Anton. Pagii* diſſ. Hypat. ſ. de Conſulibus Caeſar. P. I. c. 3. §. 13. 14. p. 27. ſeq.) Sed alius hic me ſcrupulus tenet, quem animis legentium eximere tentabo. L. Aelius hoc loco ſecundum Conſul ſumitur cum Hadriano tertium conſule, quod quo modo fieri poſſit, Faſti opem veſtram! An Commentitiam eſſe Inſcriptionem argutabimur? Apage ignauam rationis concluſionem! Parum olei et operae requirunt eius generis criminationes. Sed pro his ſcilicet numeralibus literis *Maſſonus* legere vult PR quas ſignificare poſſe putat PRouinciam h. e. Pannoniam. Non male meo quidem iudicio. Nam *Spartianus* l. d. *quem* inquit, *praetura bonorauit ac ſtatim Pannoniis impoſuit.* Iure igitur v. 5. relinquimus enormem numerum COS IIII in *Cluſianis* planiſſime expreſſum.

vid. *Ed. Holſten.inCorr.et Anim. ad b.l.*

259, 3. v. 3. A ꟿIVS pro ANNIVS et v. 10. GAVIDIA pro GLAVDIA *Cluſ.* atque ſic quoque illuſtriſſ. Marchio *Maffeus* in *Obſeruation. litterariis* T. I. p. 177. et 186. Epigr. 5. Tenendum eſt *Cluſium* in ſchedis ſuis τὸ HC ωN et ωC ſemper ita ſcripſiſſe HC, ωN et ωC. Recte *Caſaubonus* v. 5. pro ΔAIMONHC legit *διαμονης* ſic enim ſchedae *Cluſii* ΔIAMONHC. v. 7. ΘPAων fuit in lapide, non ΘPAKων; attamen *Cluſius* in margine: *forte τῆς Θρά-κων ἐπαρχίας.*

260, 13. v. 5. vocabulo FILIAE *Cluſiana* carent.

267, n. 2-7. En aliud exemplum lapidis Imperatoribus Caracallae dicati, quod tali Epigraphe ſignatum edunt *Cluſiana: En Martos Sunto a Iaen permaneſcen ynſmias de ſus edificios y muchos marmoles eſculpidos, entre los quales es eſte:*

IMP. CAESARI. M. AVRELIO
ANTONINO AVG. F. SEPTIMI
SEVERI. PARTI. ARAB. BRIT
RESPVBLICA TVCITANORVM
D. D. D

prima

Digitized by Google

prima ſpecie videtur eſſe idem cum *Gruterianis* inſcriptionibus, quas indicaui. Sed nullibi tamen Elogium *Britannici* apparet, et reſpublica haec apud *Gruterum*, *Reineſium* et *Muratorium* conſtanter duplici C ſcribitur, quod vtrum iure factum, videant alii. *Ptolemaeus* ſaltem *Cellario* teſte G. A. p. 77. τῦκι et *Pliniani* Codices *Tuati vetus* offerunt, adnotante Cel. *Weſſelingio* ad *Anton. Itinerar.* p. 432. Septimium Seuerum cognomento Britannici ornatum dabit *Reineſ. Claſſ.* II. n. 79. p. 294.

272, 2. *Albae Iuliae in ſummis gradibus, quibus aſcenditur in palatium principis Cluſio* viſa Inſcriptio.

277, 3. Cluſii ſchedae ſic: *Eliberis ciuitas magna et populoſa fuit duabus leucis diſtans a Granata bazia la Cartuſa a la miſma puerta que llaman d' Elvira, adonde ſe ballan ynſmias de edificios antiquos de adonde ſe ſaco un marmol que eſta al preſente bazia S Yſabel monaſterio de monjas, que es baſa de una eſtatua, cuias letras ſon.* Titulus ipſe quatuor tantum verſibus abſoluitur apud *Cluſ.* qui v. 5. pro AVG habet SVO v. 6. poſt MAIESTATIQVE addit EIVS et v. 8. ordinem ILIBER vna litera L deſignat.

307, 8. v. 9. pro ET IVL habet *Buchelius* FL.

318, 8. titulo adiungit *Buchel.* *in via Ripenſi* et v. 4. CHYSI DIAÑI exhibet it. v. 5. CREPERIANI omiſſa litera E nec minus $\overline{\text{II}}$VIR pro NVIR atque ſic *Gudius* quoque ex ipſo lapide reſtituit. Bis eandem retulit Inſcriptionem *Fabrettus Inſcript.* c. 6. p. 493. n. 186. et illo altero loco, quem laudat editio *Grut.* repetita.

320, 3. *In limbo ſuperiore fornicis illius, ſub qua tranſeundum,* ea ſcilicet parte quae verſus Maſſiliam ſpectat, *haec eſt inſcriptio duobus verſibus comprehenſa.* ita *Cluſ.* qui nos admonet v. 6. pro RVFI ſcribendum eſſe RVFFI.

345, 3. Idem Epigramma in literas retulit illuſtriſſ. *Maffeius* in *Obſeruat. literar.* T. I. p. 192. n. 37. Sed mallem vterque et *Gruterus* et *Maffeius* veram lapidum ſcripturam retinuiſſet. Ita enim eſt in *Cluſianis* v. 3. CL pro COL v. 5. TE pro ET v. 6. ADOPTIVO pro ADOPTIVO v. 7. MARCELL v. 8. LECION. pro LEGION. Idem dicendum eſt de

346, 2. vbi autographum *Cluſii* v. 4. IVLIANI. v. 5. FLAM TE v. 6. CL. AVL. TE ADOPTIVE v. 7. 8. PÆL MARCELLI. V. E. EX. pro quibus notis prima *Gruteri* editio

habet

habet VET. EX repetita VET. IX. v. 9. CL v. 10. F. I. ADIVT. DA D S. Epigr. 3. *In ciuitate Colozvvar* repertum eſſe lapidem auctor eſt *Cluſius*, qui non modo verſus aliter diſtinguit, ſed etiam v. 3. ad num. XXVIII. in margine adſcripſit *al. XVIII.* it. v. 8. pro D. AELIVS ponit P. AELIVS Epigr. 5. v. 7. recentior *Gruteriani Theſ.* editio APOLENSIS expreſſit. rectius princeps APVLENSIS et ſic in ſchedis noſtris. adde illuſtriſſ. Marchionis Maffei *Oſſeruazione letterarie* T. I. p. 195. n. 44. et p. 173.

358, 2. hanc baſin marmoream Dreſenae vidi in Muſeo Regio. Exſcripſit eandem Auctor *Sylloges antiquorum marmorum* (*Recueil des Marbres antiques* Tab. 194.) ſed negligenter et mendoſe, vt puto. Tertius enim verſus deeſt et v. 5. pro AB radio pictum eſt AD.

358, 5. Eandem Inſcriptionem dedit illuſtriſſ. *Maffeius* in *Obſeruat. literar.* p. 193. n. 40. T. I.

370, 3. de hoc Symmacho vid. *Henr. Valeſ.* in Annot. ad *Ammiani Marcellini* Libr. XXI. p. m. 199. et p. 331. ad Libr. XXVI.

371, 5. v. 1. *Cluſiana* praeferunt BOSONAE pro BONOSAE et v. 2. XXVIII. pro XXXVIII.

372, 6. non Strigonii ſed *Albae Iuliae in corte Praepoſiti. Cluſ.* Siglas illas VM per τὸ Municipii explicari a *Reineſio* altera *Theſ. Gruter.* editio prodit. Sed quo in libro hunc locum emendare vir magnus tentauerit, fruſtra quaeſiui. Vbicunque illa ἐξήγησις ſita ſit, mihi tamen nondum probatur. Colonia enim Aquenſis Pannoniae quomodo ſimul eodem in loco Municipium dicetur? Quid impedit vero, quo minus legamus? SEXVIR AV h. e. AVguſtalis ML agiſter COL. AQ. ita *Sevir Magiſter Auguſtalis* apud *Murator.* p. 197, 5. et *Magiſter Auguſtalis Coloniae Septinae* ap. Eund. p. 1117, 5. Suſpicor vero literam A cum V ligatam a quadratario fuiſſe, quam cum non agnoſcerent deſcriptores, eoque omitterent, eam reuocare iubet analogia. Ceterum Seuirorum Magiſtri quales fuerint cognoſcas velim ex *Reineſ. Inſcript. Claſſ.* I. n. 168. p. 185. et *Epiſt.* XXXI. ad *Rupert.* p. 157. 177. ſeq.

390, 2. pro dimidia litera Ɔ *Cluſius* ſemper plenam D exhibet. Sic autem Inſcriptionis ſenſum clariorem reddo: *P. C. P. H. R. A. I. T. Legato pro Praetore P. A. P. Legato pro Praetore P. A. Legato Auguſti Legionis Decimae Geminae C. I. M Decurio Coloniae Karn. E. P. E. V̄. decuriis digniſſimo locum dedit decreto decurionum.*

396, 8, 2.

396, 8, 2. puto legendum eſſe Caii Filio ouf. h. e. oufentina tribu.

397, 2. v. 4. SCRIV. ita interpretatur: *Seuir quinquennalis primae Decuriae.* Notam Ī quis neſcit numeralem eſſe, vt aliae quaecunque eius generis, ſi linea ſuperius inducta teguntur, ſed cum deſit illa, malim ſubintelligere *Seuirum Quinqu. Iuridicundo.*

402, 4. v. 3. legendum vtique *Galatiae* pro GALAITAE, quo mendo repetitam Theſ. Grut. edit. laborare video. v. 8. meo periculo commutes LIBVRIAM in LIBVRNIAM et v. 15. CO Ī RE...OR in COH. Ī RAETORVM ex binis Inſcriptionibus 373, 4. et 524, 3. (vbi v. 4. pro COR reſtituendum COH) it. *Notitia vtriusque Imperii Pancirolliana* c. 150. p. 232.

413, 2. v. 1. pro LVC FL. *Cluſius* habet LVC FIL.

414, 6. v. 3. e ſchedis *Cluſii* legendum PRI. PRCOS. h. e. Legato Auguſtali Principali (τῶ ἐν τέλει) Proconſule. Inrerpretatio *Reineſiana*, cuius noua *Gruteri* ἔκδοσις meminit, πῦ κεῖται; Equidem non poſſum concoquere eius *Propraetore Conſulem.* propius verum eſſet ſi *PraepoſitoQ. Conſulari* legere maluiſſet, qui honos eidem Furio n. 5. aſſeritur verſu 4. Cluſiana praeſerunt *SARMAE* Epigr. 7. Enedini repertus lapis *Cluſ.* qui verſu vlt. pro COL habet COLL.

421, 1. *Scriuerius* in ſchedis teſtatur Nemauſi viſum a ſe eſſe Epigramma, *vbi Amphitheatrum olim.*

431, 5. alius plane verſuum ordo in Alciatino meo Codice, qui verſ. 2. non IIIIVIR. BONDICOMENSIS ſed I$\overline{\text{IIII}}$I *Bodincomagenſis* praefert. Nolo hic ſilentio premere, quae non incurioſe ibidem *Alciatus* de hoc nomine diſſeruit, *Libet et hanc*, inquiens, *menſam ex vicinis mutuari, nempe ex Ferrarienſi oppido Odolengo, vbi vicem altaris in Michaelis templo praeſtat, quod caſtrum olim Bodingomagum fuiſſe rectius quis exiſtimauerit, quam Blondus, qui ad Bondinum Ferrarienſe id nominis transfert, vel Georg. Merula, qui hiſtor. L. VI. eum improbat, cum tamen ipſe nihil certi afferat. Padum autem ipſum Ligures Bodincum dicebant, vt Plinius L. III. c. 16. tradit, quod eorum lingua fundo carentem ſignificaſſe ait. Sunt, qui etiamnum Celtica lingua boden mangeln fundo carere interpretentur vt Tſchudus Heluetius. Sed ego magum pro vico accipi ſupra te-*

(Tom. 32. de debilitatibus p. 61. ed. Eccard.)

ſtatus ſum, et illud mangeln barbarum ex vulgari noſtro idiomate ortum arbitror mancare, manu carere, vnde mancus in Lege Salica. Traditur primitus coluiſſe Francos locum qui Bodenchaim diceretur, quaſi dicas Bodincorum regionem ſeu tractum. Sed hoc nihil ad flumen Padum pertinet. haec *Alciatus*. Conf. Leandrum Albertum in deſcript. Ital. p. 585. qui ſemper Bondicomagum, et Cellar. Geogr. Antiqu. L. II. c. 9. p. 529. ib. v. 5. AVE pro VALE Codex offert. Ceterum ad hunc ipſum lapidem vide *Murator*. 1033, 7. iniuria timentem, ne BODINCOMAGENSIS e *Donii* ingenio prouenerit. Legitur autem in *Donii Inſcript. Ant. Claſſ.* V. p. 203. n. 165. ad quem locum vid. Cel. *Gorium*.

437, 1. v. Maff. oſſervazione letterarie T. I. p. 192. n. 38.

441, 10. Recte *Scriuerius* huic Inſcriptioni *Luſii* nomen vindicat. De *Luſiis* et gente *Luſia* vid. *Caſaubon.* ad *Spartian.* p. 12. ed. *Salmaſ.*

442, 1. verſ. 4. *Scriuerius* mauult X$\overline{V}$ VIR SACRIS FACiundis.

467, 4. pleniorem dabit *Maffeius* in *obſeruat. lit.* T. I. p. 197. 212.

474, 8. *Buchelius* l. d. ſic deſcripſit:

CIVES ROMAN
QVI MITYLENIS NEGOTIANTVR

476, 6. in principio tituli D. M. habent *Cluſiana* deinde v. 2. IVLIO non TVLLIO produnt. *Epigr.* 8. v. 2. ad literarum nexus non attendit, qui nobis QVAS obtruſit. In *Scriuerii* ſchedis ſcriptum reperio CVES h. e. QVAEST qua in re *Gruterum* in *Corr. et Animadu.* mihi praeiuiſſe nunc video.

478, 6. Cum apud *Gruterum* operae non raro ὀρθογραφίαν lapidarem neglexerint, opus eſt eandem ex ſchedis *Cluſ.* curioſius decerpere. Proinde ſcribendum v. 2. DC non DEC ITEM pro ITEM ita in reliquis v. 3. VE pro VET v. 4. et in ſeq. AV pro AV conſtanter v. 5. INSEQVENTINÆ CONT v. 7. VENERIO v. 8. VETERANO v. 6. reponendum CENSORINIANO quam lectionem video probari ill. *Iordano* in *Apparat. Geograph. ad Orig. Slauicas* Sect. XXVI. p. 111. Quot et qualia antiquitatis monumenta eodem in loco *Cluſius* inuenerit, diligenter pro more in literas retulit, cuius dicta nonnihil et mea repetiſſe et tua, Lector erudite, cognoſſe intereſt. *Ad ingreſſum*, inquit, *arcis Sabariae ad ſiniſtram ſub patula arbore elegans tabula marmorea in eodem oppido*

oppido eruta, et columnae fragmento impoſita conſpicitur, in qua nulla fuerat inſcriptio. Sed a. 1544. D. Petrus Bakith de Lac Capitaneus Sabarienſis ſuum nomen et officium in ſui et ſuorum monumentum inſculpi iuſſit in eiusdem tabulae limbo. Ingreſſo autem priorem arcis portam, apparet in ſiniſtro latere impoſita tabula quadrangula e lapide albo ſequentem inſcriptionem (hanc ſcilicet a *Grutero* exſcriptam) *continens. Patuit deinde magna area in qua templum adiuncto coemiterio: poſtea ingreſſis alteram arcis portam muro inſitus conſpicitur ad ſiniſtram dimidius lapis tener admodum in quo trium ſtatuarum ſuperiores a genu partes. Media ſuccincta erat, dextra ſublata puſillum quidpiam ſed informe gerens, ſiniſtra deorſum propendente maiuſculum aliquid ex humero dependens: haec equinum caput habet ore ad dextram obuerſo. Dextra ſtatua muliebris videtur, manu dextra quidpiam attritum et corruptum tenens, ſiniſtra ſerpentem in ſinus ſe flectentem, cuius cauda ad mediam vſque ſtatuam fere protenſa eſt. Siniſtra porro ſtatua baculum ſeu haſtam puram dextra manu tenet: quid vero in ſiniſtra habeat conſpici non poteſt. An hae tres ſtatuae Iunonem, Cererem et aliam Deam quampiam exprimunt. Domus vero angularis quae in foro eſt qua meridiem ſpectat, multa habet columnarum e duro cineritii coloris lapide fragmenta, quarum nonnulla adeo craſſa ſunt, vt duorum virorum vlnis vix comprehendi poſſe arbitrer: iſtic etiam ſunt varia et elegantia columnarum epiſtylia affabre et diuerſis modis ſculpta. In iisdem aedibus ego Carolus Cluſius dum Sabariae vrbem perluſtrabam III. Non. Aprilis 1585. elegantes et duriſſimos lateres erui conſpiciebam pedem geometricum et amplius longos ſex aut octo vncias latos tres vel interdum quatuor craſſos. In ipſo etiam foro magnarum et craſſarum ſimilique lapide conſtantium columnarum fragmenta iacent. Inueniuntur praeterea cum in ipſo oppido, tum extra eius pomoeria nonnunquam a fodientibus aedificiorum ruinae quorum pauimenta verſicoloribus quadratis lapidibus conſtrata ſunt. Eruuntur etiam iſtic plerumque veteres numi: ſed maxima ex parte Conſtantini, Galieni et poſteriorum Imperatorum. Habuit olim eadem vrbs Aquaeductum cuius canalis hominem repentem capere poſſet, per quam fontis (qui paullo infra Roboncz ſeu Rechnitz illuſtr. Balthaſaris de Batthyan eſt) frigidiſſimae et ſaluberrimae aquae in Sabariam decurrebant duriſſimo trito ex comminutis lateribus et calce conflato interius illitus, vt ex fragmentis quae quotidie multis locis eruuntur, apparet:*

apparet: producebaturque is aquaeductus non minus, quam per tria milliaria ſecundum collium radices. Haec *Cluſius.*

482, 5. 7. aliter diſtinxit verſus illuſtr. *Maffeus* in *obſeru. liter.* T. I. p. 190. 191. n. 35. 36.

494, 7. v. 6. VIRBIALI v. *Bimard.* diſſert. II. p. 85. 86. ap. *Murat.* T. I.

498, 2. D. M. non agnoſcit Mſc. *Cluſii* neque v. 2. HYGIAE ſed IYGIAE refert.

505, 2. v. ad hoc marmor *Edmund. Chiſullii* Not. in *Marmoribus Oxonienſibus* p. 530. ſ. ed. *Maetterii* ipſumque Cl. *Maetterium* in *Coni.* et *Adnot. Specim.* p. 589.

518, 6. v. 1. D. M. omittunt *Cluſiana* et v. 5. STIP. habent.

519, 5. verſ. 6. plenius chartae *Cluſii* ALBANVS it. v. 6. MEMORIAE POSVERVNT et v. 9. clare ITVRAEORVM offerunt. Supra conſpicitur viri ſtatua, non dimidiata imago, vt vult *Graeuius* in *Holth. Corrig* et *Animaduert.* En ipſam iconem in fronte libelli expreſſam, cui aliud eiusdem loci monumentum ſuo elogio deſtitutum adiungere placuit, quod videre cupientibus tanto minus debui inuidere, quo humanius mei ingenioli Scriptores hodie ferre ſolemus, ſi ab artis ſubtilitate cum ornamenta ſibi deeſſe cernunt, a picturis gratiam aucupantur. Infra titulum duo equi ſtrati apparent.

524, 6. Nulla re differt a ſuperiori 368, 6. niſi quod illa integrior eſt. Interim *Cluſius* v. 2. CATTO et v. 3. VIO AVG STA ſcribendum iudicat. Eandem quoque Inſcriptionem memini e *Lazio* afferre P. *Lambecium Comment. Bibl. Vindobon.* L. 2. c. 2. p. 40.

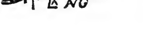
526, 4. aliter diſtinguit *Cluſius* verſuque 2. plene ANTONINI nec non v. 5. DIEBVS II it. v. 8. VALENTINA omiſſo ſimul praenomine VAL expreſſit.

528, 8. Non *Albae Iuliae*, ſed *in ruinis antiquae vrbis Sarmizaegethuſae*, vbi nunc eſt vicus *Varbel* dictus repertum eſſe lapidem affirmat Cluſius, cuius fide v. 6. AVRELIANVS malim.

533, 9. notemus in *Cluſianis* occurrere v. 2. RECEBALI v. 9. FRATR et v. 10. POSIERVNT

537, 1. v. *Maffei oſſervazione letterarie* T. I. p. 195. et 211.

542, 7. v. 2. male *Gruterus* MAG. EQVES. Autographum *Cluſii* maiori cura fractum lapidem et verborum fugientes lineas ſic notauit

v. 5.

v. 5. vide num per literam S intelligendum ſit ſtipendiorum, et per ISES forte H. S. EST hic ſitus eſt. Adhaec quoniam in ſchedis meis v. 6. pro TE, inuenio FR non ſine ratione in hanc opinionem adducor, vt credam deſignari FRatre. VEX. eſtne vexillifer?

545, 3. ad hiſtoriam lapidis Indicemque pertinent haec *Cluſii* verba: *Petronellae, quae Carnuntum veterum fuiſſe putatur, ſex infra Viennam milliaribus, non procul a Danubii flumine in ipſa arce. Qui cippus deinde curante Generoſo viro Hieronymo Beck a Leopoldsdorf, translatus eſt in ipſius arcem Eberſtorf am Moſſ, et parieti ſiue muro, qui ſeparat aream, quae eſt ante arcem, ab horto, inſertus cum plerisque aliis. Dum enim annonae praefectus eſſet is Nobilis per Vngariam, vt erat antiquitatis diligentiſſimus obſeruator, quoſcunque lapides veteres Inſcriptiones continentes adquirere potuit, in ſuam arcem congeſſit. Vectura autem corruptiores minusque integri redditi ſunt, huius lapidis characteres, quam dum Petronellae eram, Anno MDLXXVII, obſeruarem.* de Petronella ſ. veterum municipio Carnuntenſi adi *Henr. Valeſium* in Annotat. ad *Ammianum Marcell.* L. 30. p. m. 406. 407. et *Petri Weſſelingii* praeclari literarum in Belgio herois not. ad *Antonini Itinerarium* p. 247. nec non ill. *Ioh. Chriſt. de Iordan Originum Slauic. apparatum Geographicum* P. III. ſect. 25. n. 403. p. 98-100. vbi praeſto erit titulus memorabilis ad portam arcis *Petronellae* conſpicuus, quem tamen non modo in *Iac. Sponii Aris ignotorum Deorum* (T. VII. Theſ. Antiquit. Graec. n. 7. p. 242.) ſed in eiusdem quoque *Miſcell. Erudit. antiquit.* Sect. III. p. 84. n. 26. animaduerſionibus bonae frugis pleniſſimis ditatum me legere memini, doctiſſ. *Iordanus* male ibidem correxit et reſtituit SYLVANÆ loco SYLVANABVS. Numerum enim pluralem defendunt multa aliarum Dearum exempla vt *Iunonibus* Murat 17, n. 1-6. *Fortunis, Grut.* 79, 2. *Matronis Iunonibus Murat.* 93. Fortunis Antiatibus ib. 614, 3. Equidem verſum primum ſic iudico ſupplendum eſſe:

SYLVANABVS ET DIS TRIV
QVADRIBIS

quod vltimum vocabulum hac forma retineri debet pro QVADRIVIS ita enim ſaepiſſime lapides B pro V ponunt. (v. *Indic. Gruterianum eorum, quae ad rem Grammatic. pertinent* c. XIX.) Deas Triuias et Quadriuias agnoſcunt *Gruterus* 1015, 1. et *Reineſ. Claſſ.* I. n. 140. p. 171. Conſule tu ad h. l. Cel. *Cannegieterum* de *Britten-*

burgo p. 29. qui eundem nobis lapidem ex ***Sponii Miſcell.*** deſcriptum eruditiſſimis, vt ſolet, obſeruationibus illuſtrauit. Equidem ad ea quae exorſus ſum exponenda reuertor. Elegantiae latinae curioſis non ingratam rem facturos nos eſſe ſperamus, ſi literarum ſpecies lapidi redonabimus. Habent autem ſchedae ***Cluſii*** v. 2. TD non AD v. 3. AN pro AN et v. 5. EIVSDEM pro EIVSDEM.

547, 1. ex ſacello arcis Neomagenſis in curiam translatus lapis vbi cum aliquot aliis parieti inſertum in porticu vidi. Edidit primo ***Smetius Inſcript. antiqu.*** libr. fol. CLXVII, n. 15. accuratius, quam ***Gruterus.*** Duo autem in eo gryphi ſunt, quos interpretum cruces merito dixeris. alter in verbo LVIDONIA conſiſtit, per quod ***Scriuerius*** in ***Antiquit. Batau.*** (v. ***inferior. Germaniae prouinciar. vnitarum Antiquit.***) intelligit domum, h. e. vt ***Cuperus*** in ***Monumentis antiquis*** p. 226. clarius explicare videtur, ***locum cui Luidonia nomen,*** vnde Deam Hludoniam nomen accipere potuiſſe ibidem coniicit, alii contra ***tribum*** ſignificari putarunt, quorum ſententiae ***Scriuerius*** relicta priore adſenſit ab ***Holtheno*** in ***Corrig. et Animaduert.*** notatus. Equidem quid de hoc vocabulo ſtatuendum ſit, affirmare non auſim. Poſteaquam enim in ipſo lapide animaduertiſſe mihi viſus ſum non LVIDONIA ſed hanc literarum colligationem LVI EOXFA nihilo ſum factus certior. Interim miror, quare Clar. ***Holthenus*** Scriuerianam alterius gryphi ſiue notae hieroglyphicae explicationem e Schedis, quibus vſus eſt, dare neglexerit. Eam nunc velut poſtliminii iure in lucem proferre placet, vt quid ſigla haec ſibi velit omnes intelligant. Sibi autem perſuadet vir doctiſſimus notam illam cum praecedentibus cohaerere. En ipſa eius dicta: ***Illuſtris Scaliger in Indice interpretatur: hunc locum ſibi teſtamento ordinauit. Sunt enim inquit literae hae H. L. S. T. O quae interpretatio ſi vera eſt, quid volunt ſibi proxime adſcriptae literae iſtae*** H. E. C. ***Quare haec nota vt dixi, cum praecedentibus connectenda, et me diuinatore interpretanda:*** HEREDES OSSA HOC IN LOCO SEPELIRI (ENDA) CVRAVERVNT, vel: OB HONOREM OSSA HOC IN LOCO SITA SVNT vel: HOC IN LOCVLO HEREDVM CONSENSV ſ. CONCESSV OSSA HIC INFRA LOCATA SVNT. ***Quarum interpretationum vna aut vera eſt aut vero proxima. Quod ſi alicui haec coniectanea forte diſpliceant, noua inſuper accedat interpretatio nimirum iſta:*** HEREDES OB HONOREM,

TITVLI

Digitized by Google

TITVLI LOCO, SCVLPI CVRAVERVNT *Sic τὸ I annexum literae H valet T quomodo Scaliger interpretatur ſeu Humatis ſit terra leuis. Circulo incluſa verba. Circulus autem nihil valere debet.*

561, 2. duos hic miſcuit titulos *Gruterus*, quos auctoritate Codicis mei Alciatini diuidendos eſſe cenſeo.

561, 4. v. 4. recte Hermes Schallauczerus teſte *Lambecio Comment. Bibl. Vindob.* L. 2. c. 2. p. 41. CELSINVS. ita enim *Cluſii* ſchedae CELS INV. in fine lapidis delphinus apparet. *(vid. quoque Lazium Com. Reipubl. Rom. L. V. c. 17. p. 560.)*

564, 3. v. 3. PILIPIS *Cluſ.*

594, 7. D. M. exulat in *Cluſian.* v. 2. legendum VIRIO et v. 9. DIOGENES. titulus alio verſuum ordine digeſtus.

601, 10. v. 5. TRAS. Scriu. ingenioſe explicat *Transferas.*

608, 5. notae D. M. *Cluſianis* incognitae quibus v. 3. AVGG placet.

612, 8. Extat iam in Muſeo Regio Dreſdenſi. Editus quoque titulus a *Rybiſchio* in *Monumentis viror. doctorum* Tab. 108. et in *Gudianis* denuo apparet LVI, 3.

661, 11, v. 5. ARB. forte ARBITRATV v. 6. OCTAVI h. e. Octauiae.

673, 6. v. 1. legendum BROGIMALINVS ſic enim in *Cluſii* chartis ſcriptum: BROGIMALI NV S.

710, 11. verſ. 2. legendum VARONIA MATER ita enim ſculptum in ſaxo: MA TE R.

717, 6. Eadem cum ſuperiori p. DCLVI, 10.

718, 7. non Viennae Auſtriae ſed in *Eberſtorf am Moſſ* vidit et excepit *Cluſius* in cuius Autographo v. 3. DIBVRGIVS reperio.

744, 6. v. 1. legend. TVTITIAE vti v. 3. TVTITIA non TVTICIA ſic *Cluſ.* ſchedae.

763, 7. *Arnoldus Buchelius* ad Smetium ſic refert Inſcriptionem:

C. BEGNIVS
CASSIAE VXORI
SVAE OPTATAE
NON LVBENS FECIT
SED FATVM
VOLVIT

767, 7. *in ripa Mariſſi fluuii. Cluſ.* qui v. 4. EVCHARISIVS pro FL. CHARISIVS habet.

777, 9. v. 8. EG intelligendum *ERGA SE* bene merenti fecit.

779, 5. v. 1. reponendum e *Cluſianis* AIONIS v. 2. ESE et v. 3. COIVX

803, 7. *in tabula ſub ſtatuis duabus. Cluſ.* cuius manu v. 4. VABRILO et v. 5. COIVG ſcriptum reperio.

812, 5. D. M. deeſt in *Cluſ.* quibuscum malim v. 4. VALENTIA et v. 6. PROCVRAVIT.

816, 5. Quoniam is lapis Sabariae inuentus eſt, a fortuna ſibi datam occaſionem nonnulla de vrbis ſitu et monumentis praefandi haud quaquam dimittit *Cluſius*. Quae cum *Iordanianam* deſcriptionem et ſubtilitate narrandi et dictionis cultu longe ſuperent, non iniuria ab obliuione vindicanda cenſuimus. *Sabaria*, inquit vir doctiſſimus, *D. Martini patria, Vngaris Sambath bely h. e. Sabbathi locus, Germanis Stein am anger, quaſi dicas, lapides ad prata, appellatur. Angern enim Auſtriaci vocant ſicciora illa prata, ſiue herbida loca pagis proxima, ad quae iumenta et aſeres paſcendi gratia concedere ſolent. Ampla olim fuit vrbs, vt ex ruderibus, quae ad dimidium fere milliare in eius opidi, quod nunc reſtat, circuitu quotidie eruuntur, colligere licet, D. Claudii, vt Plinius teſtatur, colonia: iam vero exiguum oppidum muris, partim luto macerato conflatis, partim lapideis ſed informibus cinctum: amplum tamen forum obtinens, licet lapidibus non ſtratum. Huius medium quadrangula turris occupat, ſingulis lateribus horologium habens verſatili manu horas indicans: aedes humiles ſunt, maxima ex parte ſtramine tectae, reliquae ſcandulis. Extra moenia quae orienti obuerſa ſunt, ſtatim portam egreſſis occurrit dirutum Templum, et a Turcis ante aliquot annos incendio corruptum, in cuius anteriore muro, non procul a foribus lapidis fragmentum poſitum eſt leonem iacentem ſculptum habens, poſt quem Numidae forſitan cuiusdam Regis caput prolixa et in cincinnos contorta et implexa barba atque coma praeditum quale fere Quirini aut Sabini caput in veteribus numis exprimi ſolet. Ad orientem hibernum tendentibus, ponte ligneo ſuperandus eſt Gunſa amnis hieme intumeſcens et noxius, qui paullo infra oppidum torrentem Brentam excipit per imbres et hiemes tranſitu difficilem et periculoſum (is autem ſupra oppidum, qua ad occidentem vergit, fluit, et e montibus inter Robencz ſiue Rechniz et Günſſ oppidum ſitis oritur, vt Gunſa in iis, qui ſupra id oppidum Gunſſ ſunt, montibus, ſcaturiginem habet) deinde*

deinde longius progreſſis puteus oſtenditur, cuius aqua tinctus fertur D. Martinus dum Chriſtianae religioni nomen dedit, et vicinum huic exiguum templum eo loco, in quo D. Martini parentes habitaſſe, et ipſum natum aiunt. Id templum porro ingredientibus ad laeuam muro indita eſt haec tabula lapidea, quadrangula fere. In illo vero templo ad Chori dextram ſacellum eſt in cuius altari repoſita ſtatua lapidea D. Martini ſedens, breuis admodum ſed magno capite praedita pro ſtatuae proportione, raſa barba craſſo ſacerdotali ſiue doctorali pileo inſignita.

816, 6. verſ. 9. SEXTIAE SVPVTAE ANN. XXX. illuſtriſſ. *Maffeius* in *Obſeruationibus literariis.* T. I. p. 198. n. 51.

826. n. 7. plura eiusmodi imprecationum fulmina in violatores ſepulchrorum vibrata collegit *Fabrettus* Inſcript. c. 2. p. 109. ſeq. Conf. *Marini Eruditi del Conte Sertorio Vrſato* p. 355. Inſcriptionem a *Fabretto* p. 110. n. 270. laudatam offendi quoque in *Scriuerii* Schedis Autographis, ſed itidem ſine facta mentione loci, vbi primum eruta fuit. Caecilii vero praenomen hoc modo adumbrauit vir doctus C CAECILIVS C. Qui baſin ſtatuae Fauſtinae Coniugis Antonini Pii dedicauit, per Deos quoque obteſtatur homines, ne quid auferant vel amputent. Is enim verborum graecorum pro vetuſtate exeſorum fugientiumque ſenſus eſt: Πρὸς Θεῶν σοι μηδὲν ἀκρωτηριάσῃς ἐνθάδε. v. *delle ſtatue antiche Greche e Romane P. I. in Venezia* 1740. fol. Tab. 25.

828, 10. veram et Archetypi ſimilem ſcripturam *Cluſii* chartae ſeruant v. 3. IXOR pro VXORI et v. 7. ANIM exhibentes. Conf. *Holtheni varior. Corrig. et Animaduert. ad h. l.*

834, 6. *in Coemiterio D. Stephani, qua egredimur verſus macellum et Danubium ad dextram tabula eſt. Cluſ.* qui v. 3. SIB et v. 4. IVCVNDÆ pinxit. Epigr. 9. figura lapidis prorſus a *Cluſiana* abludit, vtpote quam altius prominentem, multisque et variis pigmentis a *Cluſii* manu decoratam videmus. v. 4. ibidem ſcribitur L. AVIA h. e. Lucia Auia.

873, 15. vitioſa Inſcriptio, accuratius tamen et Manuſcriptoque *Cluſiano* conuenientius expreſſa p. 914, 8. cui vltima verba addes: PRIMVS AVLEVS VITAL.

890, 1. verſ. vlt. ſupple: *Et ſi quos habuero liberos.*

903, 1. habet quoque *Ferretius* ſed vitioſe Libr. I. Mem. 35. p. 63. vltimos verſus ſic reſtituo:

Finibus Italiae monumentum vidi Vobernai
In quo Atini corpus conditur exanime.

930, 12. *Tordae quinque ab Alba Iulia miliaribus a latere templi, quod eſt in foro in pariete ſpectante plateam publ. Cluſ.* qui v. 4. BINVNTIS clare exhibet et vbique ANIS pro ANNIS ſcribit verſu autem vltimo inter PATRON. et BENEMER notam Ɛ inſerit. Conf. *Maffei oſſervaz. letterarie* T. I. p. 200. et 212.

1006, 2. Emendatior infra p. MLXIII, 4. v. 1. intellige IVNONI REGINAE et v. 2. legas velim AEL.

1029, 3. induci debet haec Inſcriptio. Eſt enim fragmentum alius infra laudatae p. MCI, 8.

1030, 7. multo elegantiorem et ad fidem prototypi expreſſam vide infra p. 1094, 1.

1055, 6. vid. quae ad h. l. habet *Ioh. Ant. Caſtellionaeus Antiqu. Mediol.* p. 181.

1066, 5. vide annon titulus infra p. MLXX, 1. prolatus eodem poſſit cenſu et numero haberi.

1070, 4. de huius lapidis Epigraphe quid ſcribat doctiſſ. *Lingenius* in *opuſcul. Theotiſc.* P. II. n. 1. §. 4. a p. 43. operae pretium eſt legere, vbi non ſine ratione p. 65. vir doctus timet, ne ſtatua Herculis, quam *Matthaeus Gargonius* in vernacula Walchrici comitatus Hiſtoria (*Walcherſche Arkadia* te *Leyden* 1715. P. I. p. 201.) eiusque fide *Keyslerus* (in *Antiquit. Septentrion.* et *Celt.* Sect. II. c. 3. p. 200.) lapidi Herculis Maguſani temere imponendam iudicauit, e cerebro vtriusque nata eſſe videatur. Erutam quidem eo loco fuiſſe aram Neptuni, dextra tenentis Delphinum, ſiniſtra tridentem, cum Inſcriptione prorſus exeſa et detrita nos non ſinit dubitare teſtis huius rei claſſicus *Oliuarius Vredius*, (in *Additionibus* ad *Librum prodromum ſecundum Hiſtoriae Comitum Flandriae* Brugis 1650. fol. c. 22. p. XLV. nec non Auctor *Deliciarum Belgicarum* (*Delices des Pays Bas* à Bruſelle T. IV. ad p. 219.) ſi tanti eſt in hac ingeniorum cenſura minorum gentium ſcriptorem nominare. Sed in illa videlicet ara nihil apparet inſcriptionis. Herculis vero Maguſani lapis ſine icone fuit, quod eorum teſtimoniis, qui vtrumque lapidem oculis ſubiecerunt, confirmare poſſum. *Gargonius* vti multa lapidibus antiquis inepta appinxit,

appinxit, ita ne hanc quoque ſtatuam Neptuni indotatam literis relinqueret, forte fortuna ſibi obuiam factum lapidem Herculis nomine ſignatum ſubiecit. Huius ego rei notitiam, vt multa alia, debeo ſummae humanitati incomparabilis viri *Petri Weſſelingii*. Quae cum ita ſint, quis non videt, totam illam *Keysleri* ſplendidam diuinationem ab vrbe Africana Maguſo ductam, nec non Cel. *Ottonis* rationem, quam exinde concluſit (de *diis vialibus* c. 10. p. 193.) vno velut ictu corruere. Verbis *Ortelii* de nomine MAGVSANI nonnulla adſcripſit *Scriuerius* in ſchedis, quae, ne quid tanti viri intercidat, apponamus: *Poſtumus vixit circa a. c. 260. vocatur in numis C. CASSIVS POSTVMIVS LABIENVS al. LATIENVS. Extat haec veteris numi inſcriptio apud Adolphum Occonem IMP. C. M.* LAT. POSTVMVS P. F. AVG. HERCVLI MAGVSANO. *Hic Poſtumus cum cognomine agente res nouas Lolliano in rebellione ab equitibus Romanis eſt interfectus apud Francos ſiue Sigambros qui ad eum locum conſidebant quo mare Rhenus influit h. e. Gallia Belgica.* hactenus *Scriuerius*. Germanam Herculis Maguſani ſignificationem diſce ex *Henr. Cannegieteri* V. Cel. diſſert. de *Brittenburgo* p. 147. eiusdemque cultiſſima Epiſtola ad *Iac. Phil. Doruilium*, Muſarum in Belgio columen, *de Inſcriptionibus quibusdam Sylloges Muratorianae* (Miſcell. obſeruat. Crit. Nou. T. 4. p. 218.) Conf. Auctores a *Fr. Heſſelio* in *Praef. Append.* ad *Gudii Inſcriptiones* ************* ſat magno numero laudatos.

1088, 3. ad hoc ſaxum v. *Fr. Fortunati Scacchi Sacrorum Elaeochriſmatωn Myrothecia* p. 48.

Sed mitto plura et ad *Reineſii* Syntagma progredior.

CAPVT III.

SCHOLIA IN REINESII SYNTAGMA.

Claſſ. I. n. 84. v. 3. DONAVIT. SCRIV. in Schedis.

Claſſ. I. n. 134. p. 168. Imaginem huius marmoris depictam vide in Fabretti Inſcript. c. 6. p. 467, n. 20.

Claſſ. I. n. 137. Conf. ſupra numer. 28. p. 55. Inſcriptio eſt mutila. Nos integram ex Schedis Scriuerii dare potuiſſemus, niſi occupatum hunc laborem a *Sponio* in *Miſcell. Erud. antiquit.* Sect. III. n. 95. p. 113. vidiſſemus. Nihilominus tamen memo-

riam

riam eius prolatis in medium *Scriuerii* coniecturis redintegrare iuuabit, qui poſtquam nos docuerat, ab vtraque parte marmori cornu copiae appictum eſſe, haec dein verba ſubiungit. *Hic lapis quatuor pedes altus, duos latus, vnum craſſus, effoſſus eſt in agro Vorburgano VII. Iun. 1624. ſpectante Thoma Segbeto, qui e veſtigio primus deſcripſit. Translatus eadem nocte Riſuicum et diuenditus poſtea Baldeuino de Man quinquaginta florenis, qui Delphos transferri curauit.*

I. O. M. SARAPI. ISIDI etc. } *Siue Deus ſiue Dea*
EVENTO pro EVENTV

ad verſum IX. *Centurio Legionis primae Mineruiae Piae, Felicis, vel Fidelis pro* SE SVISQ. HE R. V. L. CONSECR. h. e. *pro ſe ſuisque heredibus votum libens conſecrauit ſeu virginem locum conſecrauit vt in aliis Inſcriptionibus* ſiue: *Centurio Legionis primae monumentum poſuit et pro ſe ſuisque in eam rem votum libens conſecrauit. Vltimae lineae ſiglae* I. E. R. V. L. *varie poſſunt explicari. poterant enim vel ſic ſcribi* L BE R *tunc ſignificant* SVISQVE LIBERIS VOTVM LVBENS CONSECRAVIT *vel hoc modo:* HE R. V. L. *tunc eſt: Heredibus votum Lib.* vel: I TE RVL. *tunc forte vel iterum Legatus vel iterum Libripens. vel ſi naturali ratione ſcribantur:* I. E. R. V. L. *ſiue denotant: ita et redditum votum Lib. conſecr. vel: Suisque impendio eis remiſſo votum lub. conſecr. Impendium remiſſum eſt* ap. *Grut.* CCCCXXI, 1. *forte etiam ſic legi poſſunt literae* I. E. R. M. L

In exercitu Romano militantibus.

Haec Scriuerius.

vid. Verbi cauſa *Fabrettum p. 53. n. 308. 309.*

Claſſ. I. n. 175. olim in Muſeo Smithi nunc in curia Neomagenſi. *Petr. Scriuerius* in ſchedis ſuis curioſius ita diſtinxit:

MATRONIS
AVFANIABVS
T ALBINIVS
IANVARIVS
 L M

ap. *Gruterum* p. 90, n. 11. AVFANIS MATRONIS et MATRIB.VS. Eundem *Reineſianum* lapidem ediderunt *Sponius* in *Miſcell.*

Miſcell. Er. Antiqu. Sect. III. p. 107. n. 81. *Smetius* in *Antiquit. Neomag.* p. 91. it. *Cuperus* in *Inſcript. et Marmoribus antiquis* expoſ. et illuſtr. poſt *Apotheoſin Homeri* p. 268. et *Keyslerus Antiquit. Sept. et Celt.* p. 429. ſeq. quem vide.

Claſſ. I. n. 184. p. 191. his adde baſin columnae ſcapo ſuo deſtitutam, Deae *Nehalenniae* ab *Aſcattinio Raſucone* dedicatam, quam nemo homo nec *Sponius*, nec *Gudius*, nec *Muratorius*, nec quispiam alius eius generis monumentorum promus condus praeter *Keyslerum* in Antiquit. Sept. et Celt. p. 249. et 250. exſcripſit. Originationem vero topicae huius Deae pluribus inueſtigare velle, neſcio an hominis videatur eſſe abutentis otio et literis. Quis enim poſt *Reineſium* ad h. l. et Epiſtol. 36. ad Rupert. p. 300 - 304. *Sponium*, (Miſcell. Erud. Antiquit. Sect. III. p. 110.) *Altingium*, (Notit. Germ. inferior. p. 101.) *Gudium*, (v. Inſcript. Praef. Append.) aliosque viros doctos a *Keyslero* l. d. p. 251. ſeqq. et *Fr. Heſſelio* (in Append. Praef. ad *Gud.* Inſcript.) copioſe laudatos, vel nouam ἐξήγησιν inſtituere auſit, vel ſagacitatis fructum argutando captet? Interim paucis dicam, quae mihi in mentem venerunt. Diffiteri non poſſum ortam mihi eſſe ſuſpicionem e graecorum νεὸς, nouale, et ἀλωὴ, ager frumentarius ortam eſſe vocem, praeſertim cum ſint, qui ἁλωαὶς, ſpiritu denſo efferant, adeoque Deam Nehalenniam praeſidem pinguium agrorum videri poſſe, vtpote qui etiamnum in Zeelandiae regionibus putantur fertiliſſimi eſſe. Praeuideo iam multos hanc Etymologiam damnaturos eſſe, quod graeca eſt. Interim Galli ſane a Maſſilienſibus vſum vitae cultioris depoſita et manſuefacta barbarie didicerant, Graecisque interdum vtebantur literis Caeſare, Strabone, et Tacito teſtimonia paſſim perhibentibus. (vid. Cel. *Oudendorpium* ad Caeſ. L. VI. de *Bell. Gall.* c. 14.) quid ſi igitur ſumas nonnullos e colonis, in Galliam Belgicam miſſis, qui graece erant periti, nomen et cultum numinis inueniſſe, vulgusque docuiſſe rem profecto a veri ſpecie non admodum abhorrentem ſtatueris. Nec quenquam mouere debet lapis Tuitii prope Coloniam Agrippinam effoſſus cum Inſcriptione DEAE NEHALEE, quoniam fieri poterat, vt is qui egreſſus priſtinis ſedibus aliud domicilium quaeſiuerat patria ſacra, et topicum ſuum numen deferere nefas putaret veteri omnium gentium inſtituto, ipſorumque adeo Romanorum apud quos Dii Troiani magno in honore fuerunt. Veruntamen vti in re admodum retruſa atque abdita aliorum opiniones ca-

 uillati

Digitized by Google

uillari non decet, ita nihil ipſe finiendum puto, quare ex diuerticulo in orbitam et ad propoſitum reuertor.

Claſſ. I. n. 187. integrior eſt in autographo meo Cluſiano, tantum non eadem forma, qualem Cel. Muratorius in Nou. Theſaur. T. I. p. 87, 4. ex Duellio inſtaurauit. Apud *Cluſium* enim verſus non modo aliter ordinatos, ſed lectionum quoque diſcrimina reperio. Scilicet chartae eius v. 7. NYMPIS retinent it. v. 9. litera D. ante RVFRIVS eiecta, SVPLICIA pro SVLPICIA malunt denique v. 10. peccati expertes ſunt, quod in *Muratorianis* commiſſum videmus, vbi C. ANIO pro G. ANTO h. e. Geminae ANTONINIANAE (v. *Grut.* 528, 8.) cernitur. Habet eandem Inſcriptionem *Gudius* p. 57, 7. (Conf. notas *Ioh. Koolii* p. IV.) it. ill. *Maffeius* in *obſeru. literariis* T. I. p. 188. n. 33.

Claſſ. VI, 12. pleniorem non modo *Scriuerius* dedit in ſchedis, ſed doctiſſimi quoque viri *Sponius* (miſcell. Er. Ant. Sect. IV, 123.) et *Fabrettus* (*Inſcript.* c. 2. p. 102.) literis publicis conſignarunt, vnde etiam in *Gudii* Indicem Conſulum p. LXI. tranſiit. *Q. Fabius Memmius Symmachus* eſt idem is, qui Epiſtolas Patris ſui poſt fata in lucem edidit, de quo vide omnino *Fabricium* in *Bibl. Lat.* L. III. c. 14. T. I. p. 652. et T. III. p. 170. ſeq. ſed vtroque tamen in loco FLAVII et FLAVIANI nomen operarum forte incuria perperam expreſſam inuenio. Nec placet omnino *Fabretti* lectio verſ. 2. exhibentis Q. AVRELIO NICOMACHO. Eſt enim in fine PATRI OPTIMO. Alia eiusdem forte argumenti extat apud eundem *Reineſ.* huius *Claſſ.* n. 92. in qua recenſenda SCRIVERIVS non modo ſic verſatus eſt, vt locis auctorum veterum, quid Proſocer *Αντιπενθερος*, quid Conſocer *ὁμοπενθερος* videatur eſſe, dein quae fuerit Symmachici nominis dignitas, commonſtraret. Priorem quaeſtionem Lexica excuſſerunt, quare nolo huic immorari. De *Symmachis* graue teſtimonium perhibent veteres Grammatici Vindicianus, Nicomachus Dexter, et Victorianus in antiquiſſimo T. Liuii Codice Vaticano; quam ſe emendaſſe illi adſcripſerunt, idque in Symmachorum gratiam feciſſe ſe profeſſi ſunt. v. *Io. Pierii Valeriani Caſtigationes Virgilianas* ad L. VIII. *Aeneid.* v. 642. Ceterum illud alterum quoque Elogium a *Sponio* l. d. *Fabretto* (*Inſcript.* c. 3, n. 3. p. 119.) et in *Gudiano* Indice Conſulum p. LXX. repetitum fuit.

Claſſ.

Digitized by Google

Claſſ. VI, 22. verſ. 1. C. CATINIO *Spon. Miſc. Er. Antiqu.* Sect. V. p. 182. n. 5. verſ. 5 HAL *Spon.* vitioſe verſ. 14. CONTENTO expreſſit *Spon.* in numeris enotandis *Reineſius* diligentior *Sponio.*

Claſſ. VI, n. 34. Antiquae huius Inſcriptionis qua L. Scipionis Barbati F. expreſſum eſt elogium, paradigmata et explanationem vid. in Hieronymi Aleandri antiqua tabula marmorea Pariſ. 1617. 4. p. 3-13. Eandem habent *Spon. Miſcell. erud. antiqu.* Sect. IV. p. 130. *Almelouenius in Epigrammatibus et Poematibus veterum* p. 35. ſ. et *Fabretti Inſcript.* c. 6. p. 461. n. 90. Simile Atilii Calatini elogium vide in *Ferret. Muſ. Lap.* L. IV. Mem. 39. p. 272. et ſi tanti eſt, in mea *Epicriſi* (*Miſcell. Lipſ. Nou.* vol. II. P. IV. p. 698.) adde ipſius *Reineſ. Var. Lect.* L. I. c. 21. p. 90. 91.

Claſſ. XII. n. 122. poſt verſum 4. omiſſum nomen eſt CLAVDIA AGAPOMENE, quod e ſchedis *Scriuerii* nunc demum reſtituimus v. 7. pro AETATE habet idem autographon ETATE et v. 7. ante MATER SCELERATA collocatur τὸ FECIT.

Claſſ. XIII. n. 34. *Arnoldus Buchelius* ad Smetii Inſcriptiones in principio has notas expreſſit:

Θ Э K

Claſſ. XVII, 77. Ad exemplum codicis *Alciatini* ita plene titulum refingendum, corrigendumque eſſe puto:

P. LVCRETIVS P F GAL
h. e vixit CAT. V. ANN. V. M. SEX
IN FR. P. XXV
IN AGR. P. XX.

Satis de his. Pedem nunc promoueo ad Inſcriptiones *Gudianas.*

CAPVT IV.

SCHOLIA IN MARQV. GVDII INSCRIPTIONES

I, 4. D. CAPITOLINI. CVST. SACR. Diis Capitolinis Cuſtodibus Sacrum.

I, 5. v. 2. TVTEL. NOVARIAE h. e. tutelaribus Diis Nouariae ſiue Coloniae Nouarienſis

I, 7. an VESTAE ALBANAE? al ALP.

II, 4. Forum Sempronii omiſſum in Indice Cap. X. Coloni dicuntur Titiani Flauiani an ab Imperatore Tito Veſpaſiano, vti ſacerdotes Titiales Flauiales. v. *Reineſ.* Claſſ. V. 46. et infra IX, 7.

III, 3. Eundem titulum vid. ap. *Gruter.* MX, 9.

III, 9. ELECTVS immo ALLECTVS ſiue Adlectus, vt in alia Inſcriptione Theatri Sabaudiae teſte Lingenio (*de aris ignotorum Deorum opuſc. Theotiſc.* p. 158. ſeq.) quemadmodum Dii adlecti h. e. minorum gentium. Vide tamen *Gruterum* CCCLXXXI, 3. et hanc *Syllogen Gudianam* p. 125, 6.

VIII, 1. Sic interpretor I. O. M. V. S. *Titus* C. A. L. P. *praefectus Armamaxis* (h. e. lecticis molliſſimae vectationis vid. *Cellar.* ad *Curtium* L. 3. c. 3.) *Thenſas*, (ita enim legendum eſſe arbitror) *D. Diualia Sacra, Circenſes Coronas dedit donauit.*

X, 5. SVMM leg. SVVM pro L. ARVB forte LARIBVS.

XV, 2. DIVAL. II. quid hoc? an *Sacrum diuale* XVIII, 4.

XVI, 8. C. IVNIO VERO SVLLANO. malim ſane, C. IVNIO SILANO v. *Grut.* MXLV, 2. quanquam infra quoque p. XLVIII, 8. C. IVNIO IVLIO SVLLANO Adi quoque Indicem Conſulum huius Sylloges p. 65.

XVII, 1. in Notis illa Ano ſiue Anos mihi ignota: nec vlla eius in Pauſania I, 39 mentio, et filia Celei, credo, voluit dicere. Puteus ille ἄνθινον φρέαρ an hoc ab Ano? legendum eſſe propterea exiſtimauerim *Cereri Anthiae.*

XVIII, 2. CVM SVIS SYBVL. quid haec ſignificent aliis diuinandum relinquimus. TRAIANVS CRINITVS infra p. 44, 10. M. Vlpius Crinitus dicitur. Eodem cognomine venit apud *Eutropium* L. 8. c. 2. Pertinet lapis ad a. 851. v. c.

XVIII, 8. Cognomen Cereris, vt alia, ab Argyplo qui dedicarat. CONSENS dici poteſt vti ante XIV, 10. *Liber Pater Conſens* etſi non negem p. XV. 5. CONSENTIAM quoque vſitatam a priſcis fuiſſe.

XIX, 4. P. COR. CAEPIONE et p. 24, 8. legendum *P. Cornelio Scipione* vid. Faſtos ad a. 809 v. c. Peccatum haud dubie deſcriptoris, non lapidis, quoniam in praenomine et nomine nihil ineſt vitii. Propterea nollem Clariſſ. Nobiliſſimusque *Corn. Valer. Vonckius* in *Specimin. Crit. in Varios Auctores* p. 132. c. 35. ſpuriam cenſuiſſet.

XIX, 10.

XIX, 10. lin. 6. PROPAR. III. non intelligo, an pro parte tertia?

XX, 1. Legitur eadem in *Fabretti* Inſcript. c. 9. p. 635. quod iam ibi annotatum eſt. Sed numerus pag. abludit. verſ. 10. LOID. quid hoc? an forte Ludum. videtur enim hic quadratarius ſtudio Archaiſmos in ſcribendo affectaſſe, vt ante coirauere, pro curauere. Ludum pro gymnaſio gladiatorum ſumere licet. Epigr. 4. et 5. MINOTAVRANI et MINOTVRANI vid. LIV. 1. et CV, 2. *Fabrettus* c. 9. p. 659. n. 500. et p. 666. n. 522. conſtanter habet *Menotyranno* quod malim. de hoc vocabulo vide quae adnotauit *Anton. van Dale* de *orig. ac ritibus ſacri Taurobolii* p. 31. ſeq. et p. 146. *Diſſert. de Antiquit.* Epigr. 6. n. 5. SACRANI. An *Sacrarii?* vti apud Gruterum p. 1088, 9. *Sacrarius.*

XXIII, 4. SOLI ORIN. forte ſcriptum erat OR̄EN. h. e. orienti. Epigr. 10. DVCL an legendum forte DVCI MVSARVM?

XXIV, 7. AVX. leg. AVG. ni mauis AVXIMANVS h. e. Col. AVXimanae, quod tamen non probo.

XXV, 4. AEQVANT. Dauus ſum non Oedipus. An vrbis nomen? vid. Celeb. *Weſſelingium* ad *Antonini Itinerar.* p. 269. in AEQVO. Epigr. 6. L. SEPTIMIO SEVERO vitioſe: M. AVRELIO SEVERO II. et T. Claudio v. *P. Relandi Faſtos* p. 46. ad a. C. 173. et *Murator. Nou. Theſaur.* T. I. p. 337. n. 4. Epigr. 9. COLON. QVENC id nomen ciuitatis ignoro. forte AVENT. h. e. AVENTici, vel ⱭVENS is.

XXX, 1. CORP. LVTORVM. putaram reſtituendum eſſe LICTORVM ex *Reineſ.* Claſſ. I. n. 19. p. 43. ſeq. Sed poſtquam *Collegium Lotorum* in Inſcriptione apud *Falconerium* in *Not. ad Inſcript. Athletic* p. 24. ſeq. inueni, non damno LOTORVM, praeſertim cum p. 17, 2. huius *Syllog.* Collegium *Lutorum* et *Tectorum* ſeu, quod malim, *Tinctorum* occurrat.

XXXII, 8. Crateram Argyro Corynthiam laudat quoque alius lapis apud *Grut.* XLVIII, 1. Cuius generis fuerint hi crateres non ſatis exploratum habeo. Forte ſpeciem Corinthii aeris retulerunt, in quibus tamen plus argentei coloris inerat. Neſcio an contendere poſſimus cum noſtro Tombac blanc. Conf. *Reineſ.* Claſſ. I. n. CV. p. 144.

XLIV, 9. TI. CLAVDIO CAES. AVG. L. OVINIO PATERNO COS. quod fieri nullo modo poteſt. Legendum propte-

Digitized by Google

propterea M. Aurelio Claudio qui Conſul fuit a. v. c. 1021. v. *Faſtos Relandi* p. 235. et *Murator. Nou. Theſ.* T. I. p. 365. 366. n. 1.

XLV, 6. L. APRIO PRISCO PRAESENTE ET M. GORDIANO COS. Plane corruptum par Conſulum non reperi in Faſtis. an a *Ligorii* manu? qui ſaepiſſime Conſules praeter ius appinxit teſte illuſtriſſ. March. *Maffeio*, in opuſculo de *Siglis Graecorum lapidariis* hoc ipſo anno *Veronae* euulgato p. 68. Pertinet forte haec Inſcriptio ad a. v. c. 932. quo *L. Fuluius Bruttius Praeſens*, et *Sext. Quinctil. Gordianus* faſces tenuerunt. loco Gordiani alii *Condianum* malunt v. *Noriſ. Epiſt. Conſul.* p. 462. T. XI. *Theſ. Graeu. Ant. Rom.* et *Relandi Faſtos* ad d. a. p. 53.

XLVI, 3 et 5. neſcio cur bis deſcriptus fuerit. idem enim eſt.

LI, 5. SERVIO SERVIANO III. ET C. IVVENTIO VERO, vulgo VARO (infra ſp. XCVII, 8. nude SERVIANO III. COS) v. Faſtos *Almelouenii* p. 423. et *Murator Inſcript.* T. I. p. 324. n. 5-12.

LV, 11. de dea *Tanfana* vid. praeter *Keysler*. Antiquitates Sept. p. 80. et p. 426. *Lingenii* opuſcula T. I. c. 2. p. 24.

LXXIV, 4. 5. Eadem inſcriptio. MVLIEBRIA AERAMENTA quae ſunt? an ſupellex ex aere, aut vultus mulierum aere expreſſi, aut leg. MVLIEBRIA ORNAMENTA? vide tamen Cel. *Gorium* ad *Donii Inſcriptionum Antiqu.* Claſſ. II. n. 35. p. 75.

LXXV, 3. PRAEFECTVS. PRAETORIVS. TABERNACVL. AQVILIFERVM. LEG. II. quis ſit, ignorare me fateor. Munus eſt prorſus ſingulare. de Praefecto praetorio h. e. Praetoris conſiliario et comite. vid. explicationem magni *Reineſii Claſſ.* I. n. 233. Liceatne ſuſpicari hunc ipſum legatum Praetoris in exercitu *tabernacularium* fuiſſe? Collegii *tabernaclar.* mentionem facit lapis apud *Grut.* 642, 8. Quare potius legendum eſſet P. P. TABERNACVLARIVS AQVILIF etc. At indignum iudicabis perſona adiutoris et miniſtri conſiliorum Praetoris in hac arte ſe exercere. Mihi ſane fraudi eſſe noluerim, ſi quis meliora excogitarit.

LXXXIX, 2. contende cum hac *Gruterianam* CLXII, n. 2. et 3.

XCVII, 1. v. *Gruterum* LXI, 3. apud neutrum integra. Hic enim ab initio, ille in fine plura habet. Epigr. 5. D. AELIO BALBO immo D. LAELIO BALBO vid. p. 34, 3. et Indicem Conſulum huius Sylloges p. 65.

XCIX, 1. ex Suareſio edidit *Spon. Miſcell. Erudit. antiquit.* p. 177.

CVIII, 5.

CVIII, 5. paulo aliter apud Gruterum 330, 3.

CXVII, 4. plane conuenit cum *Sponiana* v. *Miſcell. Erud. Antiqu.* p. 183. niſi quod in hac omiſſae ſint notae C.F.

CXX, 1. reſtitui quoque poterat e *Sponio* Sect. 5, p. 146. et *Fabretti Inſcript.* c. 2. p. 101. n. 229.

CXXII, 3. in nonnullis paululum emendatior eſt, quam in *Grutero* CCCCIV, 3.

CXXIII, 3. ET IVNIO DIDIANO COS. lege meo periculo TITIANO v. *Grut.* 407, 8. et 459, 7. it. *Almelouenii* faſtos ad a. v. c. 998. p. 380. it. *Relandum* ad a. 997.

CXXV, 6. v. 13. pro ELECTVS legi poſſet ADLECTVS vel A V. h. e. Auguſto LECTVS. Sed illam ſcilicet ῥῆσιν aliorum lapidum auctoritas defendit.

CXXVIII, 6. Eandem v. in *Reineſii Syntagmate* Claſſ. VI. n. CXXII. p. 458.

CXXXI, 2. Eſt iam apud *Reineſium Claſſ.* VI. n. 113. p. 452. hoc loco tamen integrior vno verſu. Repetiit eandem Inſcriptionem *Muratorius Nou. Theſ.* CCI, 2.

CXXXII, 4. verſ. 7. M. VRIERIO VIRIO leg. VALERIO MESSALA qui a. v. c. 811. cum *Nerone* Conſulatum geſſit.

CXXXIV, 5. Extat quoque apud *Sponium* Miſcell. Erud. Antiquit. Sect. V. p. 190. nec facile eſt iudicare, vtra emendatior Inſcriptio, *Sponiana*, an *Gudiana*.

CXL, 8. Is eſt Valerius, cuius mentio fit, non vt ſcribitur ibi, in monumento M. Antonini Pii ſed M. Antonii Antii Lupi v. *Gruterum* 356, 1.

CXLVI, 1. ante *Gudium Reineſius* VIII, 74. p. 534. et *Fabrettus* p. 137. n. 127. laudata quidem horum nomina, ſed locorum deſignatio omiſſa.

CLXIII, n. 4. v. 4. FABRORVM RECTOR immo TECTOR vid. ſupra CXLIX, 5. et *Indicem rerum militar. hui. Syll.* p. XVIII. et XIX. *ſub Tector praetorian.*

CLXIV, 2. lin. 3. PROCVR. MERITOR. MIL. immo EMERITOR vid. ſupra CXLVI, 5.

CLXVIII, 3. MENEXI corruptum ex MENS XI.

CLXXIV, 1. v. 8. CREDINEM corruptum pro CREPIDINEM.

CLXXXIV,

Digitized by Google

CLXXXIV, 4. *Kool.* vult in Not. p. XI. *Quadrieris Fortunae.* Apud *Gudium* loco a *Koolio* laudato quadriremen lego ita appellatam a Fortunae παρασήμῳ. *Quadrieris* tamen *fidei* miles claſſiarius eſt diſerte ap. *Murator.* 876. et 877. 3. et. 1.

CCIV, 7. HEGO ET VARRONE COS corruptum pro CETHEGO pertinet ad a. v. c. 777.

CCXXI, 3. v. 3. immo TENVIARIO. Veſtiarii Tenuiarii quales fuerint, malo *Scriuerii* verbis, quam meis demonſtrare. Ita autem vir olim Celeb. ad *Gruter.* p. MLXVII, 8. *apud eund. Grut.* inquit p. DCL, 8. *veſtiarius tenuiarius Imp. Caeſ. Antonini Pii* p.
adde 372, 2. 1067, 8. 1117, 6. 1153, 2. 1178, MCXI, 7. *inter officia domus Auguſtae non ſemel in Inſcriptionibus aliis* (vti p. 416, 9. et 578, 3. *veſtiarii nominati ſed vna hac tantum veſtiarius tenuiarius. Id erat niſi fallor bombycinae veſtis (cuius mensio fit apud ICtos in l. 25. §. 1. D. de aur. et arg. loc. et apud Paulum L. III. Sentent. tit. 6.) Sarcinator tenuiarius dictus, quod veſtis bombycina ſiue ſerica ex tenuiſſimis filis conſtat. Seruius in L. 2. Georg. Virg. ad v. 121.*

Velleraque vt foliis depectant tenuia Seres

Apud Indos ait, et Seres ſunt quidam in arboribus vermes, qui Bombyces appellantur, qui in aranearum morem fila tenuiſſima deducunt.
p. 1209. ed. Godofr. *Iſidorus L. XIX. Etymolog. c. 22. Bombycina veſtis a Bombyce vermiculo, qui longiſſima ex ſe fila generat; quorum textura Bombycinum dicitur, conficiturque in inſula Coo. Hinc Bombycina tenuia Martialis dixit:*
Epigr. L. 14, 24.

Tenuia me madidis violent bombycina crines

Ita legendum. vide ibi Animaduerſiones meas, de Bombyce autem et ſerico videndus elegans locus Clementis Alexandrini L. 2. Paedagog. c. 10.
L. XI. c. 22. ſ. *Adhibeat et Plinium, qui plura ſcire deſiderat, et Procopium etc. Praeterea vetus lapis Tiburtinus Romae nuper effoſſus via Tiburtina*
1117, 6. *apud Gruterum etiam Veſtiarium exhibet de vico Tuſco. Vicus Tuſcus octaua vrbis regione fuit, quae fori Romani nomine inſignita. Me-*
A. IV. Sc. 1. v. 21. *minit eius vici Plautus Curculion: In Tuſco vico ibi ſunt homines, qui*
L. II. Sat. 3. v. 228. *ipſi ſeſe venditant. Horat.*

Vnguentarius aut Tuſci turba impia vici

Ibi vetus Commentator ſcribit, illum vicum modo Turarium dici. In Tuſco vico, ait idem, habitabant lenones, meretrices, foeneratores. Martial. L. XI. Epigr. 28. Nec niſi prima velit de Tuſco ſerica vico. Iuuenal Sat. 6. v. 288. Vellere Tuſco vexatae duraeque manus etc. Britannicus ibi: lanificio. Tuſco autem, quia in Tuſco vico lanificium exerceba-

ertebatur. Tuſcus autem vicus fuit in vrbe, in quo item ad Velabrum conſiſtebant vnguentarii et lenones, vnde eſt illud Horat. in Sat. aut re- vera, quia ex Hetruria vrbi vicina lanificium profectum erat. Atque haec *Scriuerius.* Conſule quoque *Muratorium* 939. 6.

CCXLV, 5. emendari poteſt ex *Grutero* 708, 5. et *Ferretii Muſis Lapidariis* L. III. M. VI. p. 167. Apud *Pithoeum* in *Epigrammatibus* L. III. p. 94. ita legitur:

TARQVITIAE MODESTAE

Haec fuit eximia ſpecie miroque decore

Membraque erant vere corpore digna ſuo.

CCXLV, 8. verſus: *Thrax puer*, ſunt poëtae veteris non ſemel editi adeoque in marmore nunquam reperti. Extant in *Catalect. Poetarum a Scaligero* editis L. I. p. 189. ed. Lugd. Bat. 1617. et in Epigrammatibus *Pithoei* p. 88. ed. 1596. v. *Bimard. Diſſ.* I. c. 7. p. 32. *Theſ. Murator.*

CCLVI, 5. idem propemodum ſenſus eſt in alio eius generis titulo infra 266, 9. quem tamen diu ante publicauit *Gruterus* p. 763, 7.

CCXC, 4. verſus *Quisquis amore volens*, ſunt *Petrarchae* ex *Ecloga* III. a. v. 37. Idem reperio adnotatum a doctiſſ. *Bimard.* in Diſſ. 1. c. 7. p. 32. *Theſ. Mur.* et Celeb. *Doruilio Miſcell. Obſeru. Nou.* T. III. p. 151. Saepiſſime ſcilicet accidit, vt Epigrammata poëtarum recentiorum priſcis lapidibus temere adſcriberentur v. *Ioſeph. Bimard.* Diſſ. 1. c. 7. p. 32. 33. *Murat. Inſcript.* T. I.

CCXCI, 1. emendatior eſt in Pithoei Epigrammatibus L. III. p. 86. v. *Holtb. Varior. Corr. et Animaduert.* ad *Grut.* 789, 6. Cf. quoque *Ferretii Muſ. Lapidar.* L. V. *Mem.* 1. p. 305.

CCCXX, 16. NAMA. de huius vocabuli vi ac poteſtate v. *Saggi di diſſertazioni Accademiche* T. III. a p. 141. it. *Explication des divers Monumens ſinguliers* p. 281. et *Saggi di diſſertazioni Accademiche* T. II. Diſſ. VI. *ſopra gli Dei Aderenti* p. 109. ſeq.

CCCXXXVII, 12. Eadem eſt quae in *Pithoei Epigrammat.* L. III. n. V. p. 105. inuenitur, niſi quod illic et in *Grut.* 954, 6. it. *Ferret.* LIV. *Muſ. Lapid.* Mem. X. p. 236. pro *reſidas* exſcriptum eſt *reſerua. Pithoeus* tamen mulieris nomen praepoſuit CHRISES B. M. Ceterum demens eſt cautio paganae ſuperſtitionis, identidem prouidentis, *ne humus ſit onerosa, tellus huic tumulo ne grauis eſſe velit, vt vmbris tenuis et ſine pondere terra* contingat. Vnde intelligi poteſt

eſt quare maiores noſtri *Monumentorum arduum et onerofum honorem, vt grauem defunctis*, aſpernati ſint teſte *Tacito*, de *Mor. Germ.* c. 27.

Sed nolo his amplius immorari. Ad Cel. *Muratorii Nouum Theſaurum Inſcriptionum* me conuerto.

CAPVT V.
SCOLIA IN CEL. MVRATORII NOVVM THESAVRMVM INSCRIPTIONVM

TOM. I.

Diſſ. II. *Bimard.* p. 100. Inſcriptionem Donianam de Vaeſio Nigeriano explicuit dudum eo modo *Iac. Sponius Miſcell. Er. Ant. Sect.* VII. p. 256. 257. quod miror non animaduerſum viro docto. Neque *Sponii* meminit illo loco Cel. *Gorius.*

III, 9. Eadem apud *Raph. Fabrettum in Inſcript. Antiqu. Explicat.* c. 3. p. 119. n. 8.

IV, 8. habet ex *Duckerianis* ſchedis *Franc. Heſſelius* in *Praef. Appendice* ad *Gudii Inſcript.* Stell. 6, 1. n. VI. ſed paulo mendoſiorem.

6, 1. Titulus a *Grutero* MVII, 1. dudum ex *Alciatinis* deſcriptus. Epigr. 5. quingentis circiter infra vrbem paſſibus e Vahali ex tractus lapis. Primus eum dedit ill. *Cuperus* in *Monumentis antiqu.* p. 204. Recte ibidem vir antiquitatum Conſultiſſimus expreſſit in vltimo verſu duplex L. quod commutatum in L I eſſe video. *Iac. Tollius* in *Fortuitis* ad p. 318. vnicum L effinxit.

9, 11. Elegantiorem dedit *Sponius* l. d. *Sect.* III. p. 79.

10, 2. Ara extra vrbem Nouiomagum inuenta. v. *Smetii Antiquit. Nouiomag.* p. 96. ex huius fonte hauſtam eandem Inſcriptionem reperies apud *Cuperum* in *Inſcript. et Marmoribus antiquis* p. 278. et *Sponium* Sect. III. n. 13. p. 78.

12, 12. Lego eandem in *Sponianis Miſcell. Sect.* III. p. 88.

26, 5. v. *Ioannis Vignolii* de *Columna Antonini Pii* diſſert. cui accedunt *Antiquae Inſcriptiones Selectae Romae* 1705. 4. p. 174. ſeq.

31, 2. hoc Epigramma graecum dudum *Sponii* diligentiae debemus v. *Miſcell. Er. Antiquit. Sect.* III. p. 97. n. 58.

35, 6. Eundem titulum vide inter *Sponianos Sect.* VIII. p. 269. et *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 198. n. 476.

36, 5. dudum emiſit *Sponius* l. d. Sect. III. p. 88. n. 34.

37, 1. 2. 3. habet quoque *Spon.* l. d. niſi quod in prima deſideretur pictura v. Sect. III. p. 73. et 88. 38, 4.

38, 4. Eandem protulit *Spon.* l. d. Sect. II. Art. 3. p. 43.

48, 9. pleniorem ab initio ſubminiſtrant *Spon.* l. d. Sect. II. Art. 8. p. 43. et *Ioh. Bapt. Donius* in *Inſcription. Antiqu.* Tab. IV. n. 1. Ex hoc, et multis aliis monumentis intelligi poteſt, quam ſaepe minus curauerit *Muratorius Donium* inſpicere, etiamſi in Praefat. ad Tom. I. confiteatur, ad *aedificium* ſuum *conſtruendum* ſibi in primis vſui fuiſſe eius marmora. Nemo igitur ſibi perſuadeat, ſe poſt *Muratorianam συλλογὴν Donianis Inſcriptionibus* ſuperſedere poſſe. Manet his profecto ſuum decus, cum propter lapides a *Muratorio* viro Cel. neſcio quamobrem, praetermiſſos, tum propter *Gorii* animaduerſiones, omni doctrinarum cultu perpolitas.

57, 9. tota lapidis Epigraphe legitur iam in *Sponianis* Sect. 8. p. 273.

59, 7. Conſulas velim *Sponium* Sect. III. n. LXII. p. 100.

60, 5. v. *Donii Inſcript. Antiquar.* Claſſ. I. n. 99. p. 37.

62, 10. Non ouum ouo ſimilius, quam illa apud *Fabrettum* l. 3. c. 10. p. 692. n. 131.

65, 7. Nullum diſcrimen inter hanc, et *Sponianam* Sect. II. Art. 10. p. 50.

66, 2. Eandem accuratius deſcriptam lege in Cl. *Maetterii Coniect.* et *Adnotat. Specimine* ad *Marm. Arundelliana* p. 579. pro τυριω habet τηλιω. Cel. *Muratorius* quidem in *Praef.* ad Tom. I. *Nou. Theſ. Marmora*, inquit, *Oxonienſia, et Antiquitates Aſiaticas egregium Chiſullii opus minime attigi.* Sed vtrum recte et iure factum, ipſe viderit.

67, 7. dudum exhibuit et interpretatus eſt *Sponius* l. d. Sect. VI. p. 231.

69, 9. v. ad hunc titulum *Fabrettianum* epigramma in *Inſcriptionibus* eius laudatum c. 10. p. 692. n. 129.

70, 9. non opus erat recoquere Inſcriptionem diu appoſitam a *Sponio* Sect. II. Art. 8. p. 43.

71, 3. et 4. Ignorauit vir praeſtantiſſimus alteram a *Fabretto* l. d. c. 1. p. 20. n. 82. ambas a *Sponio* l. d. Sect. II. Art. 8. p. 42. luce publica donatas eſſe.

76, 2. Epigramma antea excuſum in *Gruteri* Collectaneis 108, 2.

80, 3. habent *Monumenta vetuſtatis Kempiana* Londini 1720. 8. p. 40. n. 16. quae vir praeſtantiſſ. vtinam in conſilium adhibere non grauatus eſſet.

85, 10. *Sponius* habet v. 4. PATRON. ceterum diſſimilis eſt *Sponianae* nullo modo v. l. d. Sect. III. p. 114. XCV, n. 4.

94, 5. infra vrbem Nouiomagum ad ripam Vahalis effoſſus lapis. Viſitur nunc in curia. Obſcurius hic Cel. *Murarius Iac. Tollii Fortuita* ad p. 318. indicat, qui negligentius deſcripſit. Schedae meae ſic exhibent:

MATRIBVS
SVIS
MOPATIBVS
M. LIBERIVS
VICTOR
CIVES
NERVIVS
NEG ℊ FRV
V. S. L. M.

Edidit primum *Ioh. Smetius* in *Antiquit. Neomag.* p. 93. cuius fide nititur *Sponius* in *Miſcell. Erud. Antiqu.* Sect. III. n. 77. p. 105. v. quoque *Keysleri Antiquit. Septentr. et Celt.* p. 439.

95, 3. integriorem dedit *Fabrettus* l. d. c. 1. p. 30. n. 141.

103, 5. Errat Cel. *Gorius*, cum ad *Donii Claſſ.* I. n. 96. *inſcr.* p. 31. ſcribit, hunc lapidem a *Fabretto* omiſſum eſſe. Immo offert eum nonnullis literis auctiorem. v. *Inſcript.* c. 6. p. 487. n. 170.

107, 3. vide ſis eandem in *Sponio* Sect. III. n. 82. p. 107.

107, 9. integrius exſcribendum curarunt *Sponius* Sect. III. n. 40. p. 91. et *Fabrettus* l. d. c. 10. n. 114. p. 690. deeſt enim MENESTRATORI.

124, 3. Eandem ex *Thom. Smitho* dudum protulit *Spon.* in graecis marmoribus Sect. X. Miſc. p. 356.

129, 10. Idem marmor exhibet *Spon.* l. d. Sect. II. Art. 8. p. 40.

130, 5. vid. itidem *Sponium* Sect. V. p. 200.

133, 2. prorſus eadem cum *Sponiana* Sect. VI. p. 235. et *Fabrettiana* c. 1. p. 3. n. 9.

133, 3. pro Paganae *Fabrettus* in eadem Inſcriptione c. 10. p. 694. n. 157. exhibet FAGANAI. Conf. *Donii Inſcriptionum Antiquarum* Claſſ. IV. n. 23. p. 141. *Gudii Inſcript.* LIV, 4. et nuperum editorem *Antiquitatum Aquileienſium* (*Le Antichità d' Aquileia* p. 106.) nec minus Cel. *Cannegieterum* in Epiſtola ad IAC. PHIL. DOR-

DORVILIVM, virum excellenter doctum, de *Inſcriptionibus quibusdam Syllog. Murat.* (*Miſcell. Obſeru. Nou.* T. IV. p. 208. ſeq.

137, 1. Egregium hoc monumentum *Miſcellaneis* ſuis inſeruit *Sponius*, et doctiſſime illuſtrauit in *Marmoribus Graec. Sect.* X. n. III. p. 363. ſeq.

139, 1. germanam illius marmoris figuram dabit *Catalogus numiſmatum antiquorum ex auro argento et aere Nobiliſſ. viri Iacobi de Bury* (Amſtelaed. 1730. quaternionibus) in Tab. XXXVI. quam inſpice, ſi voles.

152, 4. legitur eadem apud *Sponium* l. d. *Sect.* III. p. 371. n. CXVIII. et *Fabrettum* in *Inſcr.* c. 5. p. 389. n. 248. Illud *καλλκαεργπιέων* quid ſit, et an diſtinguendae voces ſint ignorat Cel. *Murarius.* Sed non poenitebit eum P. WESSELINGII, viri ſummi, *Diatriben de Iudaeorum Archontibus* c. 9. p. 83. huius rei cauſa conſuluiſſe.

164, 1. Hac eadem forma occurrit ap. *Fabrettum Inſcript.* c. 4. p. 342. n. 524. Epigr. 4. reperitur quoque haec Inſcriptio in *Heſſelian. Praef. Append.* ad *Gud. Inſcript.* Stell. 5, 2. n. 66.

173, 8. vid. aliud marmor in *Sponianis Miſcell.* Sect. V. p. 189.

176, 4. idem lapis literatus diu prodiit in *Sponianis* Sect. V. p. 187. niſi quod *Murat.* recte exſcripſit v. 7. VICT.

195, 1. multo integrior apud *Fabrettum* c. 4. p. 284. n. 186.

226, 7. vid. quoque eundem *Fabrettum* c. 2. p. 104. n. 243. qui habet COS IIII.

243, 3. et 7. eosdem lapides ſuppeditat nobis *Sponius* Sect. VIII. p. 269.

244, 2. v. *Spon. Miſcell.* Sect. V. p. 204.

249, 2. inſpice eundem ib. p. 204.

252, 6. et 9. adi eundem l. d. p. 273. et 274.

254, 1. ab eodem adductum eſſe lapidem cognoſce ex iiſdem *Sponianis* p. 275.

257, 1. ex *Guichenonis Hiſtoria Sabaudiae* eandem recenſuit *Sponius* l. d. Sect. V. p. 198. et 199.

259, 2. Huic ſimillimam diu edidit idem *Spon.* Sect. VIII. p. 275.

286, 3. vid. eundem *Sponium* Sect. V. p. 197.

297, 1. Eundem Epilogum SCti cuiusdam veteris relatum legimus in *Miſcell. Sponii* p. 277.

Digitized by Google

308, 1. dudum ex ſchedis *Barberinis* productam videmus in *Sponio* Sect. V. p. 175.

308, 2. antea habuit itidem *Sponius* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 69.

309, 1. ab eodem diu prolatam vide in *Miſc.* Sect. II. Art. VIII. p. 43.

312. cum nobiliſſimo hoc fragmento duorum marmorum alium lapidem eiusdem fere argumenti committas velim qui eſt in *Fabrettianis Inſcriptionibus* c. 6. p. 442. n. 49. et p. 443. n. 51.

327, 4. Recenſuit *Donius* in *Inſcript. Antiquis* Claſſ. I. n. 113. p. 40.

330, 6. Eandem tabulam exhibet *Sponius* l. d. *Sect.* VIII. p. 278.

331, 6. vid. *Spon.* l. d. *Sect.* III. n. V. p. 74. qui lapidem probabili et luculenta interpretatione illuſtratum emiſit. v. quoque *Marmora Oxonienſ.* p. 34. n. 45. nec non *Prideauſium* ad id marmor p. 490. it. Cl. *Maetterium* in Coni. et Adnot. Spec. p. 582.

334, 3. Eandem Literis mandauit *Spon.* l. d. Sect. II. Art. 8. p. 43.

343, 3. lapis e nemore imperiali effoſſus, publica primum donatus luce ab ill. *Cupero* in Monumentis antiquis p. 241. quem vide. in Schedis meis, forma vltimi verſus haec eſt:

ÆTERNO Ē AT † Ⓒ CO.

352, 2. Conf. *Henr. Valeſium* ad *Ammianum Marcellinum.* L. XVII. p. m. 145.

353, 4. dudum a *Pithoeo* in *Epigrammat.* L. I. p. 5. *Grut. Inſcript.* 99, 2. et *Ferret. Muſ. Lapid. Mem.* 16. L. I. p. 33. proditi verſus. v. *Holtb.* ad *Gruteri* locum in *Var. Corrig.* et *Animaduert.*

357, 2. in vltimo verſu peccarunt [illegible]rae. debuit enim eſſe *Clementiano* vid. *Cuper. Monument. antiqu.* p. 229. Equidem non memini me legere in v. 4. duplex illud VV ſed viſus ſum inueniſſe LEG. XXXV. SEVERIANÆ et v. 8. Ē pro vulgari ET, cum aeternum illud, ſummisque laudibus extollendum Cenotaphium Mauricii prope Cliuiam contemplarer. Sed quoniam nonnulla, vt fit interdum, obiter in palimpſeſto notaui, quae per otium ad prototypi exemplum recognoſcere fortuna negabat, meam certe lectionem mordicus tueri non auſim, praeſertim cum nullius hominis magis, quam meis oculis diffidere ſoleam. Nunc tanto ſane cupidius tripodem *Hagenbuchianum* adirem, certam inde opem petiturus, ſi vir doctiſſimus, quibus literis et cura coepit *Eumenium Rhetorem* et *Hercu-*

Digitized by Google

Herculem Saxanum ornare, ceteros quoque ſplendidiſſimi illius Mauſolei lapides enarrare perexiſſet. Quare non ſolum meo ſed orbis eruditi nomine aures ſibi velli patietur de promiſſa *Inſcriptionum Bergendalenſium* Sylloge, quarum epularum lautitias dubium non eſt, quin vnusquisque poſt egregias Promulſides auide expectet. Interea in illorum gratiam, qui Sacrarii ipſius rationes non tenent, haud immerito legendos commendamus *Cuperum* in *Monumentis antiquis* p. 226. *Keyslerum Antiquit. Sept. et Celt.* p. 191. *Fr. Heſſelium ad Gudii Inſcript.* in *praef. appendice* ********** 2. *Canegieterum* V. C. de *Brittenburgo* p. 36. in primis vero *Ioh. Henr. Hagenbuchii* cultiſſimam *Antiquitatum Cliuenſium* de *HERCVLE SAXANO Inueſtigationem primam.* In quorum omnium Commentariis cum ſequentis tituli a me eodem in loco obſeruati et deſcripti memoriam non inuenerim, tanto magis faciundum mihi viſum eſt, vt qualibuscunque meis literis commendarem. Sunt autem lapidi inſculpta haec:

FORTVNAE
SACRVM
SEXTILIVS
LEPIDVS VET — i. e. *veteranus legionis triceſimae Valentis victricis.*
LEG XXX VV
PRO SE ET SVIS
V. S. L L M

At dum haec ſcribo, incidi forte in libellum, cui titulus: *de Vries Cleefſche Luſthoff,* in quo eandem Inſcriptionem relatam legi. Sed confuſis verſibus, vt ſolet homo, minime ſtultus quidem, ſed verae tamen elegantiae expers. de veteranis diſputantem audi *Sertorium Vrſatum* (*Diſcorſo ſopra una Stanza Sepolcrale etc. degli Marmi Eruditi* p. 305.

382, 2. Eandem obtulit diu *Fabrett.* in *Inſcript.* c. 8. p. 565. n. 112.

387, 2. v. *Epigrammata Pithœi* L. II. p. 53. Eundem vero titulum a *Grutero* p. 28, 6. memoratum inuenio.

391, 5. Eosdem verſus in *Gudianis* p. 367, 8. legi.

394, 1. Temporibus *Andr. Alciati* inuentus lapis in aedium *Gualterii Corbetae* fundamentis. Eius ſenſum ſic latine reddidit vir doctus: *Capitolinia quae vixit annos XXVIII. in lectis Syluani Conſulatu Eugenii hoc habuit.*

396, 5.

396, 5. habetur ap. *Fabrett.* l. d. c. 4. p. 269. n. 128.

397, 1. Ignorauit rurſus Cel. *Murarius* verſus: *Ne dubium longo nomen quaeratur in aeuo* in *Pithœi* Epigrammat. Vet. L. III. n. IV. p. 104. *Ferret. Muſ. Lapidar.* L. III. M. 31. p. 196. nec minus in ipſo *Gruteri Theſauro* p. 1060, n. 6. extare, ad quem locum v. *Holth. Var. Corrig. et Animadu.*

406, 2. Integrius profertur a *Fabretto* l. d. c. 2. p. 112. n. 277.

422, 6. Conf. *Donii Inſcript. Antiquar.* Claſſ. XX. n. 25. p. 529. et ad h. l. Cel. *Gorium.*

429, 1. v. *Gruter. Theſ. Inſcript.* 1161. 8. et *Fabrett.* c. 3. p. 167. n. 310.

450, 1. Vir Cel. non debuerat ignorare, id Epigramma Latinum diu a *Pithœo* inter *Epigrammata vetera* L. I. p. 5. ſincerius forte a *Grutero* p. 162, 1. et *Ferretio Muſ. Lapidar.* L. II. M. 34. p. 130. relatum eſſe.

453, 3. habet *Fr. Heſſel.* in *Praef. Append.* ad *Gud. Inſcript.* ***** 2. n. 62.

464, 5. rurſus eandem deprehendi in vtraque Sylloge et *Sponiana* l. d. Sect. VIII. p. 276. et *Fabrettiana* c. 3. p. 208. n. 515.

472, 3. diu memoratum leges in *Sponii Miſcel. Sect.* II. *Art.* VII. p. 36.

477, 7. offendes in *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 199. n. 488.

478, 5. in *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 119. n. 4. non plene ſcriptum SERGIVS, inuenio, ſed hac forma SERG. vnde confirmatur Cel. *Murarii* coniectura tribum intelligi debere.

480, 8. eandem deſcripſit *Sponius* Sect. III. p. 114. n. 95.

484, 4. immo ipſe quoque *Sponius* illud marmor prototypum ſub oculis habuit v. *Sect.* VIII. l. d. p. 279.

485, 4. v. 2. in *Monumentis vetuſtatis Kempianis*, vbi p. 39. n. 5. legitur, FONTEM reperio, non PONTEM.

507, 1. diu in lucem emiſſa et expoſita eſt a *Sponio* in *Miſcell.* Sect. III. p. 73. n. 111. nec minus a *Fabretto* c. 2. p. 103. n. 241. nobiſcum communicata.

514, 3. huius lapidis memoriam antea iam poſteritati commendauit *Sponius* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 63.

517, 3. Cum *Fabretti* beneficio lapidem c. 4. p. 268. n. 115. diu habuerimus, cuius quaeſo intererat eundem e *Donio* recognoſcere?

519, 3.

Digitized by Google

519, 3. principium huius tituli vide ſis apud *Sponium* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 60. apud quem legitur *Aſtenſ.* ſine aſpiratione.

526, 6. auctiorem integrioremque reddunt *Alciatina* hoc pacto:

D M	
EPITYNCHAN	
MM. SER.	i. e. *militiae Mediolanenſi*
CISALPINI ET	*Seruienti*
TRANSALPIN.	*Patroni Collegii*
PATR. COLL. NAVT COMENS	*Nautarum Co-*
HERED. FAC. CVR.	*menſium heredes*

ſilium eiusdem nominis EPITYNCHANVM vide ſis laudatum in titulo *Fabrettiano* c. 6. p. 432. Verum ecce, ne quid diſſimulem, dum recognoſco dicta mea, aliud agenti praeter ſpem idem ſe mihi marmor obuiam dat in *Apiani* et *Amantii Inſcription. Sacro Sanctae vetuſtatis* p. 27. n. 3. it. *Gudii Inſcript. p.* 143, 7. Sed vel ſic quidem excuſum legere non pigebit. Quare delendum non putaui.

539, 1. ſimiles prope verſus apud *Gruterum* 1139, 13. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. IV. M. 16. p. 246. Sed plane ibi aliud nomen feminae, quae lapidem fieri curarat. Idem titulus infra p. 1399, 8. occurrit, neſcio qua cauſa iterum exſcriptus.

TOMO II.

545, 2. graecae huius inſcriptionis memoriam dudum ab obliuione vindicauit *Spon.* l. d. *Sect.* X. p. 327. n. XVI. qui CATOP NEINON exſcripſit.

546, 1. Subtilius deſcripta a *Fr. Heſſel.* in Praef. App. ad *Gud.* Inſcript. ****** 2. n. VI.

547, 5. inuenio eandem in *Fr. Heſſelii Praef. Append.* ad *Gudii Inſcript.* ****** 2. n. I.

549, 2. in conſilium adhibe *Fabrettianam* Inſcriptionem c. 6. p. 439. n. 43. quarum vnam qui nouit, ambas nouerit.

550, 1. typis excudendum diu eſt, cum tradiderit *Sponius* l. d. Sect. IV. p. 142. n. 4. in quo tamen deſiderantur verba *και ασυν κριτως.*

552, 1. v. *Anton. Auguſtini* Dialogum XI. de *numis et Inſcriptionibus Spuriis* p. m. 296. ed. Rom. 1736. fol.

553, 4. v. *Appendic.* ad *Marmora Oxonienſia* p. 95. ed. *Maetter.* n. 170. nec non Indicem Cl. *Maetterii* in voce δαιμασπαραδόξυ ib. p. 617.

554, 2. hanc memoriam quoque offerunt *Marmora Oxonienſia* p. 59. n. 171. ed. *Maetter.* vbi recte verſ. vltimo τȣ γενȣς.

554, 4. integriorem habet *Spon.* l. d. Sect. X. in *Graec. Marm.* 335. n. XLI. quem vide.

557, 3. eandem non minus e tenebris in lucem protraxit *Spon.* Sect. X. p. 335. n. XLIV.

560, 1. *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 44. n. 35. verſ. 7. praeferunt προνοȣντος. et v. 8. cum *Grutero* Φλαβιȣ πρυλαδȣ.

569, 2. verſ. 5. pro αρετης ενεκεν habent *Marmora Oxonienſia* p. 61. n. 181. της ευνοιας. vid. tamen *Maetterium* in *Coniect. et Adnot. Specim.* ad h. l. p. 564. et *Prideauſium.* p. 505. conſule.

579, 1. Comparari poteſt exemplo *Heſſeliano* in *Praef. Append.* ad *Gud. Inſcript.* ***** n. 32. 33.

582, ad Tabul. I. id Fragmentum legis antiquae probabiliter docteque explicuit *Franc. Carol. Conradi* vir Celeb. in *Parerg.* L. III. n. 111. p. 350. ed. Helmſtad. 1740. 8. quem omnino vide.

583, 1. praeter *Sponium* l. d. p. 5. ſeruant quoque *Fabretti Inſcript.* c. 6. p. 442. n. 49. Aſt Cl. *Muratorius* in fine habet plura. Conf. *Sponii Recherches curieuſes de l' Antiquitez* p. 75.

585, 1. cum hoc et ſequentibus comparare iuuabit aliud fragmentum in *Sponii Miſcell. Sect.* I. *Art.* II. p. 6. obuium.

587, 2. Editam eſſe a *Fabretto* p. 612. c. 9. n. 99. animaduerti.

599, 2. Eſt iam in *Marmoribus Oxonienſibus* p. 60. n. CLXXIX.

608, 3. Inſcriptio conferri poteſt cum illa quae eſt ap. *Heſſ.* Praef. Append. ad *Gud.* Inſcript. ****** 1. n. 73.

610. non *Graeuius* primum euulgauit. Sed alii viri docti, quos vide laudatos in *ſtricturis* meis (*Miſcell. Lipſ. Nou.* Vol. II. P. IV. p. 638.) De fide horum Actorum facundiſſime, vti ſolet, acutiſſimeque diſputantem Cel. *Ioh. Aug. Erneſtium* operae pretium eſt legere in *Proluſione, de Actorum S. P. Q. R. Diurnorum origine ad Suet. Caeſ. c. 20.* Interceſſit hoc loco neſcio an temere *Abrah. Wielingius* V. olim Cel. L. II. c. 28. *Lection. Iuris Ciuilis, Ego*, inquiens, *interpolata eſſe facile largior, tota vero ſuppoſita dicere non audeo.* Cuius tamen defenſionis fundamenta ſiquis in aqua poſita exiſtimauerit, non repugnabo. Interim mirum, cur Cel. *Murarius* alteram horum Fragmentorum partem a *Dodwello* editam (in *Lect. Camdenianar. Append.* p. 690.) praetermiſerit.

620, 2.

620, 2. Eandem vide in *Sponio* Sect. III. n. 37. p. 90.

621, 1. bis retulit *Pithœus* in *Epigrammat.* L. III. n. X. p. 119 et in *Praetermiſſis* p. 612. item *Grut.* 948, 10. et *Ferretius* in *Muſ. Lapidar.* L. III. Mem. 27. p. 191.

ib. *Epigr.* 2. non modo *Gruterus* produxit l. d. ſed *Ferretius* quoque *Muſ. Lapid* L. IV. Mem. 23. p. 255. Emendatiorem tamen *Pithoei Epigrammata Vet.* L. III. n. IIX. p. 114. ſic exhibent:

IANVARIVS FLORO ALVMNO

Florus ego hic iaceo, raptus *bigarius infans*

Qui cito dum cupio currus, cito decidi ad vmbras.

622, 4. v. *Sponium* l. d. Sect. IV. p. 142.

627, 1. Inſpicias velim *Sponium* in *Marmoribus graec. Sect.* X. p. 362, n. 107.

647, 1. totum hoc marmor graecum cum interpretatione latina inuenies apud *Spon.* l. d. Sect. X. p. 366. ſeq. n. 113.

668, 1. v. *Fr. Heſſelii Append. Praef.* ad *Gud. Inſcript.* ******** 1. n. X.

676, 6. occurrit idem lapis in *Sponianis Miſcell.* Sect. V. p. 182.

678, 3. v. *Spon.* l. d. Sect. V. p. 172.

680, 8. Eadem habetur inter *Sponii graeca marmora* l. d. Sect. X. n. 128. p. 374.

682, 7. ſimilis propemodum formae eſt *Sponiana* in *Miſcell.* p. 183. Omiſſa ſunt in *Muratoriano* titulo XV. populorum nomina, quae exhibet *Sponius* l. d.

683, 2. prorſus eadem in *Sponii Miſcell.* ſaepiſſime a me laudatis Sect. V. p. 184. et *Fabretti Inſcript.* c. 9. p. 610. n. 83.

684, 4. v. itidem *Sponium* l. d. *Sect.* V. p. 199.

690, 2. Eundem titulum memoriae proditum legimus in *Spon. Miſcell.* Sect. VI. p. 232. cuius partem infra p. 708, 8. perperam e *Gorio* recuſam expunge.

693, 2. literas in tertia et quarta linea vir Cel. audaci coniectura explicandas eſſe cenſet *Filii Heredesque.* Hac vt ſuperſedere queamus faciunt *Alciatina* mea, quorum ope ſinceram lectionem et interpretationem elicere nobis datum fuit:

D. M.
Q. CONSTANTIS FEL
OVF. VI VIR. IVN

i. e. felicis aufentina tribu Seuiri Iunioris

708, 3. *Ερευσαρχων* male pro *ἱερεὺς ἄρχων* Eadem cum ſuperiori 152, 4.

709, 1. Hanc menſam marmoream ſiue *Iulii Coatiae*que monumentum effoſſum eſſe tradit *Alciatus* in diui *Ambroſii* aede. quod ſchedae noſtrae non modo eleganter depictum, accurateque verſibus ſuis diſtinctum exhibent, ſed diſcrepantes quoque lectiones ab editis offerunt. Legendum propterea ſuadentibus ſchedis v. 4. COATIÆ et v. 6. pro PATRIBVS reponendum PARENTIBVS PIENTISSIMIS.

711, 3. v. *Monum. Vet. Kempiana* p. 40. n. 22.

719, 1. pertinet ad Claſſem I. Deorum, vide plenioremm accuratioremque ap. *Sponium* l. d. *Sect.* III. p. 114. n. 97.

720, 2. Conſule *Henr. Valeſium* in *Annot.* ad *Ammian. Marcell.* L. XVI. p. m. 118.

724, 8. v. eandem in *Sponio* p. 199. *Sect.* V.

732, 1. adi Cel. olim *Ioh. Maſſonis Vitam Plinii* a p. IX-XII. ed. Epiſtol. *Cortian. Plinii*, vbi Inſcriptionem eandem ſub iunctis ad oram variantibus lectionibus laudatam offendes. Haud vidit Cel. *Murarius* non tantum illam alteram *C. Caecilio Plinio* dicatam, quae in vico Fegii extabat, ſed etiam hanc, quam ex Ambroſianae Bibliothecae penu eductam vult, diu iam a *Grutero* occupatam eſſe v. p. MXXVIII, 5. hac ſola forte nouitatis gratia et beneficio curioſos antiquitatum inueſtigatores ſibi deuinciens, quod *Alciati* notas in vtrumque marmor e ſchedis recenſuit. Nos ex eodem fonte pauca delibabimus. *Alciatinus* quippe Codex meus retinet v. 2. PROC. etſi vitioſam hanc eſſe lectionem cenſeat *Io. Matth. Geſnerus*, eximium literatae Germaniae ſidus, in edit. Epiſt. Pliniar. p. XXVI. ad Inſcript. de Plinio, eandemque Vulgatam damnet *Maſſonus* p. XI. not. (1.) et v. 8. MIL non MED. h. e. praefectus aerarii militaris, de quo numere vid. *Maſſon.* in *vita Plinii* p. L. ed. *Epiſt. Plin. Cort.* §. IX. it. Cel. olim *Burmannum* de vectigalibus populi Romani c. XI. p. 193. et Cellar. ad Plin. Epiſtol. XIV. Libri VII. atque ita quoque *Gruteri* liber, nec non *Panuinius Antiquit. Veronenſ.* L. VI. p. 152. v. 9. *Ioh. Maſſon* auctor eſt *Alciatum* legere LEG VI. pro LEG III. cui tamen obſeruationi refragatur Codicis auctoritas. v. 12. poſt IN TVTELA notas eiusmodi inſertas videmus HS CC. v. 13. illud C ante Seſtertiorum notam abeſt v. 14. adhaeſerim ſchedis

Digitized by Google

ſchedis *Alciatinis* meis, vbi nota numeralis XVIII. lineola includitur, tanquam per errorem quadratarii, vt belle monet *Gruterus* adiecta. Ceterum quoniam video *Alciatum* a *Reineſio* in Append. omiſſorum n. XXI. p. 1023. *Fabretto* Inſcript. c. 5. a p. 410. et *Ioh. Maſſono* in *vita Plinii* p. XXXV. *ed. Epiſt. Plin. Cort.* in explicatione *Seuiratus* diſceſſionem feciſſe, ipſa eius in h. l. coniectanea tanto lubentius expromo, quo magis literarum intereſt virorum doctorum de rebus dubiis iudicia cognoſſe. Sunt autem eius carminis: *Dignitatum quae ſaxo inſcriptae ſunt, non ita difficilis eſt notio, niſi quod paulo obſcurius eſt, quid Seuir ſignificet. Mihi videntur veteres hanc vocem pro equitum praefecto accepiſſe, ex quibus Iul. Capitolinus ab Antonino Pio Marcum Conſulem Seuirumque turmis Romanorum deſignatum ſcribit, vnde et Seuirales ludos dediſſe, opinorque non a Senario numerum deductum, vt Sedigitus et Semeſtris, ſed ex barbarorum militia in latinum Sermonem, vt pleraque caſtrenſia, irrepſiſſe.* Vtinam extrema haec latius et inductione teſtimoniorum approbaſſet vir rerum antiquarum intelligens.

vid. Script. hiſt. Aug. ed. 1620. Par. fol. p. 24.

735, 4. v. 6. *Fabrettus* in *Inſcript.* c. 3. p. 128. n. 47. habet COH. V̄.

737, 1. Totum hoc Epigramma ita refertur ab *Alciato*, vt verſum 6. plane tollendum, verbaque FRAT et PAT plenius FRATRI et PATRI ſcribenda eſſe cenſeat. Duo vltimos verſus eiusdem libri fide ita reſtaurare placet:

ET C. SPVRIO VALENTINO VIVIR. V. N. AP
C. TREBELLIO GLONI V. VAS

Notae V. N. corruptae ſine dubio ex IVN. forte has AP idem fatum manſit, in quibus latere arbitror A/ G. quemadmodum vero poſtrema alterius verſus vocabula explicari poſſint, non ſuccurrit.

774, 6. Eadem inter *Sponiana* Sect. VII. p. 257. vbi *Hediſcus* pro *Hediſtus.*

779, 3. v. *Spon.* l. d. Sect. V. p. 203. qui *Praefectum Vigilum* non agnoſcens ſcripſit PIAE VIGIL. adde *Donii Inſcript. Antiquar.* Claſſ. VI. n. 75. p. 246.

782, 2. Fabrettum quoque edidiſſe Cel. *Gorius* monet ad *Claſſ. VI. Doniar. Inſcript.* n. 152. p. 267.

791, 9. v. 2. pro MIL. SICVL auctoritate *Sponii Miſc.* Sect. VII. p. 243. legendum eſſe cenſeo MISSICIVS, apud quem titulus elegantiori habitu prodiit.

796, 4. Eſt iam in *Sponianis* Sect. VII. p. 261.

799, 4. vid. *Donii Inſcriptionum Antiquar.* Claſſ. VI. p. 242, n. 59.

819, 9. meminerunt huius Epigrammatis *Fabrettianae* Inſcriptiones c. 3. p. 205. n. 510.

822, 2. Foroiulii viſum eſſe lapidem teſtatur *Spon.* Sect. VII. p. 243.

823, 1. Eandem ex ſchedis *Duckerianis* dedit *Fr. Heſſel.* in *Praef. Append.* ad *Gud. Inſcript.* **** 2. n. 31.

826, 7. v. *Spon. Miſcell.* Sect. VII. p. 255. et *Donii Inſcript. Ant.* Claſſ. VI. p. 269. n. 159.

840, 7. Eandem inuenies ſed ſine imagine militis apud *Spon.* l. d. Sect. VI. p. 210.

842, 2. v. *Fabrett. Inſcript.* c. 3. p. 129. n. 56.

845, 2. adi quoque *Sponium Sect.* VII. p. 260.

848, 5. Eadem apud *Sponium* Sect. VII. p. 257. Cui placet verſ. 4. MASONIANO et v. 7. AVCTVS.

850, 5. deeſt v. 1. praenomen FL. v. 2. AQVIT legendum EQVIT. Sincerius expreſſit *Spon.* Sect. VII. p. 262.

852, 6. dudum luce publica donauit *Sponius* Sect. VII. p. 254.

854, 3. paulo integriorem habet *Gruterus* duobus in locis 469, 8. et 517, 6.

869, 4. eum ipſum titulum vide apud *Sponium Sect.* V. p. 177.

870, 3. Eandem inuenies inter *Sponiana* Sect. VII. p. 243.

871, 1. v. *Marmor. Oxonienſia* p. 46. ed. *Maett.* n. 140. Conf. ipſius *Maetterii Spec. Conieſt.* ad h. l. p. 586.

876, 1. vide *Sponiana Miſc.* Sect. VIII. p. 269.

882, 1. v. *Monum. Vet. Kempiana* p. 41. n. 24.

885, 3. Eſt etiam apud *Sponium* Sect. VI. p. 228. praetermiſſis tamen notis DM ib. *Epigr.* 4. Nulla in re differt a *Sponiana Miſc.* Sect. VI. p. 209. niſi quod vir doctus olim *Romae in villa Caeſarini* a ſe exſcriptum eſſe memorat.

892, 11. ſaniora mihi videntur nomina eſſe ap. *Sponium* l. d. p. 212. Sect. VI.

893, 8. forte legendum *Galliarum*, non Galatiae vt vult *Muratorius*, argumento lapidis apud *Sponium* Sect. VI. p. 217. obuii, diſertaque verba EX STATIONE XXXX GALLIARVM exhibentis. Vide num Actor idem ſit ac Exactor. Ipſum vero lapidis titulum ſeruant *Monum. Vetuſt. Kempiana* p. 40. n. 21.

895, 3.

Digitized by Google

895, 3. marmor ab eodem *Sponio* traditum in *Miſcell.* Sect. VI. p. 211.

898, 6. Conf. *Sponium* l. d. *Sect.* VI. p. 217.

900, 9. Eandem recenſuit et interpretatus eſt *Sponius* Sect. VI. p. 207. vbi haec duntaxat verba deficiunt CONIVGI SVO BENEMERENTI. Sed multo integriorem habet *Fabrettus Inſcript.* c. 4. p. 273. n. XII. quem omnino vide.

901, 1. *Magiſter a Balneis Auguſti* iam innotuerat nobis e *Spon.* Sect. VI. p. 213. *Epigr.* 4. Eadem in *Sponio* Sect. VI. p. 214. f. legitur quoque PROVINCIAE in *Monum. Vet. Kempianis* p. 42. n. 28. *Epigr.* 6. Conf. *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 201. n. 492.

902, 2. Eadem in *Sponio* Sect. VI. p. 230. et *Fabretto* l. d. c. 1. p. 44. n. 246. pro *Antiquae*, *Fabrettus* habet *Antiſtiae*.

905, 6. idem lapis reperitur inter *Sponiana* Sect. VI. p. 212. *Epigr.* 9. v. Pithoei Epigrammat. L. III. p. 104. Conf. *Holtb. Var.* Corrig. et Animaduertenda ad Grut. 589. n. 1. adi quoque *Ferretii Muſ. Lapid.* L. IV. M. 42. p. 279.

911, 3. Conf. *Spon.* Sect. VI. p. 214. in *Opſonator. Epigr.* 8. habet *Sponius Sect.* IX, p. 290.

913, 4. conſule *Donii Inſcription. Antiquar.* Claſſ. VII. n. 150. p. 302.

914, 8. Idem marmor legitur in *Fabrett.* c. 4. p. 274. n. 155.

915, 2. v. *Sponium* Sect. VI. p. 209.

916, 10. Seruatur quoque in *Sponianis* Sect. VI. p. 214.

919, 6. habet *Fabrettus Inſcript.* c. 5. n. 150. p. 371.

920, 3. dudum tradita a *Sponio* Sect. VI. p. 213.

922, 22. 23. in vnam compingit *Spon. Miſc.* Sect. VI. p. 230.

923, 2. huius inſcriptionis alteram partem deprehendi in *Grutero* 578, 6. et *Fabretto* c. 4. p. 326. n. 457.

924, 4. 5. 8. pro tribus Inſcriptionibus vnam offert *Sponius Sect.* VI. p. 233.

925, 1. 2. 3. ex his tribus vnam effinxit *Sponius* Sect. VI. p. 222.

926, 17. v. *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 39. n. 12 et *Ioh. Petr. Bellorii Veterum Sepulcra* T. XII. Theſ. *Antiqu. Graec.* p. 37.

927, 8. v. Eandem inſcriptionem vide, ni moleſtum eſt, in *Sponio* l. d. Sect. VI. p. 206. *Epigr.* 18. ib. Conf. *Spon.* l. d. Sect. VI. p. 206.

928, 4.

Digitized by Google

928, 4. dudum prolata a *Sponio* Sect. VI. p. 210. *Epigr.* 16. idem rurſus apud *Sponium* l. d. Sect. VI. p. 206. *Epigr.* 17. itidem exſcripſit *Spon.* ib. p. 209. vbi deeſt LIBER.

929, 1. poſteriorem tituli partem ſigillatim adnotatam inuenio apud *Sponium* ib. p. 233. in *Sarcinatrix*.

930, 1. Eſt iam in *Spon. Miſc.* Sect. VI. p. 233. v. *Strator*.

931, 4. 5. 6. 11. 13. 15. dedit omnes *Sponius* l. d. *Sect.* p. 221. in *Cerdo Faber* 222. ſub *ab Hortulo* et *Inſularius* et 234. ſub *Tonſor*.

933, 8. deleatur, infra occurrit p. 947, 4.

935, 7. Eandem vide a *Sponio* commemoratam Sect. VI. p. 232. in *Seplaſiarius*.

936, 1. de Paedagogis v. *Sponium Miſcell.* Sect. VI. p. 227. ſeq.

936, 7. v. *Sponium* Sect. VI. p. 225. ſub *Menſor aedificiorum et Architectus* n. 4.

938, 6. 7. Ambae leguntur in *Sponianis Miſcell.* Sect. VI. p. 220. in *Balneator*. vbi tamen deeſt FELICI, et numerus annorum abludit. nec non p. 236. in *Vnctor*.

942, 3. certa eſt eius memoria in literis *Sponianis*. v. *Miſc.* Sect. VI. p. 226.

944, 9. Conf. *Spon.* l. d. Sect. VI. p. 219. n. 3.

945, 9. Eadem forma produxit *Spon.* Sect. VI. p. 225.

947, 6. Eſt iam in *Sponianis* Sect. VI. p. 222.

948, 2. Eſt inter *Sponiana* Sect. VI. p. 215. ib. *Epigr.* 6. Extat iam in *Sponianis* Sect. VI. p. 226. v. *Negotiator Sagarius*.

951, 8, v. *Spon. Miſcell.* Sect. VI. p. 235. n. 4.

952, 11. v. *Spon. Miſc.* Sect. VI. p. 223.

954, 4. pictura ſua ornatam euulgauit *Sponius* ſubtilis monumentorum veterum ſoſpitator Sect. VIII. p. 256. quem vide.

955, 7. extat in *Marmor. Oxonienſ.* p. 35. ed. *Maetter.* n. LII.

956, 1. v. quoque *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 200. n. 490.

966, 7. vtrumque Epigramma metricum diu ante eodem pacto in lucem produxit *Sponius* l. d. Sect. IV. p. 132. et 133.

967, 1. Graecam hanc lapidis Epigraphen memoriae proditam legimus apud *Sponium* l. d. Sect. IV. p. 131. ſ.

968, 3. v. *Sponium* in *graecis marmoribus* Sect. X. *Miſcell.* p. 331. n. 1.

979, 7. Idem Epigramma in *Sponio Miſcell.* Sect. VI. p. 223. vbi AMYMONE.

982, 7.

982, 7. Eadem cum interpretatione probabili habetur in *Sponianis* Sect. VI. p. 231.

989, 1. Eandem memoriam leges in *Reineſii Syntagmat.* Claſſ. IX, 1. it. in *Marmoribus Oxonienſibus* p. 38. n. 79. v. Cl. *Maetter.* in *Conieſt. et Adnot. Specim* ad h. l. p. 562.

993, 1. Seruat *Sponius* l. d. p. 128. Sect. IV. et in *Fabretti Inſcript.* bis occurrit c. 2. p. 84. n. 145. et c. 8. p. 555. n. 56. *Epigr.* 2. e ſchedis Barberinis eruta memoratur a *Fabretto* c. 3. p. 153. n. 226.

1004, 9. extat in *Monumentis vetuſtatis Kempianis* p. 39. n. 9.

1011, 3. v. *Spon.* l. d. Sect. VI. p. 217. qui idem marmor literis conſignauit, et interpretatus eſt.

1022, 5. hunc titulum diu ex eodem *Ioffredo* melius exſcriptum dedit *Spon.* in *Geographicis Miſcellaneorum* ſuorum Sect. V. p. 158.

1026, 2. Cel. *Murarius* recte adnotauit Fabrettum graeca dediſſe, ſed quoniam locum non indicauit, credo alterius id indicio hominis ſcripſiſſe vid. c. 10. p. 741. n. 506.

1028, 2. Pleniot eſt quidem in *Sponianis* v. Sect. IX. p. 294. ſed ſigillatim Cel. *Murarius* primam partem exſignari iuſſit infra p. 1488, 4.

1029, 5. vidit ac deſcripſit *Cluſius*, quo auctore Epigrammatis huius fragmenta in tales verſuum ordines redigere placet:

LICINIANO IVNIO . . . .
L. COR . . . . . ANOB . . . MELIA . . .
L. IVNI . . . . . . LICINIAN . . . . PATER
...... VS AMICO .... MIR ....
IO .... STATVAM ..... LOCO AS ... DIS
.... ORDINE ARVNDENS ....
...... CIRCENS .... TVS D. D.

Non abs re quis contenderit, ſi in toto vnquam horum monumentorum genere, certe in fragmentis, diligentia et accuratione opus eſſe, cauendumque ſedulo, ne verba mutilata aut detrita vetuſtate cum integris iunctim ſcribantur, ſed praeſtare omnino, vt ſuum quaeque locum cum omnibus lacunae notis, poſitis ad vtrumque latus punctis, occupare iubeamus. Cuius ſane conſilii magna eſt in vtramque partem vis. Omnibus enim praepoſtere poſitis recta quoque ingenia in errores ſubinde prolabuntur, e literis contra lineisque ſecundum lapides diligenter expreſſis emendandi ſupplendique verecundae coniectiones τοῖς τρίβωσι naſci poſſunt. Index lapidis apud *Cluſium* hic eſt: *Arunda, vulgo Ronda en la qual Ciudad hallaron marmoles*

moles antiguos, vno de los quales eſta al pie de una torre de la fortaleza que tiene eſtas letras aunque quebradas muchas d' ellas.

1030, 7. *Carolus Cluſius* vidit et excepit, eumque titulum lapidis Epigraphae fecit: *Auguſtobriga en las comarcas de la puente del Arçobiſpo la buelta de Guadalupe ſe llama el lugar villar de pedroſo, vt indicat marmor ibi repertum:*

FLAVIA RVFINA AVGVSTOBRIG
ANN. XXIIII. H. S. E. S. T. T. L
PAR HONORINA . ET
C. RVSTENVS DE TIANVS.FILIAE.FECE.

1032, 3. v. *Monum. Vetuſt. Kempiana* p. 45. n. 41.

1033, 2. Eadem apud *Sponium* Sect. IV. p. 124. etſi in nonnullis emendatior, poteſt tamen viciſſim ex *Muratoriana* vtcunque ſuppleri.

1034, 3. pridem editam a *Fabretto* nouimus in Inſcriptionibus c. 6. p. 456. n. XVI et 75. vbi recte legitur FRETRIACO.

1042, 6. v. *Sponium* in *graecis marmoribus* Sect. X. p. 331.

1052, 7. v. eundem ib. p. 331. n. 2.

1053, 2. Eandem ex ſchedis Vaticanis dudum publicauit *Fabrettus* c. 10. p. 686. n. 93.

1054, 3. habet quoque *Spon.* in *Miſcell.* Sect. 5. p. 191. fidelius mea quidem ſententia.

1056, 3. aliter diſtinguunt *Marmora Oxonienſia* p. 60. n. 117. quae vide.

1057, 2. Perperam repetita Inſcriptio. Inuenitur enim iam in *Sponianis Miſcell. Sect.* V. p. 190. et *Gudianis Inſcript.* p. 134, 5. etſi malim FLAM. *Murat.* quam ALIM. *Spon.* Reineſ. Claſſ. VI. n. 114. legere vult AIMILiae.

1058, 3. Eandem diu ſeruarunt *Sponiana* l. d. Sect. V. p. 190. ſ.

1060, 7. verſ. 3. Δωροθηεα legitur in *Monum. Vetuſt. Kempiani* p. 45, n. 40.

1062, 3. extat iam in *Sponianis Miſcell.* Sect. V. p. 169.

1062, 6. Hunc lapidem habes in *Monum. Vetuſt. Kempianis* p. 44. n. 36.

1069, 3. Eadem infra occurrit p. MMLI, 4.

1078, 5. Subtilius expreſſit *Guil. Muſgraue* in Commentatio ad *Iul. Vitalis Epitaphium* p. 84, quem vide.

1088, 1. diu dedit et explicuit *Spon.* Sect. VII. p. 259.

1089, 4.

1089, 4. exprimunt ζῳοδίτου *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 43. n. 34. quae vide.

1090, 3. habet iam *Reineſius Syntagm.* Claſſ. 3. n. 46. qui coniicit vltimo verſu legendum eſſe SVCCVBOSANO.

1092, 3. Cel. *Murarius* quae in hoc marmore exciderunt aut vitiata ad nos peruenerunt neſcit, an quisquam reſtituere poſſit. Immo reſtituet *Fabrettus* qui longe emendatiorem habet c. 4. p. 280. n. 174.

1101, 1. Sed monumentum hoc doctiſſime recenſuit *Sponius* Sect. V. p. 173. ſ. *Epigr.* 4. Eandem videbis cum in *Sponio* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 61. tum in *Fabretti Inſcript.* c. 5. p. 407. n. 322.

1104, 8. recte vir Celeb. tentauit vltimum verſum, integritati reſtituens COL. CASINAT. Sic enim *Panuinius* CASSINATES, et *Vincentius Contarenus Variar. Lectionum c. 21.* teſte *Scriuerio* in ſchedis, CASINATES vero in Collectaneis *Gruteri* p. 431, 7.

1105, 4. verſ. 4. deeſt AVITO apud *Fabrettum* et in eod. legitur XXVI. qui ceteroquin ſimillimam huic exſcribendum curauit c. 2. p. 104. n. 246.

1106, 6. ampliorem correctioremque habebis in *Sponio* l. d. *Sect.* V. p. 161. 162. adi non minus *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 221. n. 587.

1107, 7. v. Donii Inſcription. Antiqu. Claſſ. V. n. 105. p. 188.

1108, 6. male *Sponius Miſcell. Sect.* V. p. 192. n. 4. POAMPI pro POMPT. exſcripſit.

1109, 3. v. *Donii* Claſſ. V. n. 43. p. 172. antecedens titulus n. 42. qui hoc ipſo maioris momenti eſt omiſſus a *Muratorio.*

1111, 3. v. *Fabrettum* c. 2. p. 106. n. 252. qui verſ. 7. DIVIDERETVR et penult. recte habet EDERETVR.

1114, 3. et 8. v. *Sponium* Sect. V. p. 176. n. 6. et 194.

1115, 1. inſpice Eund. l. d. Sect. V. n. 194.

1116, 6. caſtigatiorem quoad verſum 8. et 10. dabit *Sponius* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 58.

1117, 4. apud *Cluſium* in aduerſariis natiuum ordinem verſuum videre licet. Ita enim diſerte exemplar eius: *Alcaçar do ſal vicus en el Braço de Setubal: apparent adhuc ruinae veteres et marmora, quorum vnum hanc Inſcriptionem habet:*

C. MELIO ....
DOC. CH. AMPRO. MC IN ....
MIL. COLONIA SALABITANA..
..... MERITA IN COLONIA .....

 de

de *Scalabi* ſ. *Colonia Salabitana* v. *Lud. Nonnii Hiſpan.* c. 36. p. 125. et magnum *Weſſelingium* ad *Antonini Itinerar.* p. 420.

1130, 3. *Arnoldi Buchelii* notae ad *Smetium* fol. CLXXI. titulum praeferunt: *In Arragonia*, nulla re ceteroquin memorabiles, niſi quod verſuum collocatione diſcrepant v. 1. τὸ S delent, et v. 2. VICTORIANAE ſeruant.

1132, 8. iam pleniorem dedit *Fabrettus* c. 3. p. 188. n. 432. quod vel ex repetita Gruteri editione diſcere potuiſſet, ſi eam Vir praeſtantiſſ. in conſilium adhibuiſſet.

1134, 1. dudum legitur in *Pithoei Epigrammat.* L. III. n. VI. p. 106. *Grut. Theſ. Inſcr.* 669, n. 10. it. *Ferretii Muſ. Lapid.* L. I. Mem. 34. p. 59. ſolus *Pithoeus* in verſu vltimo pro *quos* habet *qui*.

1138, 3. habet etiam *Sponius Sect.* IX. p. 293. apud quem verſ. 5. nomen *Sperati* expreſſum.

1152, 3. v. *Monum. Vetuſtatis Kempiana* p. 42. n. 27. Eadem cum num. 8. hui. fol.

1153, 11. priorem huius tituli partem Cel. *Muratorius* ſigillatim, vt par eſt, infra p. 1660, 8. et accuratius exſcripſit, ſed hoc loco duas inſcriptiones miſcet ſeparatim quoque traditas in *Monumentis Vetuſt. Kempianis* p. 42. n. 30. 31.

1154, 1. Si ſequemur *Alciatina* ſcribendum erit v. 5. CRESCINTIS pro CRESCENTIS nec id iniuria. Etenim I longius productum pro duplici II veteres ſumſiſſe vereor ne putidum ſit probare. Duplex autem II quis neſcit vicem τȣ̃ E ſuſtinere Exempla vid. in *Indice Grammatico Scaligeri*, in *Muſeo Moſcardi.* L. I. p. m. 73. *Fabrett. Inſcript.* c. 5. p. 397. et *Lingenii Opuſc. Theotiſc.* P. II. n. 1. §. 43. p. 168. Ceterum inclinat animus ſuſpicari diuerſitatem numerorum in fine huius ſtylobathae expreſſorum vel ſupinitate operarum inuectam vel exſcriptori imputandam eſſe. Noſtra enim ſic producunt:

IN FR P. XVIII. IN AGR
P. XVIII.

1156, 10. v. *Fabrett.* c. 3. p. 185. n. 409.

1161, 10. Extat iam in *Fabretti Inſcript.* c. 5. p. 390. n. 251. qui in Coemeterio Priſcillae inuentum eſſe marmor tradit.

1174, 11. Eadem ap. *Sponium* l. d. Sect. I. Art. VII. p. 24. qui in *Hortis Iuſtinianis* exſcripſit.

1188, 5.

1188, 5. huius lapidis figuram *εκτυπον* ſcienter depictam v. in *Marmoribus Oxonienſibus* p. 45. n. 139. Conf. Cl. *Maetteris Coni. et Adnot. Spec.* p. 586.

1192, 5. graecum hunc titulum diu cum latina verſione *Sponius* retulit in *graecis marmoribus Miſcell.* Sect. X. p. 351. pro ψειλον malim ψιλον, recte hic *Muratorius* *ἀπαλλοτριῶσαι* per alienare reddidit. *Epigr.* 9. Corrupta eſt haec lapidis memoria ex *Pithoei* Epigrammate, quod vide L. III. p. 108. Conf. *Grut. Inſcript.* 697, 7. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. III. Mem. 7. p. 170.

1198, 8. Conſule quoque *Pithoei* Epigrammata L. III. p. 93. *Gruter. Theſ.* 677, 12. et 1125, 7. it. *Ferret. Muſ. Lapid.* L. I. p. 52.

1199, 6. Eandem apud *Sponium* l. d. Sect. II. Art. XI. p. 62. diu ante prolatam explicatamque inuenies. magis placet *Sponii* COLL. CENT. quam *Muratorii* COLL. DENDrophorum.

1214, 2. Eundum lapidem oſtendunt *Sponiana Miſcell.* Sect. IX, p. 296. in quibus verſ. 4. M. III. additum et v. 5. FRONIMO vidi.

1217, 2. alio verſuum ordine exhibet Gruterus 1128, 1. ſinceriorem qua literarum picturas tradunt *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 44. n. 38.

1234, 1. habemus iam in *Gudianis Inſcriptionibus* verbo SORTITA pleniorem p. 249, 3. *Epigr.* 2. Eadem quoque in *Gudianis* 290, 3. adde *Barthii Aduerſar.* L. 52, c. 1. p. 2424.

1235, 3. dedit iam hos verſus *Pithoeus* in *Epigrammat. Var.* L. III. p. 110. it. *Gruter.* 717, 13. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. I. Mem. 39. p. 67. *TOMO III.*

1238, 10. Eadem in *Fabrett. Inſcript.* c. 5. p. 391. n. 253.

1241, 12. v. *Monument. Vetuſt. Kempiana* p. 43. n. 33.

1255, 2. literas curioſius pictas exhibent itidem *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 40. n. 17.

1264, 11. vno verſu auctior, quam in *Pithoei Epigrammat.* L. III. n. VII. p. 113. v. *Gruter. Theſaur.* 733, 9. et *Ferretis Muſ. Lapid.* L. III. M. IX. p. 172. Ceterum in verſu 2. et 3. quaedam lectionum diuerſitas.

1292, 6. vno rurſus verſu integrior eſt Inſcriptio, quam in *Pithoei* Epigrammatibus L. III. p. 101. et *Reineſ. Syntagmate* Claſſ. XIV. n. 16. p. 726. ſed *Gudius* tamen ex *Ligorio* pleniorem nobiſcum communicauit p. 284, 10. Quae in tertio verſiculo Vir Cel. emendanda putat, vel ex *Reineſio*, vel *Gudio* oportune inſtaurare poterit.

 1310, 1.

Digitized by Google

1310, 1. vid. *Fabretti Inſcriptiones* c. 2. p. 102. n. 238. in quibus verſus 8. plane deeſt. ſed v. 17. rectius forte IVVEO iubeo, pro iure et v. 19. AECO h. e. Ego pro AECAS exhibent.

1342, 11. Eſt iam apud eundem *Fabrettum* c. 3. p. 209. n. 519.

1351, 11. Ante *Gruterum Pithoeus Epigrammat. Vet.* L. III. p. 102. addito Indice *Hermes Cocceiae Nice* recenſuit. Extat quoque inter *Ferretiana* v. *Muſ. Lapid.* L. III. *Mem.* 30. p. 194.

1359, 6. v. *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 40. n. 19.

1363, 5. inſpice quoque eadem *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 39. n. 7.

1364, 9. v. *Pithoei Epigrammat.* L. III. p. 103. *Grut. Theſaur.* 798, n. 7. *Ferretii Muſ. Lapid.* L. II. *Mem.* V. p. 92. adde *Fabricii Antiquit.* p. 90.

1366, 9. v. *Fabretti Inſcript.* c. 3. p. 223. n. 594. deeſt tamen in his verſu 4. vox: ROSARIVM.

1376, 6. v. *Monument. Vetuſtat. Kempiana* p. 39. n. 4.

1406, 8. eſt apud *Sponium* l. d. Sect. I. Art. IV. p. 12. et *Fabrettum* c. 3. p. 165. n. 300. vterque tamen habet CONCORDIAM TAM pro CONCORDEM VITAM. Conf. *Donii Inſcript. Antiqu.* Claſſ. II. n. 196. P. III. in quibus fruſtra quaeſiui verſ. 8. SVBTRACTA ſed inuenio SBTA. quas tamen notas *Sponius* et *Fabrettus* illo modo ſuppleuerunt.

1418, 5. prorſus eadem cum *Fabrettiana* c. 1. p. 48. n. 277.

1419, 8. vide omnino *Sponii Miſcellan.* Sect. VII. p. 247. n. 8.

1428, 3. praeter *Pithoeum* in *Epigrammat.* L. III. n. 5. p. 105. adire commodum erit *Gruteri Theſaur.* 572, 7. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. IV. Mem. 30. p. 262. quorum vterque pleniorem edidit. Rectius *Pithoeus* verſu ſecundo:

Viuere iam quoniam, lucem iam nolo videre

1433, 5. v. rurſus *Epigrammat. Vet.* L. III. *Pithoei* p. 115. *Grut. Theſaur.* 858, 12. *Ferret. Muſ. Lapid.* L. III. Mem. 14. p. 178. et *Gudii Inſcriptiones* 297, 10. Gudius et Muratorius verſ. 1. ALTORIO ceteri ASTORIO. ib. *Epigr.* 8. Conf. *Fabretti Inſcript.* c. 1. p. 9. n. 36.

1438, 17. verſu 6. *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 43. n. 32. ſeruant XXXVIIII.

1454, 5. 6. v. Eadem *Monumenta* p. 40. n. 14. et p. 39. n. 6.

1469, 1.

1469, 1. apud *Fabrettum* in *Inſcript.* c. 4. p. 288. n. 216. plane eadem, aucta verſione metrica, et accuratior in nonnullis, me quidem iudice.

1478, 12. Eſt quoque in *Fabretti Inſcriptionibus* c. 3. p. 217. n. 563.

1488, 4. *Sponii* fide inducimur vt credamus, partem eſſe illius tituli quem ſupra literis conſignauerat p. 1028, 2.

1491, 1. Miror a viro Cel. nec *Donianarum Inſcriptionum* Claſſ. XIV. n. 37. p. 430. nec *Gorianarum* lucubrationum iniectam eſſe mentionem, e quibus tamen Epigramma lapidis reſtitui poterat.

1497, 10. pleniorem cognoſces e *Pithoei Epigrammat. Vet.* L. III. p. 103. *Grut.* 889, 2. et *Ferret. Muſ. Lapidar.* L. II. M. 19. p. 111.

1500, 1. vidit et exſcripſit *Donius*, ad cuius *Inſcript. Antiqu.* Claſſ. XIV. n. 16. p. 425. te Lector, allego.

1504, 11. apud *Fabrettum.* c. 2. p. 68. n. 32.

1511, 5. dudum ex ſchedis Barberinis excuſſit *Fabrettus* c. 2. p. 67. n. 33. habent quoque *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 39. n. 10. vtrobique praeſtat cognoſcere, quae de operculis ad lacrymas diſputata ſunt. Illic capitis primordia lege, hic quae *Ainſworthus* de phialis lacrymatoriis p. 38. et p. 170. diſſeruit.

1512, 16. Conf. *Fr. Heſſelii Append. Praef. ad Gudii Inſcript.* Stell. 6, 1. n. X.

1513, 11. dudum a *Grutero* 897, 6. et *Ferretio Muſ. Lapid.* L. I. *Mem.* 41. p. 71. tradita.

1521, 13. haec menda facillime e medio tolli poſſunt, ſi *Sponii* Graec. marmor. Sect. X. Miſcell. p. 375. et *Fabrettum* in *Inſcription.* c. 3. p. 152. 153. n. 223. legeris.

1522, 2. v. *Holth. Corrig.* et *Animaduertenda ad* repet. *Theſauri Gruteriani* editionem p. 353.

1523, 5. Eadem in *Sponii Miſcellaneis* Sect. VII. p. 246. n. 6.

1524, 6. inſpice *Fabrettum* c. 3. p. 149. n. 193. qui v. penult. FELICEM pro FEROCEM habet.

1525, 8. denuo recoquit dudum appoſitam a *Fabretto.* c. 3. p. 223. n. 595.

1538, 8. v. *Pithoei Epigrammat.* L. III. p. 117. *Grut.* 950, 10. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. I. *Mem.* 29. p. 53.

1539, 10. Eſt iam in *Fabretto* c. 5. p. 370. n. 133.

1542, 10. Extat in *Gudianis*, niſi quod illic APOLLONIVS occurrit,

1547, 11.

Digitized by Google

1547, 11. v. eund. *Fabrettum* c. 2. p. 89. n. 166.

1551, 6. Eandem in vulgus prodire iuſſit *Spon.* p. 289. Sect. IX. n. 20.

1554, 5. plane eadem in *Fabrett.* c. 3. p. 179. n. 376.

1560, 1. inſpice ſimul *Pithoeum* in *Epigrammat.* L. III. p. 120. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. IV. M. XI. p. 239.

1562, 2. Hunc ſemi fractum lapidem in pariete Vitalis aedis ſe vidiſſe Mediolani ſcribit *Alciatus*, cuius fide reponendum eſſe iudicamus v. 2. Q. F. pro GN. et v. 4. GN. F. pro GN. L. *Paridis* nomen adultero ibidem vir doctus tribuit, vel ei qui infans mortem euaſerit, vt in pera ſit nutritus, quod graeci interpretes deducunt παρὰ τὸ παριέναι τὸν μόρον vel ἀπο τῆς πήρας. Sumta haec eſt obſeruatio e *Didymi* Scholiis ad *Homeri* Iliad. M. p. 93. quae vide.

1568, 4. ap. *Fabrett. Inſcript.* c. 1. n. 280. p. 48. excerptum videbis.

1574, 11. Eadem apud *Spon.* Sect. VII. p. 246.

1575, 1. v. *Fabrett.* c. 2. p. 94. n. 205. in verſ. vltimo EXTERVM plane habet.

1576, 6. vid. *Marmor. Oxonienſia* p. 40. n. 92.

1606, 10. prorſus idem titulus in *Sponii Miſcell.* Sect. IX. p. 289. n. 22. et *Monum. Vet. Kempianis.* p. 40. n. 18.

1611, 2. 8. 11. 14. 19. Easdem aut ſimiles certe offerunt *Sponiana* Sect. IX. p. 287. n. 1. et 4. it. p. 288. n. 6. 13. 10.

1612, 1. pertinet ad affectus parentum erga liberos. Elegantiorem vide in *Gudii Inſcription.* p. 226, 1.

1621, 11. Eiusdem lapidis literati typum, veramque iconem quaere in *Marmor. Oxonienſibus* p. 27. ed. *Maetter.* n. 32.

1625, 1. Maffeiana lectio cum noſtris ſchedis conuenit. Mutilum vero et corroſum nimia vetuſtate lapidem cuiusdam *Rotbſchützii* literae teſtantur, vnde didici, ſaxum illud ex finitima turri, quam coloni vulgo *Ouidianam* dicunt, in propugnaculum eius vici translatum eſſe. Eundem lapidem dele infra p. MMXXI, 2. rurſus exſcriptum, Ceterum inſpice *Maffeii obſeruat. litterar.* T. I. p. 200. n. 26. et p. 212.

1628, 14. v. *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 44. n. 37.

1632, 3. v. *Monumenta Vetuſt. Kempiana* p. 40. n. 13.

1650, 17. deſcriptoris culpa SI omiſſum eſt quod retinent *Fabrettianae Inſcriptiones* c. 2. p. 93. n. 193.

1654, 2. verſus iam a *Gudio* luci datos animaduerti p. 317, 9.

1658, 13.

1658, 13. vid. *Pithoei Epigrammata* L. III. p. 90. *Grut. Theſ. Inſcript.* 968, 12. Ferretii Muſ. Lapid. L. III. M. 26. p. 190.

1660, 8. edita iam eſt in *Monument. Vetuſt. Kempianis* p. 42. n. 30.

1664, 13. nullum dubium eſt, ſcribendum eſſe *Formoſas.* Ita enim *Grut.* 908, 1. et *Ferret. Muſ. Lapid.* L. I. *Mem.* 30. p. 54.

1672, 12. v. *Fr. Heſſelii Praef. App.* ad *Gud. Inſcript.* ******. 2. n. XV.

1677, 2. *Cicero* quoque *Tuſc. Quaeſt.* L. V. c. 35. Epigramma eius generis in baſto Sardanapali inciſum ridet, quod *Pithoeus* in *Epigram. Vet.* L. III. p. 82. recenſuit:

Hoec habeo, quae edi quaeque exſaturata libido

Hauſerat, illa manent pulchra et praeclara relicta

vid. Cel. *Gorium* in obſeruat. ad antiqua Monum. addita *Inſcript. Donianis* n. LXXVIII. LXXIX.

1679, 3. Eſt in *Monumentis Vetuſt. Kempianis* p. 40. n. 15.

1683, 7. literarum ductus religioſius ſeruati in *Monument. Vetuſt. Kempianis* p. 42. n. 29.

1694, 10. Eandem in acceptis referimus *Sponio* Sect. VII. p. 245.

1707, 3. v. *Spon.* Miſc. Sect. X. p. 357. n. CII. Hanc inſcriptionem graecam haud feliciter reſtituit Cel. *Murarius*, iure notatus in *Miſcell. Lipſ. Nou.* T. I. Sect. III. p. 497. Sed integra tamen et emendata legitur in *Fabretti Inſcript.* c. X. p. 733. n. 453.

1711, 1. Eſt iam in *Fabretti Inſcript.* c. 10. p. 731. n. 449.

1722, 3. vid. *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 39. n. 3.

1724, 8. edidit *Spon.* Miſc. Sect. X. p. 357. n. CI.

1744, 6. Non vnus eſt titulus, ſed tres diuerſae Inſcriptiones, ſi fides haberi debet *Ferretio*, cuius vide Muſ. Lapid. L. II. Mem. 12. 13. 14. a p. 103-105. prima Epigraphe apud eundem integrior legitur.

1766, 4. pictura ſua indotatam dimiſit Cel. *Murarius* quam ex *Sponio* Sect. III. p. 118. n. VI. petere licet.

1769, 1. v. Fabrettum. c. 2. p. 88. n. 164.

1769, 2. Hoc diſtichon in *Gudianis* locum inuenit p. 336, 7. vbi *Zoticus* ſcribitur pro *Zoicus. Epigr.* 7. lectio vitioſa *extraxere.* melius forte *Pith. Epigrammat.* L. III. n. VII. p. 113. *extruxere* et *Grut. Theſ.* 748, 7. *Ferretius*que *Muſ. Lapid.* L. III. *Mem.* V. p. 168. *texeruntque.*

Digitized by Google

1771, 2. Integriorem dederunt *Gruterus* 659, 7. *Iof. Caſtalio* in *Adnotat.* ad *Rutil. Itiner.* L. I. v. 25. p. 38. ed. *Almelou.* it. *Ferret. Muſ. Lapid.* L. II. *Mem.* 46. p. 147.

TOMO IIII.

1834, 2. obtulit iam *Reineſius* Claſſ. XX. 33. p. 905.

1841, 5. Eadem Inſcriptio Chriſtiana apud *Spon.* Sect. IX. p. 297.

1880, 2. ipſos verſus e membranis Bibliothecae Palatinae edidit *Gruterus* 1176, 11. ſed hi integriores.

1905, 5. omiſſae ſunt ab initio literae D D S quas offerunt *Pithoeus* in *Epigrammat.* L. III. p. 83. *Grut. Inſcript.* 1055, 2. *Boldonius* in *Epigraph.* L. I. p. 36. it. *Ferret. Muſ. Lapid.* L. III. Mem. 32. p. 197.

1915, 4. Hoc Epigramma et ſenſu commodius et verſificatione concinnius ex *Alciatinis* ſic profero:

MARMORE NATALIS TEGITVR VENERABILE CORPVS
PRAESVLE QVO SACRIS EST SVVS AVCTVS HONOS.
GRANDE DECVS VATVM, SPES ET SOLAMEN EGENIS
NOBILIVM QVOQVE DVX ET PATER VRBIS ERAT.
CONDIDIT HANC SVPERIS POPVLISQVE FAVENTIBVS AVLAM
AEDEQ. CONSTRVCTA PLVRIMA DONA DEDIT.
VNDE QVEANT VIGILES DOMINO SERVIRE PER AEVVM
PROQ. SVIS CVLPIS POSSIT HABERE PRECES
PONTIFICVM IN SOLIO BIS SEPTEM MENSIBVS EGIT
LVSTRA FERE TOTIDEM VIXIT ET HIC SITVS EST.
PVB. SAL. ANN DCCL.
h. e. publicae Salutis anno.

Ad hunc tumulum *Natalis* Epiſcopi, in diui *Georgii* aede etiamnunc extantem *Alciatus* auctor eſt, ſingulis annis a. d. Id. Maias ſacerdotes omnes religionis cauſa conuenire, et inferias celebrare: eum enim ſummum diem habere, quo in diuorum numerum eſſet relatus, ceterum religioſiſſime ab ipſis *Georgianis* Cononicis coli, quod templum ab illo aedificatum ſodalesque inſtitutos ferunt.

1921, 5. Eadem ap. *Reineſium Claſſ.* XX. n. 449. p. 1004.

1929, 6. habet iam *Gruterus Theſ.* p. 1058, 3.

1981, 3. a *Sponio* dudum publici iuris facta l. d. Sect. III. p. 97. n. 57.

1985, 2. dudum prolata ab eodem *Sponio* Sect. III. n. 81. p. 106.

1986,

1986, 2. 3. 7. omnes extant in *Sponianis Miſcell.* Sect. III. n. 88. et 92. p. 109. et 111.

1986, 8. v. *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 45. n. 39.

1990, 6. Hunc titulum non in marmore, ſed in maximi moduli numo *Chriſtinae* reginae fuiſſe *Fabrettus* docet *Inſcript.* c. 6. p. 462. vbi integrum vide. Nihilominus tamen in marmore quoque legi fidem faciunt *Monumenta Vetuſtatis Kempiana* p. 39. n. 1. quae vide.

2009, 1. vid. omnino *Sponium* l. d. p. 270. et 271.

2013, 12. Extat dudum inter *Sponiana Sect.* IX, p. 302.

2023, 2. Bis a *Fabretto* memoratur c. 3. p. 198. n. 479. et c. 10. p. 679. n 48.

2027, 8. v. *Spon.* in *Graec. Marmoribus* Sect. X. p. 333.

2030, 1. habet iam *Fabrettus* c. 3. p. 241. ſed absque imaginibus.

2043, 8. idem marmor eſt in *Sylloge Sponiana* Sect. VI. p. 210.

2045, 1. dudum a *Sponio* luci datam animaduerto v. *Sect.* VI. *Miſcell.* p. 233.

2053, 6. Nouis doctiſſimisque animaduerſionibus hanc Inſcriptionem colluſtratam videmus a *Loyſio Bochato* in *Epiſtolica diſſertat.* Lauſannae 1741. typis excuſa.

2073, 9. Fallitur Cel. *Muratorius*, ſi perſuaſerit ſibi, Epigramma nunquam antea editum eſſe. ~~Legitur enim in *Pithoei Epigrammatibus*~~ L. III. n. IV. p. 104.

2075, 1. Conf. Inſcriptiones *Aedibus Barberinis Hieronymi Tetii a Philippo de Rubeis* additas num. 3.

2083, 9. a *Fr. Heſſelio* in *Praef. Append.* ad *Gudii Inſcript.* ****** 2. n. 11. relatam offendes.

Haec omnia profecto nollem Cel. *Muratorium*, virum tot luminibus omnis doctrinae clariſſimum fugiſſent, quod dictorum et promiſſi eius fides inde anguſtior redditur. Ita enim vir eximius in Praefat. ad T. I. *** *Curae vero*, inquit, *mibi fuit, nullam in Syntagma hoc meum inferre Inſcriptionem, quae antea prodierit in Libris* Gruteri, Reineſii, Sponii, *atque* Fabretti, *niſi quando correctiorem, aut pleniorem dare poſſe mihi viſus ſum: quod etiam adnotaui.* Verum ego tandem manum de tabula. Eſt enim tempus τὴν κορωνίδα ἐπιτιθέναι. Tu interim, Lector erudite, plura conantibus nobis voluntate et ſuffragio Tuo ne deſis vehementer quaeſumus.

T A N T V M!

ADDENDA ET EMENDANDA.

Pag. 2. in not. lin. 9. adde poſt verba *quem vide*: Eiusdem peramplam Inſcriptionum Syllogen laudat illuſtriſſ. *Maffeius* in Praef. elegantis opuſculi de *Siglis Graecorum lapidariis* p. 23-25.

ib. lin. 11. poſt *in fol.* adde: et praefat. eiusdem libelli quem indicauimus.

lin. 15. leg. *Apianum* pro *Appianum*

pag. 3. lin. 25. tametſi eius potiundae nunc non tenuem oſtendat *Becellius* p. 117. de *Sigl. Graec.*

pag. 5. lin. 29. malo nunc *Graphidis* pro *Graphices*

pag. 6. lin. 27. Emenda: Immo quatuor. v. *Elenchum Codicum Mſc. e quibus Ioh. Baptiſta Donius Inſcriptiones antiquas exſcripſit* n. 111. p. 564. *Inſcription. Doniar.*

pag. 9. lin. 31. poſt Tom. 4. adde: inprimis vero lex. 4. Cod. de *fabricenſibus* et *Nou.* 85. *Iuſtiniani* Imperat. *de armis.*

pag. 19. lin. 13. leg. *Libr. XIV.* non XIX.

pag. 22. lin. 13. in locum cultri auguralis ſurroga *ſeceſpitam*

pag. 24. lin. 8. poſt *licuit.* Dacos quidem et Dalmatas tradit in libro ad Piſonem περὶ τῆς Θηριακῆς c. 10. p. 462. ed. op. *Galen.* Baſil. 1538. P. II. περιπάττειν αὐτὸ (h. e. ἐλένιον ὑπὸ τῶν ἑλλήνων ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων νῖνον καλούμενον) τοῖς ἀκίσι τῶν βελῶν, καὶ οὕτως ὁμιλῆσαν μὲν τῷ αἵματι τῶν τιτρωσκομένων ἀναιρεῖν δύνασθαι. Sed de Gallis nihil relatum legi.

pag. 26. lin. 2. corrig. *tenuerint*

pag. 31. lin. 8. l. σύγχυσις loco σύγχησις

pag. 40. lin. 15. malim *iuuenis cuiusdam ſtatua, non dimidiata viri* etc.

pag. 43. poſt lin. 28. inſere: 749, 1. in hunc lapidem vide *Theod. Ianſ. ab Almeloneen Coniectanea* quae extant in *Antiquitatum e ſacris proſanarum ſpecimine* p. 141. ſeq.

pag. 45. lin. 14. l. *Marmi* pro *Marini*

pag. 50. lin. 22. l. *expreſſum* pro *expreſſam*

pag. 53. lin. 27. poſt *p. 24. ſequ.* inſere: *et Sponium Miſcell. erud. antiqu. Sect. II. Art.* XI. p. 64.

pag. 65. poſt num. 547. adde: 548, 1. hunc titulum egregie, vt ſolet, illuſtrauit doctiſſim. *Bubierius* in libello cui titulus: *Explication de quelques Marbres antiques dont les originaux ſont dans le Cabinet de M....* à Aix. 1733. 4. p. 15.

pag. 66. poſt num. 560. adde: 562, 1. v. eundem *Bubierii* libellum p. 30. ſeq.

pag. 78. poſt num. 1310. inſere: 1336, 6. inſpice *Bubierii* interpretationem l. d. p. 3. ſeq.

ib. poſt num. 1376. adde: 1401, 4. lege *Bubierium* l. d. p. 29.

pag. 80. poſt num. 1628. adde: 1630 2. dedit eandem *Bubierius* l. d. p. 21.

Ceteris vel praue excuſis vel minus ſubtiliter dictis pro tua in nos indulgentia, humaniſſime Lector, veniam dabis.

Digitized by Google

005673948 Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google